

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1998.12.24)

Pakeitimų eilė nuo 1997 m. spalio 16 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 85(1), 199(4),  
306(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 134, 135 STRAIPSNIŲ  
PAKEITIMO IR PAPILDYMO 135(1), 135(2), 135(3), 135(4) STRAIPSNIAIS  
ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-540, 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 313 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 11, 26, 35, 49, 54,  
55, 207, 231, 231(2), 231(3), 232(1), 232(2), 232(4), 232(5), 232(6),  
234, 234(1), 234(2), 234(3), 234(4), 236, 285, 287, 288, 289, 290,  
294, 295, 312 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 132(1), 214(1),  
312(1), 321(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 62(1), 71  
STRAIPSNIAIS IR 8(1), 24, 25, 26, 35, 49, 54(1), 89 STRAIPSNIŲ  
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-725, 98.05.05, Žin., 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 270 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 35, 54, 54(1), 131(1),  
227(2), 234, 234(1), 294, 295, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR  
PAPILDYMO 227(3) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO AŠTUONIOLIKTUOJU  
SKIRSNIU "KARO NUSIKALTIMAI" (333-344 STRAIPSNIAI), 8(1), 24, 25, 26,  
35, 49, 295 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO, 219 IR 261 STRAIPSNIŲ  
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-820, 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 199(2) STRAIPSNIO PAKEITIMO  
IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 25, 32, 35, 45, 47(1),  
53(1), 54, 55, 131, 239, 241, 242, 306, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO  
IR PAPILDYMO BEI PAPILDYMO 131(3), 310(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. VIII-954, 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)  
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 232 STRAIPSNIO PAPILDYMO  
ĮSTATYMAS

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMAI:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas  
98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 105 STRAIPSNIO  
SANKCIIJOJE NUMATYTOS MIRTIES BAUSMĖS ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KONSTITUCIJAI

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
BAUDŽIAMASIS KODEKSAS**

BENDROJI DALIS

PIRMASIS SKYRIUS  
BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų paskirtis

Lietuvos Respublikos baudžiamieji įstatymai turi tokią paskirtį:  
1) uždrausti veikas, kurios padaro esminę žalą asmens, valstybės  
ar visuomenės interesams arba kelia grėsmę tokiai žalai atsirasti;  
2) tiksliai apibrėžti, kokios veikos pripažistamos  
nusikalstimas;  
3) nustatyti nusikalstamu veikų pavojingumo pobūdį bei laipsni  
ir jas atitinkančias bausmes;  
4) saugoti asmenis ir visuomenę nuo nusikalstamu késinimuisi  
grasinant kriminalinėmis bausmėmis ir nustatyti pagrindus, kuriais  
remiantis baudžiami nusikalstusieji asmenys norint juos pataisyti.

2 straipsnis. Neteko galios.

3 straipsnis. Baudžiamosios atsakomybės pagrindai

Asmuo gali būti baudžiamas tik tuo atveju, jeigu jo padarytos  
veikos baudžiamumas buvo nustatytas įstatymo, įsigaliojusio iki  
nusikalstimo padarymo.

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako ir baudžiamas tik toks fizinis asmuo, kuris kaltas nusikaltimo padarymu, tai yra tyčia ar dėl neatsargumo padarė baudžiamojo įstatymo numatyta veiką.

Nusikalstamą veiką padarę asmuo gali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybén tik tuo atveju, jeigu šios veikos padarymo metu galima buvo iš jo reikalauti įstatymą atitinkančio elgesio.

Niekas negali du kartus būti baudžiamas už vieną ir ta pati nusikaltimą.

Niekas negali būti pripažintas kaltu nusikaltimo padarymu, taip pat negali būti nuteistas kriminaline bausme kitaip, kaip teismo nuosprendžiu pagal įstatymą.

#### 4 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas Lietuvos Respublikoje padarytu veiku atžvilgiu

Visi asmenys, padarę nusikaltimus Lietuvos teritorijoje, atsako pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Lietuvos teritorija suprantama visa teritorija ir gelmės valstybés sienų ribose, taip pat teritoriniai vandenys ir oro erdvė virš jų.

Nusikaltimo padarymo vieta yra ta vieta, kurioje asmuo veikė ar galėjo ir privalėjo veikti, arba ta vieta, kurioje kilo baudžiamojo įstatymo numatytos pasekmės. Bendrininkų nusikaltimo padarymo vieta yra ta, kur buvo šis nusikaltimas padarytas, o jeigu bendrininkas veikė kitoje vietoje - tai jo veikimo vieta.

Padarius tą patį nusikaltimą Lietuvos teritorijoje ir kitos valstybés teritorijoje, nusikaltimas laikomas padarytu Lietuvos teritorijoje, jeigu Lietuvos teritorijoje nusikaltimas buvo pradėtas ar baigtas arba jam užkirstas kelias.

Pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus atsako taip pat asmenys, padarę nusikaltimus orlaiviuose, jūrą ar upių laivoose, kurie buvo su Lietuvos vėliava ar Lietuvos skiriamaisiais ženklais už Lietuvos Respublikos ribų.

Užsienio valstybių diplomatinių atstovų ir kitų jiems prilygintų asmenų baudžiamosios atsakomybés klausimas, šiems asmenims padarius nusikaltimą Lietuvos teritorijoje, sprendžiamas diplomatiniu būdu.

#### 5 straipsnis. Neteko galios.

#### 6 straipsnis. Patraukimas baudžiamojon atsakomybén už nusikaltimus, padarytus užsienyje

Lietuvos piliečiai ir nuolatos Lietuvoje gyvenantys asmenys be pilietybés už nusikaltimus, padarytus užsienyje, atsako pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus.

Kiti asmenys, padarę užsienyje nusikaltimus, gali būti traukiami baudžiamojon atsakomybén pagal Lietuvos Respublikos įstatymus tik tuo atveju, jei padaryta veika pripažištama nusikaltimu ir yra baudžiamas pagal nusikaltimo padarymo vietas ir Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, traukiamas baudžiamojon atsakomybén pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus, tačiau abiejose šalyse šis nusikaltimas baudžiamas skirtingai, nusikaltusiam asmeniui skiriama bausmė, numatyta švelnesnio įstatymo.

Padaręs nusikaltimą užsienyje, asmuo netraukiamas baudžiamojon atsakomybén, jeigu jis:

- 1) visiškai atliko užsienyje teismo paskirtą bausmę;
- 2) užsienio valstybés įsiteisėjusi teismo nuosprendžiu buvo išteisintas, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybés arba bausmė nebuvo paskirta dėl senaties ar kitais toje šalyje numatytais teisiniais pagrindais.

## 7 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas laiko atžvilgiu

Veikos nusikalstamumą ar baudžiamumą nustato įstatymas, galiojės šios veikos padarymo metu. Nusikalstamos veikos padarymo laiku pripažįstamas veikimo (neveikimo) laikas. Nusikaltimo padarymo laiku pripažįstamas baudžiamojo įstatymo numatyti pasekmis atsiradimo laikas tuo atveju, jei kaltininkas norėjo, kad pasekmis atsirastu kitu laiku.

Įstatymas, panaikinantis veikos nusikalstamumą, sušvelninantis bausmę arba kitokiu būdu palengvinantys veiką padariusiojo asmens teisinę padėtį, turi grižtamają galia, tai yra taikomas asmenims, padariusiems atitinkamą veiką iki tokio įstatymo įsigaliojimo, taip pat atliekantiems bausmę bei turintiems teistumą.

Įstatymas, nustatantis veikos nusikalstamumą, griežtinantis bausmę arba kitaip sunkinančius veiką padariusio asmens teisinę padėtį, neturi grižtamosios galios.

Medicininio ir auklėjamojo poveikio priemonės skiriamos tos, kurios yra nustatytos teismo sprendimo priėmimo metu.

## 7<sup>1</sup> straipsnis. Nusikaltėlių išdavimas

Užsienio piliečiai, padarę nusikaltimus, išduodami atitinkamoms valstybėms remiantis tarptautinėmis ir tarpvalstybinėmis sutartimis, o jeigu tokiu sutarčiu néra - vadovaujant Lietuvos Respublikos įstatymais.

Lietuvos Respublikos pilietis, padaręs nusikaltima, negali būti išduotas užsienio valstybei.

Užsienio piliečiai neišduodami, jeigu jų veikos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus nelaikomos nusikaltimais.

Asmenys už veikas, dėl kurių jie buvo persekiojami užsienyje ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymus jiems buvo suteikta prieglobsčio teisė, nebaudžiami pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus ir neišduodami užsienio valstybėms.

## ANTRASIS SKYRIUS NUSIKALTIMAS

## 8 straipsnis. Nusikaltimo sąvoka

Nusikaltimu laikoma baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika (veikimas arba neveikimas), kuria késinamas i Lietuvos Respublikos visuomeninę santvarką, jos politinę ir ekonominę sistemas, nuosavybę, i piliečių asmenybę, politines, darbines, turtines ir kitas jų teises ir laisves, taip pat kitokia baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika, kuria késinamas i Lietuvoje nustatyta teisétvarką.

Néra nusikaltimas toks veikimas arba neveikimas, kuris formaliai kad ir turi kurios nors baudžiamojo įstatymo numatyto veikos požymius, bet dėl mažareikšmiškumo néra pavojingas.

## 8<sup>1</sup> straipsnis. Sunkaus nusikaltimo sąvoka

Sunkiaus nusikaltimais laikomos šio straipsnio antrojoje dalyje išvardyto tyčinės veikos, sukeliančios padidintą pavoju visuomenei.

Sunkūs nusikaltimai yra: itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai (62-71 straipsniai), piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74<sup>(2)</sup> straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), masinės riaušės (78 straipsnis), nelegalus asmenų gabenimas i Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas (82<sup>(1)</sup>

straipsnis), susisiekimo kelių ir transporto priemonių sužalojimas (85 straipsnis), tyčinis nužudymas (104-106 straipsniai), tyčinis sunkus kūno sužalojimas (111 straipsnis), išžaginimas (118 straipsnis), įkaitų paémimas (131<sup>(1)</sup> straipsnis), prekyba žmonėmis (131<sup>(3)</sup> straipsnis), itin piktybinis chuliganizmas (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamas susivienijimas (227<sup>(1)</sup> straipsnis), teroro aktas (227<sup>(3)</sup> straipsnis), neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, igijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232<sup>(1)</sup> straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232<sup>(2)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys), lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas (232<sup>(4)</sup> straipsnis), lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas sunkinančiomis aplinkybėmis (232<sup>(5)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys), neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamuju medžiagų nešiojimas, laikymas, igijimas, gaminimas ir realizavimas (234 straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimas (234<sup>(1)</sup> straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimas (234<sup>(4)</sup> straipsnis), orlaivių nuvarymas (249<sup>(2)</sup> straipsnis), įsakymo nevykdymas sunkinančiomis aplinkybėmis (251 straipsnio 2 dalis), pasipriešinimas viršininkui (253 straipsnis), smurto veiksmai prieš pavaldinį (254 straipsnis), krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytu taisyklių pažeidimas itin sunkinančiomis aplinkybėmis (256 straipsnio 3 dalis), neteisėtas įsakymas (257 straipsnis), tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas sunkinančiomis aplinkybėmis (264 straipsnis), žūvančio karo laivo palikimas sunkinančiomis aplinskybėmis (268 straipsnio 2 dalis), vagystė, padaryta įsibraunant į gyvenamaja patalpa, ir vagystė, padaryta stambiu mastu (271 straipsnio 3 ir 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievertavimas (273 straipsnis), sukčiavimas stambiu mastu (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu (275 straipsnio 3 dalis), turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis), kyšio priėmimas (282 straipsnis), kišimasis į kvotėjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veiklą sunkinančiomis aplinskybėmis (298 straipsnio 3 dalis), laisvės atėmimo įstaigų darbo dezorganizavimas sunkinančiomis aplinskybėmis (303 straipsnio 2 dalis), naminės degtinės, progos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu gaminimas, laikymas, gabenimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas (310 straipsnio 5 ir 6 dalys), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas (310<sup>(1)</sup> straipsnio 2 dalis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinskybėmis (312<sup>(1)</sup> straipsnio 3 dalis), pinigu plovimas (326 straipsnis), netikrų pinigu ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton (327 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas (333 straipsnis), okupuotos valstybės civilių trėmimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais (335 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), draudžiama karo ataka (337 straipsnis), civilių ar karo belaisvių prievertinimas panaudojimas priešo ginkluotosiose pajėgose (338 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybų grobstumas (339 straipsnis), uždraustu karo priemonių naudojimas (340 straipsnis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)  
Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)  
Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)  
Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### 9 straipsnis. Nusikaltimo padarymas tyčia

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia, jeigu ji padariusis asmuo suprato pavojinga visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatė pavojingas visuomenei jo pasekmes ir ju norėjo.

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia ir tuo atveju, kai ji padariusis asmuo suprato pavojinga visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatė pavojingas visuomenei jo pasekmes ir, nors nenorėjo šiu pasekmiu, samoningu leido joms kilti.

#### 10 straipsnis. Nusikaltimo padarymas dėl neatsargumo

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo, jeigu ji padariusis asmuo numatė, kad jo veikimas arba neveikimas gali sukelti pavojingas visuomenei pasekmes, bet lengvabūdiškai tikėjosi, kad ju bus išvengta.

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo ir tuo atveju, kai ji padariusis asmuo nenumatė, kad gali kilti tokios pasekmės, nors turėjo ir galėjo jas numatyti.

#### 11 straipsnis. Nepilnamečių atsakomybė

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako asmenys, kuriems prieš padarant nusikaltimą yra sujėjė šešiolika metų.

Asmenys, kurie padaro nusikaltimą turėdami nuo keturiolikos iki šešiolikos metų amžiaus, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik už tyčinius veiksmus, galinčius sukelti traukinio katastrofą (85 straipsnis), nužudymą (104-107, 109 straipsniai), tyčinius kūno sužalojimus, sutrikidžiusius sveikata (111-113 straipsniai ir 116 straipsnio 2 dalis), išžaginimą (118 straipsnis), piktybinį arba itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 ir 3 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą (232<sup>(2)</sup> straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamujų medžiagų grobimą (234<sup>(1)</sup> straipsnis), vagystę (271 straipsnis), plėšimą (272 straipsnis), turto sunaikinimą ir sužalojimą tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

#### 12 straipsnis. Nepakaltinamumas

Neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus toks asmuo, kuris, darydamas pavojinga visuomenei veiką, buvo nepakaltinamumo būsenoje, tai yra nebegalėjo suprasti savo veiksmų esmės arba ju valdyti dėl chroninės psichinės ligos, laikino psichinės veiklos sutrikimo, silpnąprotystės ar kitokios patologinės būsenos. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, numatytos šio kodekso 59 straipsnyje.

Nebaustinas taip pat toks asmuo, kuris padarė nusikaltimą, būdamas pakaltinamumo būsenoje, bet, prieš teismui priimant nuosprendį, susirgo psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės arba ju valdyti. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, o pasveikęs jis gali būti baustinas.

12<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

13 straipsnis. Girto ar apsvaigusio nuo narkotinių ar toksinių priemonių asmens atsakomybė už padaryta nusikaltima

Asmuo, kuris būdamas fiziologiškai girtas ar apsvaigės nuo narkotinių ar toksinių priemonių padarė nusikaltima, nuo baudžiamosios atsakomybės neatleidžiamas.

Asmuo, prieš savo valią nugirdytas ar apsvaigintas ir dėl to nevisiškai sugebėjės suvokti savo daromos veikos, baudžiamas švelniau arba gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už padaryta veiką.

14 straipsnis. Būtinoji gintis

Néra nusikaltimas toks veikimas, kuris nors ir formaliai atitinka Baudžiamajame įstatyme numatytos veikos požymius, tačiau padarytas esant būtinajai ginčiai, tai yra ginant save, kita asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo késinimosi, jei tuo nebuvo peržengtos būtiniosios ginties ribos.

Žmogus turi teisę i būtinają gintį nepriklausomai nuo to, ar jis turėjo galimybę išvengti késinimosi arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios organus.

14<sup>1</sup> straipsnis. Būtiniosios ginties ribų peržengimas

Būtiniosios ginties ribų peržengimas yra aiškus gynybos neatitikimas késinimosi pobūdžiui ir pavojingumui.

Nelaikomas būtiniosios ginties ribų peržengimu veikimas, kurio metu besikésinančiajam padarytas lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, materialinė žala.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės toks veikimas, kai būtiniosios ginties ribos buvo peržengtos dėl didelio sumišimo ar didelio išgasčio, kurį sukélé késinimasis, arba ginantis nuo išibrovimo į būstą.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės būtiniosios ginties riba peržengimas, jeigu besikésinančiajam padaryta žala dėl neatsargumo.

Tais atvejais, kai būtiniosios ginties ribų peržengimas užtraukia baudžiamąjį atsakomybę, gali būti skiriama švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė (45 straipsnio 3 dalis).

14<sup>2</sup> straipsnis. Asmens, padariusio nusikaltima, sulaikymas

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės veiksmai, kai vejantis, sustabdant, neleidžiant ištrūkti ar kitais veiksmais aktyviai vengiančiam sulaikymo nusikaltima padariusiam asmeniui padaroma materialinė žala, lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, o sulaikant nusikaltimo vietoje asmenį, padariusi tycini nužudyma, - sunkus kūno sužalojimas, jeigu kitaip jo nebuvo galima sulaikyti.

Atremiant nusikaltimą padariusio asmens pasipriešinimą, ji sulaikant, galioja taisyklės, nustatytos būtinajai ginčiai.

15 straipsnis. Būtinasis reikalingumas

Néra nusikaltimas toks veikimas, kuris kad ir atitinka baudžiamąjį įstatymo numatytos veikos požymius, bet padarytas būtinojo reikalingumo būklėje, tai yra siekiant pašalinti pavojų, gresianti Lietuvos valstybės interesams, visuomenės interesams, to

asmens ar kitu pilieciu asmenybei arba teisems, jeigu sis pavojujus tomis aplinkybemis negalejo buti pašalintas kitomis priemonemis ir jeigu padarytoji žala yra mažiau reikšminga, negu išvengtoji žala.

#### 15<sup>1</sup> straipsnis. Kelio užkirtimas organizuotos grupės veiklai

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, kuris būdamas organizuotas grupės nariu dalyvavo grupės daromuose nusikaltimuose, tačiau prisipažino apie dalyvavimą tokioje nusikalstamoje veikoje ir suteikė teisėsaugos organams vertingos informacijos, kurios pagrindu buvo užkirstas kelias organizuotas grupės veiklai arba jos nariai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybén.

Šio straipsnio pirmoji dalis netaikoma asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą, arba kai toks atleidimas nuo atsakomybės jau buvo jam taikytas. taip pat tokios grupės organizatoriu.

#### 16 straipsnis. Atsakomybė už rengimasi padaryti nusikaltimą ir už pasikésinimą padaryti nusikaltimą

Rengimus padaryti nusikaltimą laikomas priemonių arba įrankiu suieškojimas ar pritaikymas arba kitoks tyčinis sudarymas salygu nusikaltimui padaryti.

Pasikésinimu padaryti nusikaltimą laikomas tyčinis veikimas, kuriuo tiesiogiai siekiama padaryti nusikaltima, jeigu nusikaltimas nebuvo pabaigtas dėl priežasčių, nepriklausančių nuo kaltininko valios.

Bausmė už rengimasi padaryti nusikaltimą ir už pasikésinimą padaryti nusikaltimą skiriama pagal įstatymą, numatantį atsakomybę už tą nusikaltimą. Skirdamas bausmę, teismas atsižvelgia į kaltininko padaryta veiksma pavojingumo visuomenei pobūdį ir laipsnį, į nusikalstamo ketinimo įvykdymo laipsnį ir į priežastis, dėl kurių nusikaltimas nebuvo pabaigtas.

#### 17 straipsnis. Savanoriškas atsisakymas nuo nusikaltimo padarymo

Asmuo, savo noru atsisakęs pabaigti nusikaltima, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik tuo atveju, jeigu jo faktiškai padarytoje veikoje yra kito nusikaltimo sudėtis.

#### 18 straipsnis. Bendrininkavimas

Bendrininkavimu laikomas tyčinis bendras dviejų ar daugiau asmenų dalyvavimas nusikaltimo padaryme.

Nusikaltimo bendrininkais, greta vykdytoju, laikomi organizatoriai, kurstytojai ir padėjėjai.

Vykdytoju laikomas asmuo, betarpiskai padaręs nusikaltimą. Organizatorium laikomas asmuo, organizavęs nusikaltimo padarymą ar vadovavęs jo padarymui.

Kurstytoju laikomas asmuo, palenkęs kita asmenių padaryti nusikaltimą.

Padėjėjų laikomas asmuo, padėjės padaryti nusikaltimą, duodamas patarimą, nurodymą, teikdamas priemonių arba šalindamas kliūtis, taip pat asmuo, iš anksto pažadėjės paslépti nusikaltėli, nusikaltimo padarymo įrankius ir priemones, nusikaltimo pédsakus ar daiktus, igytus nusikalstamu būdu.

Teismas, skirdamas bausmę, turi atsižvelgti į kiekvieno iš bendrininkų dalyvavimo nusikaltimo padaryme laipsnį ir pobūdį.

#### 19 straipsnis. Slėpimas

Iš anksto nepažadėtas nusikaltėlio slėpimas, taip pat nusikaltimo padarymo įrankių ir priemonių, nusikaltimo pėdsakų ar nusikalstamu būdu išgytų daiktų slėpimas užtraukia atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

#### 20 straipsnis. Nepranešimas

Nepranešimas apie tikrai žinoma rengiamą ar padarytą nusikaltimą užtraukia baudžiamają atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

#### TREČIASIS SKYRIUS BAUSMĖ

##### 21 straipsnis. Bausmė ir jos paskirtis

Kriminalinė bausmė yra valstybės prievertos priemonė, skiriama teismo apkaltinamuoju nuosprendžiu asmeniui, padariusiam nusikaltima, ir apribojanti nuteistojo teises bei laisves visuomenės interesais.

Kriminalinės bausmės paskirtis:

- 1) sulaikyti asmenis nuo nusikaltimų padarymo;
- 2) nubausti nusikaltimą padariusi asmenį;

3) atimti ar apriboti nuteistajam galimybes daryti naujus nusikaltimus;

4) siekti, kad asmenys, atlikę bausmę, laikytusi valstybėje galiojančių įstatymų ir nedarytų naujų nusikaltimų.

Bausme nesiekama daryti fizinių kančių arba žeminti žmogaus orumo.

##### 22 straipsnis. Bausmių rūšys

Asmeniui, pripažintam kaltu padarius nusikaltimą, gali būti skiriamos pagrindinės ir papildomos bausmės.

Pagrindinės bausmės yra šios:

- 1) mirties bausmė;
- 2) laisvės atėmimas;
- 3) pataisos darbai be laisvės atėmimo;
- 4) bauda.

Asmeniui už vieną nusikaltimą gali būti skiriama tik viena pagrindinė bausmė.

Šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais gali būti skiriamos dvi pagrindinės bausmės.

Kartu su pagrindinėmis bausmėmis nuteistiesiems gali būti skiriomas papildomos bausmės:

- 1) turto konfiskavimas;
- 2) bauda;
- 3) atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbtį tam tikra darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Nuteistajam gali būti skiriama ne daugiau kaip dvi papildomos bausmės.

##### 23 straipsnis. Neteko galios.

##### 24 straipsnis. Mirties bausmė

Mirties bausmė yra pagrindinė ir išimtinė bausmė. Mirties bausmė gali būti skiriama tik už pabaigtą tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis.

Mirties bausmė vykdoma sušaudant.

Mirties bausmė negali būti skiriama, o paskyrus - vykdoma moterimams, asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo momentu nebuvo suéjė 18 metų.

Teismas, nuteisdamas asmenį mirties bausme, gali pakeisti ja laisvés atémimu iki gyvos galvos. Laisvés atémimas iki gyvos galvos gali būti skiriama už genocida sunkinančiomis aplinkybėmis (71 straipsnio 2 dalis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymą (333 straipsnis), okupuotos valstybės civiliu trémimą (334 straipsnis), draudžiamą karą ataką sunkinančiomis aplinkybėmis (337 straipsnio 2 dalis). Mirties bausmė gali būti pakeista laisvés atémimu iki gyvos galvos amnestijos aktu arba malonés tvarka.

Asmenys, kuriems paskirtas laisvés atémimas iki gyvos galvos arba mirties bausmė pakeista laisvés atémimu iki gyvos galvos, laikomi kaléjime.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

#### 25 straipsnis. Laisvés atémimas

Laivés atémimas yra pagrindinė bausmė, teismo skiriama baudžiamomojo įstatymo numatytais atvejais. Laisvés atémimas nustatomas nuo 3 mėnesių iki 20 metų, o skiriant bausmę, kai neatlikus bausmės padaromas naujas nusikaltimas (43 straipsnis), - iki 25 metų. Jeigu straipsnio sankcijoje laisvés atémimo bausmės trukmė nustatyta 3 ir daugiau metų, tai skiriant šią bausmę nepilnamečiui, jos minimumas skaičiuojamas nuo pusės minimalaus bausmės dydžio, numatyto šio kodekso straipsnio, pagal kurį teisiamas nepilnametis, sankcijoje. Laisvés atémimo bausmė asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo metu nebuvo suéjė 18 metų, negali viršyti 10 metų.

Laisvés atémimo laikas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.

Atlikti laisvés atémimo bausmę teismo nuosprendžiu skiriama pataisos darbų kolonijose-gyvenvietėse, bendrojo, sustiprintojo ir griežtojo režimų kolonijose arba kaléjime, taip pat bendrojo ir sustiprintojo režimų auklėjimo darbų kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbų kolonijose skiriama vyrams:

pirmą kartą nuteisiameiems laisvés atémimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems nusikaltimus dėl neatsargumo;

pirmą kartą nuteisiameiems laisvés atémimu ne daugiau kaip penkeriems metams už nesunkius tyčinius nusikaltimus, būtent: neteisėtą aborto padaryma (124 straipsnio 2 ir 3 dalys), vengimą išlaikyti vaikus (125 straipsnis), palikimą pavojingoje gyvybei padėtyje (128 straipsnio 2 dalis), šmeižimą (132 straipsnis), ižeidimą (133 straipsnio 2 dalis), statybos taisyklių pažeidimą (215 straipsnis), neteisėtą statybinių medžiagų iigijimą (216 straipsnis), ivaikinimo paslapties pagarsinimą (217<sup>(1)</sup> straipsnio 2 dalis), melagingą paliudijimą (218 straipsnis), iutraukimą nepilnamečio į nusikalstamą veikla arba girtavimą (241 straipsnio 2 dalis), sukčiavimą be sunkinančių aplinkybių (274 straipsnio 1 dalis), turto pasisavinimą arba iššvaistymą be sunkinančių aplinkybių (275 straipsnio 1 dalis), piktnaudžiavimą tarnyba (285 straipsnis), tarnybinių suklastojima (289 straipsnis), melagingą iškundimą asmens (292 straipsnis), melagingus parodymus, išvadas, paaikiškimus ir vertimus (293 straipsnis), nepranešimą apie nusikaltimą (294 straipsnis), falsifikuota prekių gaminimą sunkinančiomis aplinkybėmis (309 straipsnio 2 dalis), vartotojų apgaule (311 straipsnis), tyčinių bankrota (315 straipsnis), pramoninių šnipinėjimą (317 straipsnis),

apgaulingą apskaitos vedima (323 straipsnis), neteisingų duomenų apie pajamas pateikimą (324 straipsnis), neteisėtą medžiojimą (330 straipsnis), neteisėtą žvejyba ar retu ir nykstančiu vandens gyvūnu gaudymą (331 straipsnis), Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymu pažeidimą (332 straipsnis) - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems tyčinius nusikaltimus;

pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu už nesunkius tyčinius nusikaltimus, išskyrus nurodytus šio straipsnio 4 dalies 3 pastraipoje, - bendrojo režimo kolonijose;

pirma karta nuteisiams laisvés atémimu už sunkius nusikaltimus - sustiprintojo režimo kolonijose;

nuteisiams už itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir už karo nusikaltimus (333-339 straipsniai), pirmiau atlikusiems laisvés atémimo bausmę ir pripažintiems itin pavojingais recidyvistais, - griežtojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbą kolonijose skiriama moterims:

pirma karta nuteisiams laisvés atémimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems nusikaltimus dėl neatsargumo; pirma karta nuteisiams už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies trečiojoje pastraipoje, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems tyčinius nusikaltimus; kitoms nuteisiams laisvés atémimu moterims - bendrojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę auklėjimo darbų kolonijose skiriama:

nepilnamečiams, pirma karta nuteisiams laisvés atémimu, taip pat nepilnametėms - bendrojo režimo kolonijose;

nepilnamečiams, pirmiau atlikusiems laisvés atémimo bausmę, - sustiprintojo režimo kolonijose.

Atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį ir pavojingumo laipsnį, kaltininko asmenybę ir kitas bylos aplinkybes, teismas, nurodydamas priimto sprendimo motyvus, gali paskirti atlikti laisvés atémimo bausmę: pirma karta nuteistiems už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, taip pat už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies trečiojoje pastraipoje, - bendrojo režimo pataisos darbų kolonijose; kitoms nuteistiems laisvés atémimu, bet nepripažintiems itin pavojingais recidyvistais, - bet kurios rūšies pataisos darbų kolonijose, išskyrus kolonijas-gyvenvietes; nuteistiems nepilnamečiams - bendrojo režimo auklėjimo darbų kolonijose vietoj sustiprintojo režimo koloniju.

Laisvés atémimas, ištisai ar iš dalies atliktinas kalėjime, gali būti paskirtas:

itin pavojingiems recidyvistams;

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metu, padarė itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir karo nusikaltimus (333-339 straipsniai);

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metu, padarė kitus sunkius nusikaltimus, nuteisiams už juos laisvés atémimu daugiau kaip penkeriems metams.

Asmenys, nuteisti pagal šio kodekso 227 straipsnį, laisvés atémimo bausmę atlieka ištisai kalėjime.

Paskirtą nuteistajam pataisos darbų įstaigos rūšį pakeičia teismas Lietuvos Respublikos įstatymu nustatytais pagrindais ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

## 26 straipsnis. Itin pavojingas recidvyvistas

Itin pavojingų recidvyvistu gali būti teismo nuosprendžiu pripažįstamas:

1) asmuo, kuris pirmiau buvo nuteistas laisvės atémimu už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą (62-70 straipsniai), banditizmą (75 straipsnis), tyčinių nužudymą (104 ir 105 straipsniai), išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba jeigu tai sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą nepilnametės arba mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), iškaitų paémima (131<sup>1</sup> straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos réméjo gyvybę (203<sup>1</sup> straipsnis), radioaktyvių medžiagų grobima (234 straipsnis), orlaivio nuvaryma (249<sup>2</sup> straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys), netikrą pinigu ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton sunkinančiomis aplinkybėmis (327 straipsnio 2 dalis) ir vėl padarė kurį nors iš šių nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atémimu ne mažiau kaip penkeriems metams;

2) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile du kartus nuteistas laisvės atémimu už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą (62-71 straipsniai), piktnaudžiavimą oficialiai igaliojimais (74<sup>(2)</sup> straipsnis), banditizmą (75 straipsnis), masines riaušes (78 straipsnis), tyčinių nužudymą (104 ir 105 straipsniai), tyčinių sunkų kūno sužalojimą (111 straipsnis), išžaginimą (118 straipsnis), iškaitų paémimą (131<sup>(1)</sup> straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos réméjo gyvybę (203<sup>(1)</sup> straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamą susivienijimą (227<sup>(1)</sup> straipsnis), asmens terorizavimą sunkinančiomis aplinskybėmis (227<sup>(2)</sup> straipsnio 2 dalis), neteisėta psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimą, išsigijimą, laikymą, gabėjimą, siuntimą, pardavimą ar kitokių platinimą sunkinančiomis aplinskybėmis (232<sup>(1)</sup> straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), taip pat juo grobimą sunkinančiomis aplinskybėmis (232<sup>(2)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys), lenkimą vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padaryta nepilnamečio atžvilgiu (232<sup>(5)</sup> straipsnio 3 dalis), neteisėta šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamuju medžiagų nešiojimą, laikymą, išgijimą, gaminimą, realizavimą ir per davimą sunkinančiomis aplinskybėmis (234 straipsnio 2 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimą sunkinančiomis aplinskybėmis (234<sup>(1)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys), radioaktyvių medžiagų grobimą (234<sup>(2)</sup> straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimą (234<sup>(4)</sup> straipsnis), orlaivio nuvaryma (249<sup>(2)</sup> straipsnis), vagystę sunkinančiomis aplinskybėmis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), plėšimą (272 straipsnis), turto prievartavimą sunkinančiomis aplinskybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys), sukčiavimą sunkinančiomis aplinskybėmis (274 straipsnio 2 ir 3 dalys), turto pasisavinimą arba iššvaistymą sunkinančiomis aplinskybėmis (275 straipsnio 2 ir 3 dalys), kyšio priėmimą (282 straipsnis), netikrą pinigu ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton (327 straipsnis), operacijų su pinigais ar vertybiniiais popieriais taisyklių pažeidimą (329 straipsnis), karo nusikaltimą, numatyta 333-340 straipsniuose, ir vėl padarė kurį nors iš šių nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atémimu daugiau kaip trejiems metams;

3) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile tris ar daugiau kartų nuteistas laisvės atémimu už piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis), arba už nusikaltimus, suminėtus šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte, ir vėl padarė piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis) arba kurį nors iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte suminėtų nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atémimu;

4) asmuo, kuris, atlikdamas laisvės atémimo bausmę už kuri nors iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 ir 3 punktuose suminėtų nusikaltimų, vél padaré tyčinių nusikaltimą, už kuri jis nuteisiamas laisvės atémimu ne mažiau kaip penkeriems metams.

Spręsdamas asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, teismas atsižvelgia į kaltininko asmenybę, padarytu nusikaltimų pavojingumo laipsni, jų motyvus, nusikalstamų ketinimų įvykdymo laipsni, į dalyvavimo padarant nusikaltimus laipsni bei pobūdį ir kitas bylos aplinkybes. Teismo sprendimas turi būti motyvuotas nuosprendyje.

Sprendžiant asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, neatsižvelgiama į teistumą už nusikaltimą, kurį jis padaré, būdamas jaunesnis kaip aštuoniolikos metų amžiaus, taip pat į teistumą, kuris yra panaikintas arba išnykės įstatymo nustatyta tvarka.

Asmens pripažinimas itin pavojingu recidyvistu panaikinamas, panaikinant jo teistumą.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsniai. numatantys atsakomybę už itin pavojingo recidyvisto padarytus nusikaltimus, taikomi tais atvejais, kai asmuo įstatymo nustatyta tvarka buvo pripažinta itin pavojingu recidyvistu iki šio nusikaltimo padarymo.

**Straipsnio pakeitimai:**

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

27 straipsnis. Neteko galios.

28 straipsnis. Neteko galios.

29 straipsnis. Pataisos darbai be laisvės atémimo

Pataisos darbai be laisvės atémimo skiriami nuo dviejų mėnesių iki dvejų metų ir atliekami pagal teismo nuosprendį nuteistojo darbovietėje.

Pataisos darbu laikas skaičiuojamas mėnesiais.

Nuteisus pataisos darbais be laisvės atémimo, iš nuteistojo uždarbio į valstybės pajamas daromos teismo nuosprendžiu nustatyto dydžio išskaitos nuo penkių iki dvidešimt procentų uždarbio. Pataisos darbą atlikimo laikas neiskaitomas į darbo stažą.

Jeigu nuteistasis pataisos darbais be laisvės atémimo. atlikdamas bausmę, sažiningai dirbo ir pavyzdingai elgesi, tai, jam atlikus bausmę, teismas visuoméninių organizacijų ar darbo kolektyvo prašymu gali pataisos darbų atlikimo laiką išskaityti į darbo stažą.

Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės, amžiaus ar kitų priežasčių negali atlikti pataisos darbų, teismas turi teisę šią bausmę pakeisti bauda - skaičiuojant vieną MGL baudos už du pataisos darbų mėnesius arba lygtinai atleisti nuo bausmės prieš terminą.

Pataisos darbai be laisvės atémimo kariams pakeičiami laikymu daboklėje iki dviejų mėnesių.

Jeigu asmuo, nuteistas pataisos darbais be laisvės atémimo, piktybiškai vengia atlikti bausmę, teismas gali neatbūtaji pataisos darbą laiką pakeisti laisvės atémimo bausme tam pačiam laikui.

Pataisos darbų be laisvės atémimo atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

30 straipsnis. Atémimas teisés eili tam likras pareigas, dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla

Atėmimas teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbá arba užsiimti tam tikra veikla yra papildoma bausmé, teismo skiriama baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais. taip pat teismo nuožiūra.

Teismas savo nuožiūra skiria atėmima teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbá arba užsiimti tam tikra veikla tais atvejais, kai nusikaltimas padaromas kaltininko darbinés veiklos srityje arba piktnaudžiaujant jam suteikta teise, ir, atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį, teismas prieina prie išvados, jog nuteistajam negalima palikti teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbá ar užsiimti tam tikra veikla.

Atėmimas teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbá ar užsiimti tam tikra veikla nustatomas nuo 1 iki 5 metų.

31 straipsnis. Neteko galios.

32 straipsnis. Bauda

Bauda yra piniginé nuobauda, teismo skiriama kaip pagrindiné ar papildoma bausmé baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais.

Bauda kaip pagrindiné bausmé gali būti skiriama nuo 100 iki 1000 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio, o už savanaudiškus nusikaltimus - nuo 200 iki 50000 MGL dydžio. Nepilnamečiams bauta kaip pagrindiné bausmé gali būti skiriama nuo 10 iki 500 MGL dydžio.

Bauda kaip papildoma bausmé gali būti skiriama nuo 10 iki 500 MGL dydžio, o nepilnamečiams - nuo 5 iki 200 MGL dydžio.

Baudos dydis už padarytą nusikaltimą įstatymo sankcijoje nenustatomas. Jí nustato teismas skirdamas bausmę. Nustatydamas baudos dydi, teismas atsižvelgia į padaryto nusikaltimo pavojingumą, nusikaltimu padaryta žala bei kaltininko materialinę padėti. Savanaudiškų nusikaltimų atveju baudos, kaip pagrindinės bausmés, dydis negali būti mažesnis, nei nustatyti neteisétos finansinės, ūkinės ar komercinės veiklos mastai, neteisétai laikomu, gabenumu ar realizuojamu prekių vertė ar nuslėptu iplauku ar padarytos turtinės žalos dydis, tačiau neviršijant maksimalios baudos dydžio sumos, numatytos šio straipsnio antrojoje dalyje.

Jei asmuo vengia savanoriškai sumokéti baudą, kuri paskirta kaip pagrindiné bausmé, ir néra galimybí išieškoti ja priverstinai, teismas per šio kodekso 50 straipsnyje nustatyta laiką gali pakeisti baudą laisvés atémimu. Bauda keičiama laisvés atémimu santykiai viena laisvés atémimo diena už vieno MGL bauta, tačiau ne daugiau kaip 90 dienų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

33 straipsnis. Neteko galios.

34 straipsnis. Neteko galios.

34<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

35 straipsnis. Turto konfiskavimas

Turto konfiskavimas yra papildoma bausmé, teismo privalomai skiriama už šiuos nusikaltimus: genocidas (71 straipsnis), piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74<sup>(2)</sup> straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slépimas (82<sup>(1)</sup> straipsnis), tyčinis nužudymas dėl savanaudiškų paskatų (105 straipsnio 8 punktas), įkaitu paémimas (131<sup>(1)</sup> straipsnis), prekyba

žmonėmis (131<sup>(3)</sup> straipsnis), strateginių prekių ir technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos (214<sup>(1)</sup> straipsnis), nusikalstamas susivienijimas (227<sup>(1)</sup> straipsnis), teroro aktas (227<sup>(3)</sup> straipsnis), padarytas iš savanaudiškų paskatų, neteisėtas psychotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, igijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas (232<sup>(1)</sup> straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psychotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas (232<sup>(2)</sup> straipsnis), lenkimas vartoti psychotropines ar narkotines medžiagas (232<sup>(5)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimas (234<sup>(1)</sup> straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimas (234<sup>(2)</sup> straipsnis), vagystė (271 straipsnio 2, 3, 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievertavimas (273 straipsnis), sukčiavimas (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas (275 straipsnio 3 dalis), kyšio priėmimas (282 straipsnis), neteisėto atlyginimo priėmimas (283 straipsnis), papirkimas (284 straipsnio 2 dalis), piktnaudžiavimas tarnyba (285 straipsnio 2 dalis), tarnybos įgiliojimų viršijimas (287 straipsnio 2 dalis), tarnybinis suklastojimas (289 straipsnio 2 dalis), vertimasis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla (306 straipsnis), neteisėta įmonės veikla (307 straipsnis), kitos įmonės prekės ženklo naudojimas (308 straipsnis), falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas (309 straipsnis), naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir ju skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas (310 straipsnis), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas (310<sup>(1)</sup> straipsnis), vartotojų apgaulė (311 straipsnis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos (312<sup>(1)</sup> straipsnis), apgaulingi pareiškimai apie įmonės veiklą (313 straipsnis), paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį (314 straipsnis), privedimas prie bankroto (315 straipsnio 2 ir 3 dalys), skolininko nesąžiningumas ar apgaulė (316 straipsnis), pramoninis šnipinėjimas (317 straipsnis), nepagrįsto atlyginimo priėmimas (320 straipsnis), piktnaudžiavimas pasitikėjimu ūkinėje veikloje (321 straipsnis), apgaulingas apskaitos tvarkymas (323 straipsnis), žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelnų pateikimas (324 straipsnis), mokesčių vengimas (325 straipsnis), pinigu plovimas (326 straipsnis), neteisėtas banko paskolos išdavimas (326<sup>(1)</sup> straipsnio 2 dalis), netikrų pinigų ar vertybinių popieriu pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton (327 straipsnis), netikrų pašto ženklu, važiavimo bilietu pagaminimas (328 straipsnis), netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklu gaminimas, realizavimas, laikymas ar naudojimas (328<sup>(1)</sup> straipsnis), operaciju su pinigais ar vertybiniai popieriai norminiu aktu pažeidimas (329 straipsnis), banko paskolos gavimas apgaule (329<sup>(1)</sup> straipsnis), piktybinis vengimas sugražinti paskola (329<sup>(2)</sup> straipsnio 2 dalis), okupuotos valstybės civilių trémimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir ju teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybų grobstumas (339 straipsnis).

Turto konfiskavimas yra priverstinis neatlygintinas paėmimas valstybės nuosavybėn viso ar dalies turto, kuris yra asmeninė nuteistojo nuosavybė, arba turto. kuris yra perduotas valdyti kitiems asmenims, tačiau gautas nusikalstamu būdu.

Kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims padovanotas ar kitaip perduotas turtas konfiskuojamas, jeigu šie asmenys žinojo ar turėjo ir galėjo numatyti, jog jiems bet kuria forma perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Taikant turto konfiskavimą asmeniui, nuteistam už nusikaltima, numatyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikoma, kad visas per nusikalstamos veiklos laikotarpį įgytas ir pas kaltininką esantis ar kitiems asmenims perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Konfiskuodamas nuteistajam priklausanti turta, teismas turi nurodyti, kuri turto dalis konfiskuojama arba konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška arba išvardyti konfiskuojamus daiktus. Konfiskuodamas kitiems asmenims priklausanti turta, teismas turi išvardyti konfiskuojamus daiktus arba nurodyti konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška.

Turto konfiskavimas kaip papildoma bausmė gali būti netaikoma nepilnamečiams.

Konfiskuojant turta, pirmiausia tenkinami nukentėjusiojo turtiniai reikalavimai.

Nusikaltimo įrankiai ir priemonės, taip pat pinigai ir kitos vertybės, gautos nusikalstamos veiklos būdu, konfiskuojamos Lietuvos Respublikos baudžiamomo proceso kodekso 93 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

36 straipsnis. Neteko galios.

37 straipsnis. Pretenzijų, kylančių iš nuteistojo prievoles, tenkinimas konfiskuoto turto saskaita

Konfiskavus turta, valstybė neatsako už nuteistojo prievoles, atsiradusias be kvotos, tardymo ar teismo organų sutikimo po to, kai šie organai jau ėmési turto apsaugos priemonių.

Valstybė atsako už nuteistojo prievoles konfiskuoto turto saskaita tik šio turto vertės ribose. Tokių pretenzijų tenkinimo eile nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

38 straipsnis. Neteko galios.

38<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

#### KETVIRTAS SKYRIUS BAUSMĖS SKYRIMAS IR ATLEIDIMAS NUO BAUSMĖS

39 straipsnis. Bendrieji bausmės skyrimo pradmenys

Teismas skiria bausmę įstatymo straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą nusikaltimą, nustatytose ribose, tiksliai laikydamasis šio kodekso Bendrosios dalies nuostatų. Skirdamas bausmę, teismas, vadovaudamasis teisine samone, atsižvelgia į padarytojo nusikaltimo pobūdį ir jo pavojingumo laipsnį, į kaltininko asmenybę ir į bylos aplinkybes, lengvinančias ir sunkinančias atsakomybę.

40 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, lengvinančiomis atsakomybę aplinkybėmis laikoma tai:

- 1) kad kaltininkas užkrito kelia žalingoms padarytojo nusikaltimo pasekmėms arba savo noru atlygino padaryta nuostoli ar pašalino padarytą žalą;
  - 2) kad nusikaltimas padarytas dėl susidėjusių sunkių asmeninių ar šeiminių aplinkybių;
  - 3) kad nusikaltimas padarytas grasinimo ar prievartos įtakoje arba dėl materialinio, tarnybinio ar kitokio priklausomumo;
  - 4) kad nusikaltimas padarytas didelio susijaudinimo, kurį sukélé neteisėti nukentėjusiojo veiksmai, įtakoje;
  - 5) kad nusikaltimas padarytas gynybos nuo pavojingo visuomenei késinimosi atveju, nors ir peržengiant būtiniosios ginties ribas;
  - 6) kad nusikaltima padaré nepilnametis;
  - 7) kad nusikaltima padaré néščia moteris;
  - 8) kad kaltininkas nuoširdžiai gailisi ar pats atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltima arba aktyviai padéjo išaiškinti nusikaltimą ar susekti kitus nusikaltelius.
- Skirdamas bausmę, teismas taip pat gali atsižvelgti ir į nenurodytas įstatyme lengvinančias aplinkybes.

#### 41 straipsnis. Atsakomybė sunkinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, sunkinančiomis atsakomybė aplinkybėmis laikoma tai:

- 1) kad nusikalfima padaré asmuo, kuris pirmiau buvo padaręs kokį nors nusikaltimą.  
Teismas turi teise, priklausomai nuo pirmojo nusikaltimo pobūdžio, nepripažinti jam sunkinančios aplinkybės reikšmės;
- 2) kad nusikaltima padaré organizuota grupė;
- 3) kad nusikaltimas padarytas dėl savanaudiškų ar kitokių žemų paskatų;
- 4) kad nusikaltimas sukélé sunkias pasekmes;
- 5) kad nusikaltimas padarytas prieš mažameti, nusenusi, bejégiškumo būklėje esanti arba materialiai, tamybiskai ar kitaip priklausomą nuo kaltininko asmenį;
- 6) kad nepilnamečiai buvo kurstomi padaryti nusikaltimą;
- 7) kad nusikaltimas padarytas su ypatingu žiaurumu arba pasityčiojimu iš nukentėjusiojo;
- 8) kad nusikaltimas padarytas, pasinaudojant visuomeninės nelaimės sąlygomis;
- 9) kad nusikaltimas padarytas visuotinai pavojingu būdu arba naudojant sprogstamasias medžiagas, šaunamuosius ar dujinius šaunamuosius ginklus;
- 10) kad nusikaltima padaré asmuo būdamas girtas, apsvaigės nuo narkotinių ar toksinių priemonių.  
Teismas turi teise nepripažinti, priklausomai nuo nusikaltimo pobūdžio, šios aplinkybės sunkinančia atsakomybę;
- 11) kad nusikaltimas padarytas, turint tikslą nuslėpti kita nusikaltimą arba palengvinti ji padaryti.
- 12) (neteko galio.s.).

#### 41<sup>1</sup> straipsnis. Bausmės skyrimas, visiškai pripažinus kaltę

Jei kaltininkas visiškai prisipažino padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailisi, aktyviai padéjo išaiškinti nusikaltimą ir byloje néra atsakomybė sunkinančių aplinkybių, teismas skiria jam laisvės atémimo bausmę, ne didesnę kaip) įstatymo sankcijoje už padaryta

nusikaltimą numatytais bausmės vidurkis, arba bausmę, nesusijusią su laisvės atémimu.

#### 42 straipsnis. Bausmės skyrimas padarius kelis nusikaltimus

Jeigu asmuo pripažistamas kaltas tuo, kad jis padarė du ar daugiau nusikaltimų, numatyti Baudžiamojo kodekso to paties straipsnio skirtingose dalyse arba skirtinguose straipsniuose, iš kurių né už vieną jis nebuvo nuteistas, teismas skiria bausmę už tuos nusikaltimus pagal kiekvienu straipsniu ar jo dalį atskirai, po to paskiria subendrinta bausmę. Skirdamas subendrinta bausmę esant realiajai nusikaltimui sutapčiai, teismas gali bausmes apimti arba visiškai ar iš dalies sudėti, o esant idealiajai nusikaltimui sutapčiai - tik apimti.

Skiriant bausmę šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais, subendrintoji bausmė negali viršyti dvidešimties metų, nepilnamečiams - dešimties metų, kai paskirta laisvės atémimo bausmė, o paskyrus kitų rūsių bausmes - maksimalaus dydžio, įstatymo nustatyto tai bausmės rūšiai.

Pagal šio straipsnio taisykles skiriama bausmė ir tais atvejais, kai priėmus nuosprendį nustatoma, kad nuteistasis kaltas dar ir kitu to paties straipsnio toje pačioje ar kitaip dalyje arba kitame straipsnyje numatytu nusikaltimu, kurį jis yra padaręs prieš priimant nuosprendį pirmojoje byloje. Šiuo atveju į bausmės laiką įskaitoma bausmė, visiškai ar iš dalies atlikta pagal pirmajį nuosprendį.

#### 43 straipsnis. Bausmės skyrimas, kai neatlikus bausmės padaromas naujas nusikaltimas

Jeigu nuteistasis, neatlikęs visos nuosprendžiu paskirtos bausmės, padaro naują nusikaltimą arba naują nusikaltimą padaro asmuo, kuriam bausmės vykdymas buvo atidėtas, bausmės atidėjimo laikotarpiu (47<sup>1</sup> straipsnis), arba naują nusikaltimą padaro asmuo, lygtinai atleistas nuo bausmės prieš terminą ar lygtinai paleistas iš laisvės atémimo vietų neatliktosios bausmės laikotarpiu (54, 54<sup>2</sup>, 55 straipsniai), teismas skiria bausmę už naują nusikaltimą, po to nustato subendrinta bausmę. Subendrindamas bausmę, teismas gali taikyti visiško ar dalinio bausmių sudėjimo principus.

Taikydamas visiško bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmės, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, prideda pagal pirmesnį nuosprendį neatliktą bausmę.

Taikydamas dalinio bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmės, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, iš dalies prideda neatliktą bausmę pagal pirmesnį nuosprendį.

Skiriant bausmę pagal kelis nuosprendžius, subendrinta bausmė negali viršyti dvidešimt penkerių metų, jei paskirta laisvės atémimo bausmė, arba maksimalaus dydžio, nustatyto afitinkamai bausmės rūšiai, jei paskirta kita bausmė.

#### 44 straipsnis. Bausmių sudėjimo ir pakeitimo taisyklės

Sudedant paskirtasias bausmes, taip pat vienas bausmes keičiant kitomis, laikomasi šių taisyklių:

1) viena laisvės atémimo diena prilyginama trims pataisos darbų dienoms;

2) bauda, kai ši bausmė paskirta kaip pagrindinė, negali būti sudedama ar pakeičiama kitomis bausmėmis ir vykdoma atskirai, išskyrus šio kodekso 32 straipsnio šeštojoje dalyje numatyta atvejį;

3) įvairių rūsių papildomos bausmės negali būti sudedamos ar pakeičiamos kitomis ir vykdomas kiekvienu atskirai. Keičiant bausmes

šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais, švelnesnė bausmė turi būti keičiamā į griežtesnę.

45 straipsnis. Švelnesnės negu įstatymo numatyta bausmės skyrimas

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę, jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą, pats savanoriškai atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltimą ir, be to, nuoširdžiai gailisi, atlygino padarytą žala ir padėjo tardymui bei teismui išaiškinti nusikaltimą.

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę taip pat, kai atlyginta nusikaltimu padaryta žala, jeigu byloje yra atsakomybė kitų lengvinančių aplinkybių, ir:

1) nuteistojo išlaikomi asmenys serga sunkia liga ir néra kam juos prižiūrėti, arba

2) nuteistasis išlaiko mažamečius vaikus, kurių dėl įstatyme numatytos bausmės paskyrimo nebus kam prižiūrėti, arba

3) nuteistojo vaidmuo bendrininkų padarytame nusikaltime buvo antraeilis, arba

4) nusikaltimas pagal šio Kodekso 16 straipsnių nutrūko rengimosi arba pasikésinimo stadijoje.

Taip pat teismas, atsižvelgdamas į byloje esančias atsakomybę lengvinančias aplinkybes ir kai bent iš dalies atlyginta nusikaltimu padaryta žala, gali paskirti švelnesnę, negu įstatymo numatyta bausmę, kai nusikaltimą padaré nepilnametis.

Šio straipsnio 2 dalis netaikoma asmenims, nuteistiems už nusikaltimus valstybės tarnybai (282-290 straipsniai), apmokestinamų prekių neteisėta laikyma, gabentinių ar realizavima (310<sup>(1)</sup> straipsnis), kontrabandą (312 straipsnis), neteisėta prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos (312<sup>(1)</sup> straipsnis), apgaulingą apskaitos tvarkymą (323 straipsnis), mokesčiu ar įmokų vengimą (325 straipsnis), taip pat organizuotos grupės bei nusikalstamo susivienijimo nariams.

Švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė taip pat gali būti paskirta, kai nusikaltimas padarytas peržengiant būtiniosios ginties ribas.

Esant šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ar penktuojuje dalyse nurodytomis sąlygomis, teismas gali:

1) paskirti mažesnę bausmę negu žemiausioji riba, įstatymo numatyta už padarytą nusikaltimą, arba

2) paskirti švelnesnę bausmės rūšį negu numatyta įstatyme už padarytą nusikaltimą, arba

3) neskirti papildomos bausmės tais atvejais, jei jos paskyrimas pagal įstatymą yra privalomas, išskyrus turto konfiskavimo bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

46 straipsnis. Neteko galios.

47 straipsnis. Neteko galios.

47<sup>1</sup> straipsnis. Bausmės vykdymo atidėjimas

Asmeniui, pirmą kartą nuteistam pataisos darbais arba laisvės atémimu ne daugiau kaip trejiems metams už nesunkų tyčinių nusikaltimą ir ne daugiau kaip penkeriems metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidėti paskirtosios bausmės vykdymą nuo 1 iki 3 metų,

jei yra atlyginta bent 1/3 nusikaltimu padarytos žalos tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala.

Asmeniui, kuris padarė nusikaltimą nesuėjus jam aštuoniolikai metų ir yra pirmą kartą nuteistas laisvés atémimu ne daugiau kaip 4 metams už tyčinių nusikaltimų ir ne daugiau kaip 8 metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidéti paskirtosios bausmés vykdymą nuo 1 iki 3 metų.

Bausmés vykdymas gali būti atidedamas, jei teismas prieina prie išvados, kad bausmés tikslai bus pasiekti be realaus bausmés atlikimo.

Esant šio straipsnio pirmojoje ar antrojoje dalyse numatytomis sąlygomis, atidédamas pagrindinės bausmés vykdymą, teismas gali atidéti ir paskirtų papildomų bausmių, išskyrus turto konfiskavimą ir baudą, vykdymą.

Atidédamas paskirtos bausmés vykdymą, teismas įpareigoja nuteistajį per nustatyta laikotarpį atlyginti likusią neatlygintą nusikaltimu padaryta žala tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala, ir paskiria vieną ar kelis iš šių įpareigojimų:

- 1) atsiprašyti nukentėjusiojo;
- 2) teikti nukentėjusiajam pagalba gydymosi laikotarpiu;
- 3) įsidarbinti ar be teismo sutikimo nekeisti darbo vietas;
- 4) pradéti mokyti, testi moksłą ar īgyti specialybę;
- 5) išeiti gydymosi nuo alkoholizmo, narkomanijos, toksikomanijos ar venerinės ligos kursą;
- 6) be organo, prižiūrinčio bausmés vykdymo atidéjimą, sutikimo nekeisti gyvenamosios vietas;
- 7) atlikti nemokamų darbų iki 1000 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Kartu teismas nustato laika, per kurį nuteistasis privalo įvykdyti šio straipsnio penkojoje dalyje numatytais įpareigojimus. Nuteistojo elgesi kontroliuojantys organai.

Jei nuteistasis bausmés vykdymo atidéjimo laikotarpiu:

1) atlygino nusikaltimu padaryta žala, įvykdė teismo nustatytaus įpareigojimus, nepadarė pažeidimų, numatytau šio straipsnio septintosios dalies 2 punkte, ir yra pagrindo manyti, jog asmuo ateityje laikysis įstatymų, nedarys naujų nusikaltimų, teismas, pasibaigus bausmés vykdymo atidéjimui, galutinai atleidžia jį nuo bausmés;

2) neatlygina nusikaltimu padarytos žalos ar be pateisinamų priežasčių neįvykdo kitų teismo paskirtų įpareigojimų arba pažeidinėja viešąja tvarka, girtauja ar padaro kitus teisés pažeidimus, už kuriuos jam du kartus buvo taikomos administraciniės nuobaudos ar drausminio poveikio priemonės, teismas nuteistojo elgesi kontroliuojančio organo teikimu priima nutarimą panaikinti bausmés vykdymo atidéjimą ir vykdyti nuosprendžiu paskirtą bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### 48 straipsnis. Kardomojo kalinimo įskaitymas

Kardomajį kalinimą teismas įskaito į bausmés laiką, nuteisdamas laisvés atémimu - dieną už dieną, o nuteisdamas pataisos darbais - dieną už tris dienas.

Paskirdamas kitų rošių bausmes, teismas gali, atsižvelgdamas į kardomajį kalinimą, atitinkamai sušvelninti savo paskirtą bausmę arba visiškai atleisti kaltininką nuo bausmés atlikimo.

48<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

#### 49 straipsnis. Patraukimo baudžiamojon atsakomybén senatis

Asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybé, jeigu nuo tos dienos, kai jis padaré nusikaltimą, suéjo šie terminai:

1) vieneri metai nuo tos dienos, kai buvo padaryti nusikaltimai, numatyti šio kodekso 116 straipsnio pirmojoje dalyje, 133, 145, 189, 202, 202<sup>(1)</sup> straipsniuose, 212 straipsnio pirmojoje dalyje, 213 straipsnyje;

2) treji metai nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvés atémimas ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausmę, nesusijusi su laisvés atémimu, išskyros nusikaltimus, numatytais šio straipsnio 1 punkte;

3) penkeri metai nuo tos dienos. kai buvo padarytas nusikaltimas. už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvés atémimas ne daugiau kaip penkeriems metams;

4) dešimt metų nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama griežtesnė bausmę, negu laisvés atémimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu, prieš sueinant šiame straipsnyje nurodytiems terminams, asmuo padaro naują nusikaltimą, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvés atémimas daugiau kaip dvejiems metams. Senatis šiuo atveju pradedama skaičiuoti nuo to momento, kai buvo padarytas naujas nusikaltimas.

Senaties eiga sustoja, jeigu padariusis nusikaltima asmuo pasislepia nuo tardymo ar teismo. Šiai atvejai senaties eiga atsinaujina nuo to momento, kai asmuo sulaikomas arba kai jis pats atvyksta ir prisipažista padaręs nusikaltimą. Tačiau asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybén, jeigu nuo to laiko, kai jis padaré nusikaltimą, praéjo penkiolika metų ir senatis nenuutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausimá dėl senaties taikymo asmeniui, padariusiam nusikaltima, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama mirties bausmę, sprendžia teismas. Jeigu teismas nepripažista esant galima taikyti senati, mirties bausmę negali būti skiriama, ir ji pakeičiama laisvés atémimu.

Néra senaties genocido nusikaltimui ir karo nusikaltimams, numatytiems 333-339 straipsniuose.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

#### 50 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senatis

Apkaltinamasis nuosprendis nevykdomas, jeigu jis nebuvo iýkdytas per šiuos terminus, skaičiuojant nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos:

1) per trejus metus, - jeigu nuteista laisvés atémimu ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausme, nesusijusia su laisvés atémimu;

2) per penkerius metus, - jeigu nuteista laisvés atémimu ne daugiau kaip penkeriems metams;

3) per dešimt metų, -jeigu nuteista griežtesne bausme, negu laisvés atémimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu nuteistasis vengia atlikti bausmę arba, prieš sueinant terminams, padaro naują nusikaltimą, už kuri teismas nubaudžia laisvés atémimu ne mažiau kaip vieneriems metams. Padarius naują nusikaltimą, senatis pradedama skaičiuoti nuo jo padarymo momento, o jeigu buvo vengta atlikti bausmę, - nuo to momento, kai slapstėsis nuteistasis pats atvyko bausmés atlikti, arba

nuo to momento, kai jis buvo sulaikytas. Tačiau apkaltinamasis nuosprendis negali būti vykdomas, jeigu nuo to laiko, kai jis buvo priimtas, praėjo penkiolika metų ir senatis nenutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausima dėl senaties taikymo asmeniui, nuteistam mirties bausme, sprendžia teismas. Jeigu teismas nepripažista esant galima taikyti senatį, mirties bausmę pakeičiamą laisvés atėmimu.

51 straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės veikai praradus pavojingumą

Asmuo, padaręs nusikaltima, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jei teismas pripažista, jog iki bylos nagrinėjimo teisme veika prarado pavojingumą dėl aplinkybių pasikeitimo.

51<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

52 straipsnis. Neteko galios.

52<sup>1</sup> straipsnis. Nepilnamečių atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės ir priverčiamųjų auklėjamojo pobūdžio priemonių paskyrimas

Nepilnametis, padaręs nesunkų nusikaltimą, teismo gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) pirmą kartą padaré nusikaltima;
- 2) visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikaltimą;
- 3) atlygino padarytą žalą arba susitarė su nukentėjusiuoju dėl žalos atlyginimo, jei ji buvo padaryta, ir
- 4) yra pagrindo manyti, jog ,ateityje jis laikysis įstatymu, nedarys naujų nusikaltimų.

Tokiam nepilnamečiui teismas paskiria priverčiamasias auklėjamojo pobūdžio priemones, numatytas šio kodekso 61 straipsnyje.

53 straipsnis. Neteko galios.

53<sup>1</sup> straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius

Asmuo, padaręs viena iš veiku, numatytu šio kodekso 112 straipsnio pirmojoje dalyje, 115, 125, 126 straipsniuose, 132 straipsnio pirmojoje dalyje, 225 straipsnio pirmojoje dalyje, 246 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, 247 straipsnio pirmojoje dalyje, 271 straipsnio pirmojoje dalyje, 274 straipsnio pirmojoje dalyje, 275 straipsnio pirmojoje dalyje, 276, 277 straipsniuose, 278 straipsnio pirmojoje dalyje, 279, 314, 315, 316, 321 ir 321<sup>(1)</sup> straipsniuose, gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) prisipažino padaręs nusikaltimą;
- 2) savanoriškai atlygino žalą, padarytą valstybei, fiziniam ar juridiniam asmeniui;
- 3) susitaikė su nukentėjusiuoju arba valstybės institucijos ar juridinio asmens atstovu.

Negali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytais pagrindais asmuo, turintis teistumą, taip pat asmuo, kuris anksčiau jau buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės nukentėjusiajam ir kaltininkui susitaikius.

Jeigu asmuo, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šio straipsnio pirmąją dalį, padaré per vienerius metus nauja

nusikaltimą, tai pirmasis sprendimas atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės nustoja galoti ir sprendžiamas klausimas dėl tokio asmens patraukimo baudžiamojon atsakomybén už visas padarytas veikas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

54 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą ar bausmés pakeitimas švelnesne bausme

Asmenims, nuteistiemis laisvés atémimu arba pataisos darbais, taip pat asmenims, lygtinai paleistiemis iš laisvés atémimo vietų pagal šio kodekso 54<sup>2</sup> straipsnį, išskyrus asmenis, paminétus šio kodekso 54<sup>1</sup> straipsnyje, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalis pakeista švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistajam tik tuo atveju, jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodé, kad pasitaisé.

Lygtini atleidimą nuo bausmés prieš terminą ir neatliktosios bausmés dalies pakeitima švelnesne bausme nuleistajam taiko jo bausmés atlikimo vietas teismas pagal organo, kurio žinioje yra bausmés vykdymas, teikimą, o darbingiems asmenims, lygtinai paleistiemis iš laisvés atémimo vietų, -pagal bendrą organo, kurio žinioje yra bausmés vykdymas, ir nuteistojo darbo vietas administracijos teikimą.

Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistiesiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirto bausmés laiko, išskyrus šio straipsnio penktojoje dalyje numatytyus atvejus.

Asmenims, nuteistiemis laisvés atémimu iki penkerių metų įskaitytinai už nusikaltima, padaryta dėl neatsargumo, lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirto bausmés laiko.

Asmenims, nuteistiemis už tyčini nusikaltima laisvés atémimu nuo treju iki dešimties metų įskaitytinai, lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtos bausmés laiko.

Asmenims:

1) nuteistiemis už tyčini nusikaltimą laisvés atémimu daugiau kaip dešimčiai metų;

2) nuteistiemis už psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobima sunkinančiomis aplinkybėmis (232<sup>(2)</sup> straipsnio 2 dalis), išskyrus plėšimo būdu, radioaktyviųjų medžiagų grobima (234<sup>(2)</sup> straipsnis), turto prievertavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys) –

lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus tris ketvirtadalius paskirtojo bausmés laiko.

Asmenims:

1) bausmés atlikimo metu padariusiems laisvés atémimo vietose tyčini nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvés atémimu;

2) nuteistiemis už banditizmą (75 straipsnis); tyčini nužudyma (104 straipsnis); tyčini sunku kūno sužalojimą sunkinančiomis aplinkybėmis (111 straipsnio 2 dalis); prekybą žmonėmis (131<sup>(3)</sup> straipsnis); chuliganizmą sunkinančiomis aplinkybėmis (225 straipsnio 3 dalis); teroro akta (227<sup>(3)</sup> straipsnio 1 dalis); neteisėta psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminima, išgijima, laikyma,

gabenima, pardavimą ar kitokį platinimą (232<sup>(1)</sup> straipsnio 4 ir 5 dalys); lenkimą vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padarytą nepilnamečio atžvilgiu (232<sup>(5)</sup> straipsnio 3 dalis); psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobima (232<sup>(2)</sup> straipsnis), padaryta plėšimo būdu; neteisėta šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojima, laikyma, igijima, gaminima, realizavimą ir perdavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234 straipsnio 2 dalis); šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobima (234<sup>(1)</sup> straipsnis), padaryta plėšimo būdu; nusikalstamų grupių ginklavimą (234<sup>(4)</sup> straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys); laisvės atémimo išstaigų darbo dezorganizavimą (303 straipsnis) -

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus keturis penktadalius paskirtojo bausmės laiko.

Lygtinai atleidus nuo bausmės prieš terminą arba pakeitus bausmę šveinesne bausme, nuteistasis gali būti taip pat atleistas nuo bausmės - atémimo teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla.

Pakeičiant neatliktąją laisvės atémimo bausmės dalį pataisos darbais, ši bausmė skiriama laikantis terminų, nustatytyų šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatbūto laisvės atémimo laiko.

Jeigu asmuo, lygtinai atleistas nuo bausmės prieš terminą, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria jam bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

54<sup>1</sup> straipsnis. Lygtinio atleidimo nuo bausmės pri terminą ir bausmės  
pakeitimo švelnesi bausme netaikymas

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą ir neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme netaikomas:

- 1) itin pavojingam recidyvistui;
- 2) asmeniui, nuteistam už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą ar karo nusikaltimą, numatyta 333-339 straipsniuose;
- 3) asmeniui, nuteistam už tyčinių nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis); išžaginiama, jeigu tai padarė grupė asmenų arba sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginiama nepilnametės, mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys); išaitų paėmima (131<sup>(1)</sup> straipsnis); kėsinimasi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203<sup>(1)</sup> straipsnis); nusikalstamą susivienijimą (227<sup>(1)</sup> straipsnis); teroro akta sunkinančiomis aplinkybėmis (227<sup>(3)</sup> straipsnio 2 ir 3 dalys); orlaivio nuvarymą (249<sup>(2)</sup> straipsnis);
- 4) asmeniui, kuriam paskirtas laisvės atémimas iki gyvos galvos arba mirties bausmė pakeista laisvės atémimu iki gyvos galvos;
- 5) asmeniui, kuris, neatlikęs viso teismo paskirtojo bausmės laiko, buvo anksčiau atleistas lygtinai nuo bausmės prieš terminą arba lygtinai paleistas iš laisvės atémimo vienos ir vėl padarė tyčinių nusikaltimą neatliktosios bausmės dalies metu;
- 6) (neteko galios).

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)  
Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

54<sup>2</sup> straipsnis. Lygtinis paleidimas iš laisvés atémimo vietų

Asmenims, atliekantiems bausmę laisvés atémimo vietose, jeigu įmanoma juos toliau taisyti neizoliuotus nuo visuomenės, bet prižiūrimus, gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš laisvés atémimo vietų.

Lygtini paleidimą iš laisvés atémimo vietų taiko teismas tos vietas, kur nuteistasis atlieka bausmę, pagal organo, kurio žinioje yra bausmés vykdymas, teikimą, esant nuteistojo įsipareigojimui pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodyti, kad jis pasitaisys.

Lygtinis paleidimas iš laisvés atémimo vietų gali būti taikomas:

1) asmenims, nuteistiems laisvés atémimu iki penkerių metų įskaitytinai už nusikaltimus, padarytu dėl neatsargumo, nepilnamečiams, néščioms moterims, taip pat moterims, turinčioms vaiką iki 7 metų arba du ir daugiau nepilnamečių vaikų (jei iš tų moterų neatintos motinystės teisės), jeigu jų padaryti nusikaltimai nepaminėti šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntojoje dalyje, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip viena trečdali paskirtosios bausmés laiko;

2) asmenims, nuteistiems iki dešimties metų įskaitytinai, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirtosios bausmés laiko;

3) asmenims, nuteistiems daugiau kaip dešimčiai metų, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtosios bausmés laiko;

4) asmenims, nuteistiems už nusikaltimus, paminėtus šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntoje dalyje, taip pat itin pavojingiems recidyvistams ir asmenims, nuteistiems už išžaginimą pagal šio kodekso 118 straipsnio 1 ir 2 dalis, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip tris ketvirtadalius paskirtosios bausmés laiko.

Lygtinis paleidimas iš laisvés atémimo vietų netaikomas asmenims, paminėtiems šio kodekso 54<sup>1</sup> straipsnio 2-5 punktuose.

Darbingi asmenys, lygtinai paleisti iš laisvés atémimo vietų, per penkiolika dieną nuo paleidimo momento privalo įsidarbinti arba užsiregistrnuoti darbo biržoje ir pranešti apie tai bausmę vykdančiam organui.

Teismas, lygtinai paleisdamas asmenį iš laisvés atémimo vietos, nustato vieną arba kelias iš šių pareigų:

1) uždraudimą išeiti iš namų tam tikru laiku, jei tai nesusiję su darbu;

2) uždraudimą lankytis tam tikrose vietose, jei tai nesusiję su darbu;

3) uždraudimą be leidimo išvykti už gyvenamosios vienos rajono ribų daugiau kaip septynioms paroms;

4) registravimasi bausmę vykdančiame organe nuo vieno iki keturių kartų per mėnesį.

Lygtinai paleistam iš laisvés atémimo vietos asmeniui, jeigu jis sutinka, teismas gali šio straipsnio šeštojoje dalyje numatytas pareigas pakeisti piniginiu užstatu, kuris turi būti įmokėtas į teismo sąskaitą, nuo 10 iki 40 MGL dydžio.

Jeigu lygtinai paleistas darbingas asmuo vengia dirbti arba sistemingai ar itin piktybiškai pažeidinėja darbo drausmę, taip pat jeigu lygtinai paleistasis asmuo sistemingai arba itin piktybiškai pažeidinėja viešąja tvarką arba jam nustatytas pareigas, jis pagal teismo nutartį siunčiamas atlikti likusią laisvés atémimo bausmés dalį. Jei siunčiamas atlikti likusią laisvés atémimo bausmés dalį asmuo yra įmokėjęs į teismo sąskaitą piniginį užstatą, tai šis tampa valstybés nuosavybe. Asmeniui, įvykdžiusiam visas lygtinio paleidimo

salygas, pasibaigus paskirtosios bausmės laikui, piniginis užstatas gražinamas ne vėliau kaip per penkiolika dienų.

Jeigu asmuo, lygtinai paleistas iš laisvės atémimo vietas, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro nauja nusikaltima, teismas skiria jam bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytyas taisykles.

55 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą ir bausmės pakeitimas švelnesne bausme asmenims, kurie padarė nusikaltima, nesuėjus jiems aštuoniolikai metų amžiaus

Asmenims, nuteistiems laisvės atémimu arba pataisos darbais už nusikaltimus, padarytus prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne gali būti taikomas asmeniui, nuteistam už nusikaltima, padaryta prieš sueinant jam aštuoniolikai metą amžiaus, tik tuo atveju. jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu bei mokymusi įrodo, kad jis pasitaisė.

Lygtinių atleidimų nuo bausmės prieš terminą ir neatliktosios bausmės dalies pakeitimų švelnesne bausme taiko nuteistojo bausmės atlikimo vietas teismas pagal bendrą organo. kurio žinioje yra bausmės atlikimas, ir Vaikų teisių apsaugos tarnybos prie Socialinės apsaugos ministerijos teikima.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas asmenims, nuteistiems už nusikaltima, kuri jie padarė, būdami jaunesni kaip aštuoniolikos metų amžiaus, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip viena trečdalį paskirtojo bausmės laiko.

Asmenims:

1) nuteistiems laisvės atémimu ne mažiau kaip penkeriems metams už tyčinį nusikaltimą, padarytą prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus;

2) pirmiau atlikusiems bausmę laisvės atémimo vietas už tyčinį nusikaltimą ir iki teistumo išnykimo arba panaikinimo vėl padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų amžius tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atémim

3) padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų ar laisvės atémimo vietose bausmės atlikimo metu nusikaltimą. už kurį jie nuteisti laisvės atémimu, -

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme būti taikomas, faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirtojo bausmės laiko.

Asmenims:

1) pirmiau nuteistiems laisvės atémimu už tyčinį nusikaltimą, kuriems buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme, jeigu šie asmenys, prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus ir prieš pasibaigiant neatliktajam bausmės laikui, vėl padarė tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atémimu;

2) nuteistiems už padaryta iki sueinant aštuoniolikai metų amžiaus nusikaltimą: banditizmą (75 straipsnis), tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis), išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba išžaginimą nepilnametės, išžaginimą, jeigu tai sukélė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), iškaitų paémimą (131<sup>(1)</sup> straipsnis), prekyba

žmonėmis (131<sup>(3)</sup> straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos réméjo gyvybę sunkinančiomis aplinkybémis (203<sup>(1)</sup> straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobima, padaryta plėšimo būdu (234<sup>(1)</sup> straipsnio 3 dalis), radioaktyvių medžiagų grobima (234<sup>(2)</sup> straipsnis), orlaivio nuvarymą (249<sup>(2)</sup> straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybémis (272 straipsnio 2 ir 3 dalyse), turto prievertavimą sunkinančiomis aplinkybémis (273 straipsnio 2 ir 3 dalyse),

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimą švelnesne bausme gali būti taikomas, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtojo bausmės laiko.

Pakeičiant neatliktąją laisvęs atėmimo bausmės dalį pataisos darbais, jie skiriama, laikantis terminų, kurie išstatymo nustatyti šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatliktojo laisvęs atėmimo laiko.

Taikydamas lygtinį atleidimą nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimą švelnesne bausme, teismas gali įpareigoti tam tikrą darbo kolektyvą arba asmenį, jiems sutikus, stebėti lygtinai atleistajį nuo bausmės prieš terminą per neatliktąją teismo paskirto bausmės laiko dalį arba asmenį, kuriam neatliktoji bausmės dalis pakeista švelnesne bausme, ir ji auklėti.

Jeigu asmuo, kuriam prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas jam skiria bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje nustatytais taisykles.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### 56 straipsnis. Atleidimas nuo bausmės atlikimo

Atleisti nuteistajį nuo bausmės atlikimo, taip pat paskirtąja bausmę sušvelninti, išskyrus atleidimą nuo bausmės arba bausmės sušvelninimą amnestijos ar malonės tvarka, gali tik teismas išstatyme nurodytais atvejais ir tvarka.

#### 57 straipsnis. Atleidimas nuo bausmės dėl ligos

Asmuo, padaręs nusikaltimą, gali būti atleidžiamas nuo bausmės, jeigu iki teismo nuosprendžio priėmimo jis suserga sunkia nepagydoma liga, dėl kurios jis negali atlikti bausmės. Šiuo atveju teismas priima apkaltinamąjį nuosprendį, paskiria tokiam asmeniui bausmę ir atleidžia jį nuo bausmės atlikimo.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priėmimo suserga nepagydoma liga, gali būti atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Spręsdamas klausimą, teismas atsižvelgia į, padaryto nusikaltimo sunkumą, nuteistojo asmenybę, jo elgesį bausmės atlikimo metu, ligos pobūdį ir atliktą bausmės laika.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priėmimo suserga psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės valdyti, atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Atleisdamas tokį asmenį nuo bausmės, teismas išsprendžia klausimą dėl priverčiamųjų medicininio pobūdžio priemonių skyrimo. Tokiam asmeniui pasveikus, jis gali būti siunčiamas atlikti bausmę. Tokiu atveju laikas, per kurį buvo taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, išskatomas į laisvęs atėmimo laiką diena už dieną.

## 58 straipsnis. Teistumo išnykimas

Neturinčiais teistumo laikomi:

1) (neteko galios),

1<sup>1</sup>) (neteko galios),

2) (neteko gallos),

2<sup>1</sup>) (nefeko galios),

2<sup>2</sup>) asmenys, nuteisti laisvės atémimu, taikant šio kodekso 47<sup>1</sup> straipsni, jeigu jie per laiką, kuriam atidėtas bausmės vykdymas, nepadaro naujo nusikaltimo ir jų atžvilgiu bausmė nustatyta tvarka nejvykdyta;

3) asmenys, nuteisti bauda, atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtai tam tikra darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba pataisos darbais, jeigu jie per vienerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę, nepadaro naujo nusikaltimo;

4) asmenys, nuteisti laisvės atémimu ne daugiau kaip trejiems metams, jeigu jie per trejus metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

5) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip trejiems metams, bet ne daugiau kaip šešeriems metams, jeigu jie per penkerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

6) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip šešeriems metams, bet ne daugiau kaip dešimčiai metų, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

7) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip dešimčiai metų, ir itin pavojingi recidyvistai, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo ir jeigu, be to, teismas nustato, kad nuteistasis pasitaisė ir néra reikalo laikyti jį turinčiu teistumą.

Jeigu asmuo įstatymo nustatyta tvarka buvo atleistas nuo bausmės prieš terminą, tai teistumo išnykimo laikas skaičiuojamas remiantis faktiškai atlikta bausme nuo to laiko, kai atleidžiama nuo bausmės (pagrindinės ir papildomosios). Jeigu bausmė buvo pakeista švelnesne bausme, faktiškai atbūtas laikas skaičiuojamas pagal šio kodekso 44 straipsnyje numatytas taisykles.

Jeigu bausmę atlikęs asmuo iki teistumo išnykimo laiko pabaigos vél padaro nusikaltimą, laiko, per kuri išnyksta teistumas, eiga nutraukiamą. Teistumo išnykimo laikas pagal pirmajį nusikaltimą vél skaičiuojamas nuo faktiško bausmės (pagrindinės ir papildomosios) už paskutinį nusikaltimą atlikimo. Šiaisiai atvejais asmuo laikomas teistu už abu nusikaltimus, kol pasibaigia teistumo už sunkiausia iš jų išnykimo laikas.

Jeigu nuteistasis laisvės atémimu, atlikęs bausmę, pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodo, kad jis pasitaisė, tai visuomeninių organizacijų prašymu, teismas gali panaikinti jam teistumą, prieš sueinant šiam straipsnyje nurodytiems terminams.

### PENKTASIS SKYRIUS

#### PRIVERČIAMOSIOS MEDICININIO IR AUKLĖJAMOJO POBŪDŽIO PRIEMONĖS

## 59 straipsnis. Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams ir vykdomos sveikatos apsaugos organų gydymo įstaigu, yra šios:

1) atidavimas į psichiatriinę ligoninę bendrojo stebėjimo salygomis;

2) atidavimas į psichiatriinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo salygomis;

3) atidavimas į psichiatriinę ligoninę griežtojo stebėjimo salygomis;

Atidavima į psichiatriinę ligoninę bendrojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniam lagoniui, kuri dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio reikia laikyti ligoninėje ir priverstinai gydyti.

Atidavima į psichiatriinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniam lagoniui, kuris padarė pavojingą visuomenei veiką, nesusijusią su pasikėsinimu į piliečių gyvybę, ir dėl psichinės būklės nėra pavojingas aplinkiniams, tačiau kuri reikia laikyti ligoninėje ir gydyti sustiprintojo stebėjimo salygomis.

Atidavima į psichiatriinę ligoninę griežtojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniam lagoniui, kuris dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio yra itin pavojingas visuomenei ir kuri reikia laikyti ligoninėje ir gydyti griežtojo stebėjimo salygomis.

Asmenys, atiduoti į psichiatriines ligonines sustiprintojo arba griežtojo stebėjimo salygomis, laikomi tokiose salygose, kad būtu užkirstas galimumas padaryti jiems nauja pavojinga visuomenei veiką.

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, kol asmuo pasveiksta arba kol išnyksta jo pavojungumas. Praėjus šešiems mėnesiams, o jeigu reikia, ir anksčiau, teismas pagal gydymo įstaigos išvadą privalo peržiūrėti priverčiamųjų medicininio pobūdžio priemonių taikymo būtinumą ir jį pratesti, bet kiekviena kartą ne daugiau kaip šešiems mėnesiams, arba nutraukti.

Asmenys, kurie susirgo chronine psichine liga po to, kai jie padarė nusikaltimą, ir kuriems buvo pritaikytos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, jiems pasveikus, gali būti baustini, jeigu nuo nusikaltimo padarymo ar nuosprendžio priėmimo laiko atitinkamai nesuėjo šio kodekso 49 ir 50 straipsniuose numatyti terminai.

Jeigu šio straipsnio septintojoje dalyje nurodytiems asmenims paskiriamo bausmė, tai laikas, per kurį buvo taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, išskaitomas iš laisvės atėmimo atlikimo laiką diena už dieną.

Jeigu nėra būtino reikalo taikyti asmeniui priverčiamąjas medicininio pobūdžio priemones, taip pat jeigu teismas atleidžia jį nuo šių priemonių taikymo, jis gali būti teismo perduodamas giminaičių ar kitų asmenų rūpybai ir kartu jam gali būti nustatomas medicininis stebėjimas.

60 straipsnis. Neteko galios.

61 straipsnis. Priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės

Asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso 52<sup>1</sup> straipsnyje numatytais pagrindais, taikomos šios priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės:

1) įpareigojimas viešai ar kitokia forma atsiprašyti nukentėjusijį;

- 2) įpareigojimas savarankiškai atlyginti arba savo darbu pašalinti materialinę žala;
- 3) atidavimas tévú ar juos atstovaujančių asmenų priežiūrai;
- 4) įpareigojimas atlikti nemokamų darbų nuo 20 iki 100 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybés nustatyta tvarka;
- 5) namų priežiūra iki 45 parų;
- 6) atidavimas į specialią auklėjimo ir drausmés įstaigą iki 3 metų, bet ne ilgiau kaip iki nepilnamečiui sueis aštuoniolika metų. Teismas ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi peržiūrėti buvimo įstaigoje tikslingumą.

Nepilnamečių buvimo specialioje auklėjimo ir drausmés įstaigoje tvarka ir salygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybés patvirtinti nuostatai.

Teismo paskirtos priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonés, numatytos šio straipsnio pirmosios dalies 1-5 punktuose, vykdyma kontroliuoja vidaus reikalų organai ir nepilnamečių reikalų tarnybos.

Jeigu nepilnametis nevykdo arba netinkamai vykdo jam paskirta priverčiamają auklėjamojo pobūdžio priemonę, tai teismas, vidaus reikalų organo ir nepilnamečių reikalų tarnybos bendru teikimu, gali pakeisti vieną priverčiamają auklėjimo pobūdžio priemonę griežtesne priemonę.

#### YPATINGOJI DALIS

##### Pirmasis skirsnis VALSTYBINIAI NUSIKALTIMAI

###### I. Itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai

###### 62 straipsnis. Valstybés išdavimas

Tyčinis Lietuvos Respublikos piliečio dalyvavimas kitos valstybés ar užsienio organizacijos veikloje, kuria siekiama pažeisti Lietuvos Respublikos suvereniteta, jos teritorijos neliečiamybę, gynybinę galią ar jéga nuversti Lietuvos Respublikos Konstitucija paremtą valstybinę valdžią -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybés Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio organu ar organizacijų užverbuotas vykdyti Lietuvos Respublikos atžvilgiu priešiška veikla, jeigu jis gautai nusikalstamai užduočiai vykdyti nepadaré jokių veiksmų ir savo noru pareišké Lietuvos Respublikos valdžios organams apie savo ryšį su užsienio organais ar organizacijomis.

###### 62<sup>(1)</sup> straipsnis. Kolaboravimas

Lietuvos Respublikos piliečio padéjimas priešiškai valstybei vykdyti veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respubliką, karo, karinio konflikto, okupacijos arba aneksijos metu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

###### 63 straipsnis. Šnipinėjimas

Žinių, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybiné ar krašto apsaugos paslaptis, perdavimas, taip pat jų pagrobimas ar rinkimas, turint tikslą perduoti užsienio valstybei, užsienio organizacijai arba jų agentūrai, -

baudžiamai laisvės atémimu nuo septynerių iki penkiolikos metų.  
Perdavimas arba rinkimas pagal užsienio žvalgybos užduotį  
kitokiu žiniu-

baudžiamai laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, pradėjęs  
daryti šiame straipsnyje numatytaus nusikalstimus, tačiau savanoriškai  
nutraukęs tokią nusikalstamą veiklą ir pranešęs valdžios organams  
apie padarytus veiksmaus, jeigu prisipažinimas ir jo pagrindu priimtos  
priemonės užkrito kelią žalos Lietuvos Respublikai atsiradimui.

64 straipsnis. Késinimasis i I.Lietuvos Respublikos Prezidento,  
Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro arba kito  
pareigūno gyvybę

Késinimasis i Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo nario,  
Ministro Pirmininko, ministro arba Seimo skiriamo pareigūno gyvybę  
ryšium su jų valstybine ar visuomenine veikla-

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

65 straipsnis. Késinimasis i: užsienio valstybės atstovo gyvybę

Késinimasis i užsienio valstybės ar vyriausybės vadovo ar kito  
užsienio valstybės atstovo, oficialiai esančiu Lietuvos Respublikoje,  
gyvybę -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

66 straipsnis. Diversija

Sprogdinimai, padegimai arba kitokie veiksmai, kuriais siekiama  
sunaikinti žmones, padaryti kūno sužalojimus ar kitaip pakenkti  
sveikatai, sunaikinti įmones, susisiekimo kelius bei priemones,  
naftos, duju, elektros energijos tiekimo linijas, ryšių priemones  
arba kitą valstybinį ar visuomeninį turta. turint tikslą susilpninti  
Lietuvos valstybę, taip pat veiksmai, kuriais siekiama sukelti  
masinius apsinuodijimus, skleisti epidemijas ar epizootijas, turint  
tā patį tikslą,-

baudžiamai laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

67 straipsnis. Kenimas

Veikimas arba neveikimas, kuriuo siekiama pakirsti pramonę,  
energetika, transportą, žemės ūkį, pinigų sistemą, prekybą ar kitas  
ūkio šakas, taip pat valstybės organų veiklą, turint tikslą  
susilpninti Lietuvos valstybę, jeigu ši veika padaryta, panaudojant  
valstybines ar kitas įmones ar ištaigas arba kliudant joms normaliai  
dirbtis,-

baudžiamas laisvės atémimu iki dešimties metų.

68 straipsnis. Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos  
Respublikos suvereniteta

Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos  
suvereniteta, teritorijos vientisuma, nuversti valstybinę valdžią  
arba vieši raginimai šiais tikslais padaryti sunkius nusikalstimus,-

baudžiamai laisvės atémimu iki trejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti organizuotos grupės, -

baudžiamai laisvės atémimu iki šešerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse,  
padaryti vykdant kitą valstybiu, užsienio organizacijų ar jų atstovų  
užduotis, -

baudžiami laisvés atémimu iki dešimties metų.

69 straipsnis. Karo kurstymas

Vieši raginimai sukelti karą -  
baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų.

70 straipsnis. Antivalstybinių organizacijų kūrimas ir aktyvus  
dalyvavimas jų veikloje

Organizacijų, kurios siekia sutrikdyti Lietuvos Respublikos Konstitucija paremtą valstybinę ar visuomeninę tvarką, apriboti suverenias Lietuvos valstybės teises (galias), jéga atskirti Lietuvos Respublikos teritorijos dalį, kūrimas aktyvus dalyvavimas jų veiklaje -

baudžiami laisvés atémimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

71 straipsnis. Genocidas

Veiksmai, kuriais siekiama fiziškai sunaikinti visus ar dalį gyventojų, priklausančių kokiai nors nacionalinei, etninei, rasinei, religinei, socialinei ar politinei grupei, pasireiškę šiu grapių narių žiauriu kankinimu, sunkiu kūno sužalojimu, protinio vystymosi sutrikdymu; tyčiniu sudarymu tokią gyvenimo sąlygą, kuriomis siekiama sunaikinti visa ar dalį tokios žmonių grupės; prievertiniu vaikų perdavimu iš šių grupių į kitas ar priemonių, kuriomis siekiama prievara apriboti gimstamumą, panaudojimu, -

baudžiami laisvés atémimu nuo penkerių iki dvidešimties metų.

Šio straipsnio 1 dalyje numatyti veiksmai, pasireiškę žmonių žudymu, taip pat šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta veiksmų organizavimas arba vadovavimas jiems -

baudžiami laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvés atémimu iki gyvos galvos, arba mirties bausme.

**Pastaba.** Šis straipsnis turi grižtamąją galia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

II. Kiti valstybiniai nusikaltimai

72 straipsnis. Nacionalinio ir rasinio lygiateisiškumo pažeidimas

Pyliečių teisių apribojimas arba pirmenybių piliečiams suteikimas, atsižvelgiant į jų tautini ar rasini priklausomumą, taip pat tyčiniai veiksmai, kuriais siekiama sukelti nacionalinę ar rasinę nesantaiką arba vaidus, -

baudžiami laisvés atémimu iki dvejų metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtai tam tikra darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba šios teisés atémimo.

Viešas kurstymas fiziškai susidoroti su kitataučiais baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtai tam tikra darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be šios teisés atémimo.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytos veikos, sukélusios žmogaus mirtį arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvés atémimu iki dešimties metų.

73 straipsnis. Valstybės paslapties atskleidimas

žiniu, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis, atskleidimas, jeigu tai padarė asmuo, kuriam tos žinios buvo patikėtos arba kuris jas sužinojo ryšium su tarnyba arba darbu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba bauda su atémimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukélusi sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki aštuonerių metų.

74 straipsnis. Neteko galios.

74<sup>1</sup> straipsnis. Žiniu, kurios yra tarnybinė paslaptis, perdavimas užsienio organizacijoms

Ekonomikos, mokslo ir technikos arba kitokių žinių, kurios yra tarnybinė paslaptis, perdavimas užsienio organizacijoms ar jų atstovams, jeigu tai padarė asmuo, kuriam tos žinios buvo patikėtos ryšium su tarnyba ar su darbu arba tapo žinomos kitokiu būdu, sukėlęs didelę turtinę žalą Lietuvos valstybei arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauda.

74<sup>2</sup> straipsnis. Piktinaudžiavimas oficialiai įgaliojimais

Pareigūno, įgalioto atstovauti Lietuvos Respublikai santiukuose su kita valstybe ar jos organizacija, tyčinis atlikimas veiksmu, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės interesams ir kurie padarė ar galėjo padaryti didelę žalą Lietuvos Respublikai, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauda ar be jos, arba bauda.

75 straipsnis. Banditizmas

Ginkluotos gaujos organizavimas, turint tikslą užpulti valstybines ar kitas įmones, istaigas, organizacijas arba atskirus asmenis, taip pat dalyvavimas tokioje gaujoje ir jos daromuose užpuolimuose -

baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki penkiolikos metų.

76 straipsnis. Neteko galios.

77 straipsnis. Neteko galios.

78 straipsnis. Masinės riaušės

Organizavimas masinių riaušių, kurias lydi pogromai, griovimai, padegimai ir kiti panašūs veiksmai, taip pat riaušių dalyvių betarpiskas nurodytų veiksmų padarymas arba ginkluotas ju pasipriešinimas valdžiai -

baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki penkiolikos metų.

79 straipsnis. Vengimas eilinio šaukimo į tikraja krašto apsaugos tarnybą

Vengimas eilinio šaukimo į tikraja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos arba jai alternatyvia (darbo) tarnybą -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

Ta pati veika, padaryta susižalojant kūna arba simuliujant liga, suklastojant dokumentus arba kitokios apgaulės būdu,-

baudžiama laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

80 straipsnis. Vengimas mobilizacinio šaukimo

Vengimas mobilizacinio šaukimo į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybą -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

81 straipsnis. Neteko galios.

82 straipsnis. Neteisėtas valstybės sienos perėjimas

Tyčinis neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų.

Šis straipsnis neapima tų atvejų, kai užsienio pilietis neteisėtai atvyksta į Lietuvos Respubliką, norédamas pasinaudoti prieglobočio teise.

82<sup>1</sup> straipsnis. Nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas

Nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų su bauda arba be baudos.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų su bauda.

83 straipsnis. Tarptautinių skridimų taisyklių pažeidimas

Įskridimas į Lietuvos Respubliką ar išskridimas iš Lietuvos Respublikos be nustatyto leidimo, nesilaikymas leidime nurodytu maršrutu, nutūpimo vietų, oro vartų, skridimo aukščio, taip pat kitoks tarptautinių skridimo taisyklių pažeidimas -

baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

84 straipsnis. Transporto eismo saugumo ir eksplatacijos taisyklių pažeidimas

Geležinkelio, vandens arba oro transporto darbuotojų pažeidimas transporto eismo saugumo ir eksplatacijos taisyklių, sukėlęs nelaimingų atsitikimų žmonėms, katastrofa, avarija ar kitokias sunkias pasekmes, taip pat blogas transporto priemonių, kelių, signalizacijos ir ryšių priemonių remontas sukėlęs tokias pat pasekmes, -

baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki dešimties metų.

85 straipsnis. Susisiekimo kelių ir transporto priemonių sugadinimas

Tyčinis susisiekimo keliu, juose esančiu įrenginiu, riedmenų arba laivų, ryšiu ar signalizacijos priemonių išsaugojimas arba sugadinimas, sudaręs grėsmę geležinkelio, vandens ar oro transporto eismo saugumui, -

baudžiami laisvés atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ar bauda.

Tie patys veiksmai, sukélé traukinio, laivo, orlaivio avarija bei žmonių aukų, -

baudžiami laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatyti veiksmai traukinio, laivo, orlaivio avarią su žmonių aukomis,-

baudžiami laisvés atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

85<sup>(1)</sup> straipsnis. Branduolinių įrenginių eksploatacijos taisyklių pažeidimas

Branduolinių įrenginių eksploatacijos taisyklių pažeidimas, sukélé branduolinės energetikos objekte avarija bei dėl pasklidusios radiacijos kenksmingas pasekmes žmonėms arba gamtinei aplinkai, -

baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, dėl kurios buvo žmonių aukų, -

baudžiama laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

86 straipsnis. Neteko galios.

87 straipsnis. Neteko galios.

88 straipsnis. Neteko galios.

89 straipsnis. Valstybinių nusikaltimų slėpimas

Iš anksto nepažadėtas valstybinių nusikaltimų, numatyti šio kodekso 62-67, 70, 71 ir 75 straipsniuose, slėpimas -  
baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Antrasis skirsnis

90-103 straipsniai. Neteko galios.

Trečiasis skirsnis

NUSIKALTIMAI ASMENS GYVYBEI, SVEIKATAI, LAISVEI IR ORUMUI

104 straipsnis. Tyčinis nužudymas

Tyčinis nužudymas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

105 straipsnis. Tyčinis nužudymas sunkinančiomis aplinkybėmis

Tyčinis nužudymas:

- 1) savo motinos arba tévo;
- 2) dviejų ar daugiau asmens;
- 3) nėščios moters;
- 4) Pavojingu daugelio žmonių gyvybei būdu;
- 5) itin žiauriai;

- 6) darant kitą sunkų nusikaltimą;
- 7) turint tikslą paslėpti kitą sunkų nusikaltimą;
- 8) dėl savanaudiškų paskatų;
- 9) dėl chuliganiškų paskatų;
- 10) ryšium su nukentėjusiojo vykdymu savo valstybinės ar pilietinės pareigos;
- 11) jeigu tai (išskyrus 106 ir 107 straipsnius) padarė itin pavojingas recidivistas;
- 12) jeigu tai padarė asmuo, anksčiau nusikaltes tyčiniu nužudymu, numatytu šio kodekso 104 arba 105 straipsniose;
- 13) mažamečio asmens ar bejégiškos būklės asmens -  
\* baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba mirties bausme.

\* **Pastaba.** Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 105 straipsnio sankcijoje numatyta mirties bausmė prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 18, 19 straipsniams ir 21 straipsnio 3 daliai.

\* Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas  
98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)

106 straipsnis. Motinos tyčinis nužudymas savo naujagimio

Motinos tyčinis nužudymas savo kūdikio gimdymo metu ar tuoju po gimdymo-  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

107 straipsnis. Tyčinis nužudymas, didžiai susijaudinus

Tyčinis nužudymas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentėjusio pavartoto priešingo įstatymams smurto ar sunkaus ižeidimo,-  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

108 straipsnis. Neteko galios.

109 straipsnis. Nužudymas dėl neatsargumo

Nužudymas dėl neatsargumo baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

Ta pati veika, padaryta dėl samoningo nesilaikymo atsargumo taisyklių, taip pat nužudymas dėl neatsargumo dviejų ar daugiau asmenų baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

110 straipsnis. Privedimas prie savižudybės

Žiauriu elgimus ar kitokiu panašiu būdu privedimas prie savižudybės ar pasikėsinimo nusižudyti tokio asmens, kuris materialiai ar kitaip priklauso nuo kaltininko,-  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

111 straipsnis. Tyčinis sunkus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar  
kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas, pavojingas gyvybei arba sukėlės regėjimo, girdėjimo ar kurio nors kito organo ar jo funkcijų netekimą, psichinę liga, néštumo nutrūkimą, užkrėtimą žmogaus imuno deficitą virusu (žIV),

taip pat kitokį sveikatos sutrikimą, susijusį su pastoviu ne mažiau kaip trečdalio bendrojo darbingumo netekimu, arba nepataisomą veido subjaurinimą,-

baudžiamas laisvės atémimu nuo dviejų iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta itin pavojingo recidyvisto ar žiauriai kankinant, taip pat sunkus kūno sužalojimas ryšium su nukentéjusiojo vykdymu tarnybinės ar visuomeninės pareigos bei sunkaus kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejégiškos būklės asmeniui-

baudžiama laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

112 straipsnis. Tyčinis apysunkis kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas, nepavojingas gyvybei ir nesukėlęs šio kodekso 111 straipsnyje numatytu pasekmių, bet sukélęs ilgalaikį kurio nors organo funkciją sutrikimą ar kitokį ilgalaikį sveikatos suirimą arba žymų pastovų mažiau kaip trečdalio bendrojo darbingumo netekimą,-

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

Ta pati veika, padaryta ryšium su. nukentéjusiojo vykdymu tamybinės ar visuomeninės pareigos arba itin pavojingo recidyvisto ar žiauriai kankinant, taip pat apysunkio kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejégiškos būklės asmeniui-

baudžiama laisvės atémimu iki penkerių metų.

113 straipsnis. Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas didžiai susijaudinus

Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentéjusiojo pavartoto priešingo įstatymams smurto ar sunkaus ižeidimo,-

baudžiamas laisvės atémimu iki dviejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

114 straipsnis. Neteko galios.

115 straipsnis. Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo

Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

116 straipsnis. Tyčinis lengvas kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas, nesukėlęs sveikatos sutrikimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, sukėlus trumpalaikį sveikatos sutrikimą, arba nežymų pastovų darbingumo netekimą, -

baudžiama laisvės atémimu iki vienerių metų arba pata darbais tam pačiam laikui.

Sisteminges tyčinių lengvų kūno sužalojimų padarymas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

117 straipsnis. Smūgių sudavimas ir žiaurus kankinimas

Tyčinis smūgio sudavimas arba kitoks smurto veiksmas, sukélęs fizinių skausmą, -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Sistemingas smūgių sudavimas arba kitokie žiauraus kankinimo pobūdžio smurto veiksmai -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų.

118 straipsnis. išžaginimas

Lytinis santykiavimas, pavartojuant fizinių smurta ar grasinimus arba pasinaudojant bejégiška nukentėjusios būkle, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų. Ta pati veika, padaryta asmens, pirmiau padariusio tokį pat nusikaltimą,

-

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba išžaginimas nepilnametės -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė itin pavojingas recidyvistas arba tai sukélé itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimas mažametės -

baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

119 straipsnis. Prispyrimas moteries lytiškai santykiauti

Prispyrimas moteries lytiškai santykiauti arba kitokia forma tenkinti lytinę aistra, jeigu tai padarė asmuo, nuo kurio moteris yra materialiai ar tarnybiskai priklausoma, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

120 straipsnis. Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu

Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu-  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

121 straipsnis. Tvirkinamieji veiksmai

Tvirkinamieji veiksmai jaunesnio kaip šešiolikos metų amžiaus  
asmens atžvilgiu -

baudžiami laisvės atémimu iki trejų metų.

122 straipsnis. Vyro lytinis santykiavimas su vyru

Vyro lytinis santykiavimas su vyru, pavartojuant fizinių smurta ar grasinimus arba pasinaudojant nukentėjusiojo priklausoma padėtimi ar bejégiškumu, taip pat padarytas nepilnamečio atžvilgiu, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

123 straipsnis. Neteko galios.

123<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios

123<sup>2</sup> straipsnis. Neteko galios.

124 straipsnis. Neteisėtas aborto padarymas

Gydytojo neteisėtas padarymas aborto -  
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.  
Aborto padarymas antisanitarinėmis sąlygomis arba neturint  
aukštojo medicinos mokslo -  
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.  
Neteisėtas aborto padarymas pakartotinai arba sukélęs  
nukentėjusiajai ilgalaikį sveikatos sutrikimą ar mirtį -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki septynerių metų.

#### 125 straipsnis. Vengimas išlaikyti vaikus

Piktybinis tévo ar motinos vengimas mokéti pagal teismo sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams išlaikyti -  
baudžiamas laisvės atémimu iki dviejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų.  
Ta pati veika, padaryta asmens, turinčio teistumą už vengima mokéti pagal teismo sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams išlaikyti, -  
baudžiama laisvės atémimu iki ketverių metų.

#### 126 straipsnis. Vengimas išlaikyti tėvus

Piktybinis vengimas mokéti pagal teismo sprendimą lėšas nedarbingiems tėvams išlaikyti -  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

#### 127 straipsnis. Pagrobimas arba sukeitimas

Pagrobimas svetimo vaiko arba sukeitimas vaiko savanaudišku tikslu ar dėl kitokių žemų paskatų -  
baudžiamas laisvės atémimu iki šešerių metų.

#### 128 straipsnis. Palikimas pavojingoje gyvybei

Nesuteikimas būtinos ir aiškiai neatidėliotinos pagalbos asmeniui, esančiam pavojingoje gyvybei padėtyje, jeigu kaltininkas žinomai galėjo ja suteikti be rimto pavojaus sau kitiams asmenims, taip pat nepranešimas atitinkamoms įstaigoms ar asmenims apie būtinumą suteikti tokią pagalbą -  
baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Žinotinas palikimas be pagalbos asmens, esančio pavojingoje gyvybei padėtyje ir negalinčio imtis savisaugos priemonių, jeigu kaltininkas privalėjo nukentėjusiuoju rūpintis ir galėjo suteikti jam pagalbą arba pats sudarė pavojinga jo gyvybei padėti, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

#### 129 straipsnis. Nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos

Be svarbios priežasties nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos, jeigu tai padarė asmuo, kuris pagal įstatymą ar specialia taisyklę privalo ją suteikti-baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, jeigu ji sukélé ar žinomai galėjo sukelti ligonio mirtį ar kitokias sunkias jam pasekmes, -  
baudžiama laisvės atémimu iki dvejų metų su atémimu teisés dirbtini profesinių darbų iki trejų metų.

130 straipsnis. Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos nelaimės ištikiems žmonėms

Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos vandens kelyje nelaimės ištikiems žmonėms, jeigu ši pagalba galėjo būti suteikta be rimto pavojaus savo laivui, jo įgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

131 straipsnis. Neteisėtas laisvės atémimas

Neteisėtas laisvės atémimas žmogui -  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

131<sup>1</sup> straipsnis. Įkaitų paémimas

Asmens kaip įkaito paémimas ar laikymas, susijęs su grasinimu nužudyti, padaryti kūno sužalojimą arba tolesnio šio asmens laikymu, turint tikslą priversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizini arba juridinių asmenų ar grupę asmenų atlikti koki nors veiksma arba atsisakyti nuo jo kaip įkaito atleidimo salyga, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

131<sup>2</sup> straipsnis. Neteisėtas atidavimas į psichiatrinę ligoninę

Atidavimas į psichiatrine ligoninę žinomai psichiškai sveiko asmens -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikra darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo vienerių iki trejų metų arba be atémimo šios teisés.

131<sup>(3)</sup> straipsnis. Prekyba žmonėmis

Asmens pardavimas ar kitoks perleidimas arba asmens igijimas turint tikslą ji seksualiai išnaudoti, priversti užsiimti prostitucija arba gauti materialinę ar kitokią asmeninę naudą, taip pat asmens gabenimas prostitucijai į Lietuvą arba už Lietuvos ribų -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo šešerių iki dvylikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

132 straipsnis. Šmeižimas

Skleidimas žinomai melagingu prasimanymu, žeminančiu kito asmens garbę, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, padaryta spaudinyje ar kitokiu būdu paskleistame kūrinyje, anoniminiaiame laiške arba asmens, turinčio teistumą už šmeižima, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Šmeižimas, susijęs su kaltinimu sunkaus nusikaltimo padarymu, - baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

### 132<sup>(1)</sup> straipsnis. Asmens šantažas

Reikalavimas atlikti neteisėtus veiksmus ar susilaikyti nuo teisėtų veiksmų atlikimo ar kitaip elgtis pagal kaltininko nurodymą, tiesiogiai arba užuominomis grasinant asmeniui ar jo artimiesiems smurtu, turto sunaikinimu ar sužalojimu arba kompromituojančių žinių pagarsinimu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

### Ketvirtasis skirsnis NUSIKALTIMAI POLITINĖMS IR DARBINĖMS PILIEČIŲ TEISĒMS

134 straipsnis. Kliudymas rinkėjui pasinaudoti rinkimų ar referendumo teise

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume apgaule, papirkimu ar grasinant panaudoti fizinių smurta prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jo turta -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume naudojant fizinių smurta prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jo turta -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135 straipsnis. Rinkimų ar referendumo dokumentų suklastojimas, balsavimo slaptumo pažeidimas, taip pat rinkimų ar referendumo suklastotų dokumentų panaudojimas

Rinkėjų sąrašu, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendume, sąrašu, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimų ar referendumo biuletenių suklastojimas, taip pat šių suklastotų dokumentų panaudojimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Rinkėjų sąrašu, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendume, sąrašu, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimų ar referendumo

biuletenių suklastojimas, šiu suklastotų dokumentų panaudojimas, balsavimo slaptumo pažeidimas, jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135<sup>(1)</sup> straipsnis. Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas, jeigu tai turéjo įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135<sup>(2)</sup> straipsnis. Tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos apdorojimui

Žinomai neteisingos kompiuterinės programos sudarymas, klaidingų duomenų įrašymas į kompiuterio atmintį, taip pat kitoks tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos apdorojimui, jeigu tai turéjo ar galéjo turēti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135<sup>(3)</sup> straipsnis. Tyčinis rinkimų ar referendumo dokumentų sugadinimas, sunaikinimas, paslėpimas, taip pat šiu dokumentų pagrobimas

Neteisėtas rinkėjų sąrašų, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendumė, sąrašų, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimų ar referendumo biuletenių sunaikinimas, taip pat šiu dokumentų tyčinis sugadinimas, paslėpimas ar pagrobimas, jeigu tai turéjo įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135<sup>(4)</sup> straipsnis. Rinkimų ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas

Rinkimų ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas -  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

Rinkimų ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas dideliais kiekiai -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų arba bauda.

Dideliu kiekiu laikoma, kai rinkimų ar referendumo netikru biuletentių skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

136 straipsnis. Buto neliečiamybės pažeidimas

Neteisėta krata, neteisėtas iškeldinimas, iškeldinimas ar kitokie veiksmai, pažeidžiantys piliečių buto neliečiamybę, - baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

137 straipsnis. Neteisėtas asmens susirašinėjimo, pranešimų arba pokalbių telefonu slaptumo pažeidimas

Neteisėtas asmens susirašinėjimo ar pranešimų, siunčiamu paštu ar techninėmis priemonėmis, slaptumo pažeidimas -  
baudžiamas pataisos darbais arba bauda.

138 straipsnis. Profesinių sajungų įstatyminių teisių pažeidimas

Kliudymas teisėtai profesinių sajungų ir jų organų veiklai -  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

139 straipsnis. Darbo įstatymų pažeidimas

Neteisėtas darbuotojo atleidimas iš darbo dėl asmeninių paskatu, taip pat kitoks šiurkštus darbdavio ar jo įgalioto asmens pažeidimas darbo įstatymu-  
baudžiami bauda.

140 straipsnis. Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo nėščios moteris ar žindančios motinos

Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo moteris jos nėštumo motyvais, taip pat atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo kūdikių žindančios motinos motyvais -  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų.

140<sup>1</sup> straipsnis. Piliečių persekiojimas už kritika

Pareigūnų tyčinis piliečio teisių ir įstatymo saugomų interesų suvaržymas, susijęs su jo persekiojimu už nustatyta tvarka pateiktus pasiūlymus, paduotus pareiškimus, skundus; juose esančia kritika, taip pat už kritiką kitokia forma,-

baudžiamas bauda.

Tie patys veiksmai, padarę esminę žala piliečio teisėmis įstatymo saugomiems interesams, -

baudžiamai laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

141 straipsnis. Saugos darbe norminių aktų pažeidimas

Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymo ar kitu saugos darbe norminiu aktu pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti nelaimingų atsitikimų žmonėms, avarija ar kitokias pasekmes, -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

Ta pati veika, sukelusi nelaimingų atsitikimų žmonėms, avarija ar kitokias sunkias pasekmes,-

baudžiama laisvés atémimu iki penkerių metų arba bauda.

#### 142 straipsnis. Autoriaus ir išradéjo teisių pažeidimas

Svetimo mokslinio, literatūros, muzikos ar dailės kūrinio išleidimas savo vardu ar kitoks tokio kūrinio autorystės pasisavinimas arba neteisėtas jo atgaminimas ar paskleidimas, taip pat privertimas jo autoriaus pripažinti kitą asmenį bendraautoriu -

baudžiami pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Svetimo išradimo ar racionalizacinio pasiūlymo autorystės pasisavinimas arba privertimas jo autoriaus pripažinti kitą asmenį bendraautoriu, taip pat be išradéjo sutikimo paskelbimas išradimo, kol jis dar nepareikštas nustatyta tvarka, -

baudžiami pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

#### 143 straipsnis. Neteko galios.

#### 144 straipsnis. Késinimasis į piliečių asmenybę ir teises, dangstantis religinių apeigų atlikinėjimu

Organizavimas grupės, kurios veikla, vykdoma, dangstantis tikėjimo skelbimu ar religinių apeigų atlikinėjimu, yra susijusi su darymu žalos piliečių sveikatai ar su kitokiu késinimus į piliečių asmenybę ar teises arba su skatinimu piliečių atsisakyti nuo visuomeninės veiklos ar pilietinių pareigų vykdymo, taip pat vadovavimas tokiai grupei -

baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų.

Aktyvus dalyvavimas šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos grupės veikloje, taip pat sisteminga propaganda, kuria siekiama, kad būtų daromos nurodytos joje veikos, -

baudžiami laisvés atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Jeigu šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytos veikos ir jas padare asmenys néra labai pavojingi visuomenei, jiems gali būti taikomos visuomeninio poveikio priemonės.

#### 145 straipsnis. Kliudymas atlikti religines apeigas

Kliudymas atlikti religines apeigas, kiek jos neardo viešosios tvarkos ir néra susijusios su késinimus į piliečių teises, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

#### Penktasis skirsnis

#### 146-155 straipsniai. Neteko galios.

#### Šeštasis skirsnis

#### 156-176 straipsniai. Neteko galios.

#### Septintasis skirsnis

177-182 straipsniai. Neteko galios.

#### Aštuntasis skirsnis

183-199 straipsniai. Neteko galios.

#### Devintasis skirsnis NUSIKALTIMAI VALDYMO TVARKAI

199<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

199<sup>(2)</sup> straipsnis. Valstybės simbolių išniekinimas

Lietuvos Respublikos valstybės herbo ar valstybės vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš Lietuvos Respublikos valstybės himno -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Lietuvos valstybės istorinių simbolių - Gedimino (Gediminaičių) stulpą, Vyčio Kryžiaus nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš jų -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Užsienio valstybės oficialiai iškabintu valstybės herbo ar valstybės vėliavos, taip pat universalios tarptautinės organizacijos bei regioninės tarptautinės organizacijos vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ir kitoks išniekinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-820, 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)

199<sup>3</sup> straipsnis. Grupinių veiksmų, kuriais pažeidžiama viešoji tvarka, organizavimas arba aktyvus dalyvavimas juose

Grupinių veiksmų, kuriais šiurkščiai pažeidžiama viešoji tvarka arba kurie yra susiję su aiškiu neklausymu valdžios atstovų teisėtų reikalavimu, arba kurie sukélé transporto, valstybinių ar visuomeninių įmonių, įstaigų, organizacijų darbo pažeidimą, organizavimas, taip pat aktyvus dalyvavimas juose -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

199<sup>(4)</sup> straipsnis. Streiko branduolinės energetikos objekte organizavimas

Streiko branduolinės energetikos objekte organizavimas -  
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

200 straipsnis. Privertimas valdžios ar visuomenės atstovo atlikti neteisėtus veiksmus

Privertimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio viešosios tvarkos palaikymo pareigas, atlikti aiškiai neteisétus veiksmus -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201 straipsnis. Pasipriešinimas valdžios atstovui ar visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos palaikymo pareigas

Pasipriešinimas valdžios atstovui, einančiam įstatymo jam pavestas pareigas, taip pat visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos palaikymo pareigas, pavartojant smurtą ar grasinant jį pavartoti, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201<sup>1</sup> straipsnis. Pasipriešinimas policininkui ar policijos réméjui

Pasipriešinimas policininkui ar policijos réméjui, einantiems jiems pavestas viešosios tvarkos saugojimo pareigas, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų. arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, susiję su smurtu ar grasinimu pavartoti smurtą, taip pat smurtu ar grasinimu pavartoti smurtą privertimas šiu asmenų padaryti aiškiai neteisétus veiksmus -

baudžiami laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

202 straipsnis. Ižeidimas valdžios ar visuomenės atstovo

Viešas ižeidimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio viešosios tvarkos palaikymo pareigas, ryšium su šiemis asmenims pavestu pareigu éjimu -

baudžiamas laisvės atémimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

202<sup>1</sup> straipsnis. Ižeidimas policininko ar policijos réméjo

Ižeidimas policininko ar policijos réméjo ryšium su jiems pavesta viešosios tvarkos saugojimo pareiga éjimu -

baudžiamas laisvės atémimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

203 straipsnis. Grasinimas ar smurtas prieš pareigūna, visuomenės darbuotoja arba pilieti, atliekanti visuomeninę pareiga

Grasinimas nužudyti, padaryti sunkų kūno sužalojimą ar sunaikinti turą pareigūnui ar visuomenės darbuotojui, turint tikslą nutraukti jų tarnybinię ar visuomeninę veiklą arba pakeisti jos pobūdi grasinančiojo naudai, taip pat toks grasinimas piliečiui ryšium su jo dalyvavimu, įspéjant, užkertant kelią nusikaltimui ar antivisuomeniniams nusižengimui, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų.

Lengvo kūno sužalojimo padarymas, smūgio sudavimas ar kitokie smurto veiksmai prieš pareigūną ar visuomenės darbuotoją ryšium su jo tarnybine veikla arba visuomeninės pareigos atlikimu, taip pat prieš

pilietį ryšium su jo dalyvavimu, išspėjant, užkertant kelia nusikaltimui ar antivisuomeniniam nusižengimui, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

203<sup>1</sup> straipsnis. Késinimas iš policininko ar policijos réméjo gyvybę

Késinimas iš policininko ar policijos réméjo gyvybę ryšium su jų tarnybine arba visuomenine viešosios tvarkos saugojimo veikla -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

204 straipsnis. Pareigūno vardo pasisavinimas

Pareigūno vardo pasisavinimas, susijęs su padarymu šiuo pagrindu kokios nors pavojingos visuomenei veikos, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

205 straipsnis. Dokumentų pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar paslėpimas

Oficialaus dokumento pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar paslėpimas dėl savanaudiškų ar kitokių asmeninių paskatų, jeigu tai sukélé ar galėjo sukelti įmonės, įstaigos arba organizacijos veiklos sutrikima, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos itin svarbių dokumentų atžvilgiu ar padariusios esminę žala įmonei, įstaigai arba organizacijai arba piliečių teisėms ar teisėtiems interesams, -  
baudžiamos laisvės atémimu iki trejų metų.

206 straipsnis. Piliečių asmeninių dokumentų pagrobimas

Paso, karinio bilieto ar kito svarbaus asmeninio dokumento pagrobimas iš piliečio -  
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

207 straipsnis. Oficialaus dokumento suklastojimas ar suklastoto oficialaus dokumento realizavimas ar panaudojimas

Įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingu žinių arba surašymas suklastoto dokumento, žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir (ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas, taip pat žinomai suklastoto oficialaus dokumento realizavimas ar panaudojimas -

baudžiami laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjimą patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukeliusios didelę žala valstybės ar visuomenės interesams arba asmens teisėms ar teisėtiems interesams, -  
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

207<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

208 straipsnis. Antspudo, štempo ar blanko suklastojimas arba suklastotų šiu daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas

Valstybinės ar visuomeninės įmonės, ištaigos arba organizacijos antspudo, štempo ar blanko suklastojimas, taip pat žinomai suklastotų minėtuju daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas arba tikro antspudo, štempo ar blanko pagrobimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

208<sup>1</sup> straipsnis. Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbtos įspudo panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ir netinkamas saugojimas

Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbtos įspudo panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ar netinkamas saugojimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

209 straipsnis. Išradimų pareiškimas arba perdavimas į užsienį

Išradimų ar atradimų, kurie néra valstybinė paslaptis, pareišlamas arba perdavimas į užsienį, pažeidžiant nustatyta tvarką,  
-

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

210 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinės įskaitos

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinės įskaitos, jeigu už tokią pat veiką kaltininkui anksčiau buvo pritaikytos administracinės nuobaudos, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padaryta karo metu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

211 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padarant kokį nors sužalojima (tyčinis kūno sužalojimas) simuliujant ligą, suklastojant dokumentus ar kitokios apgaulės būdu -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

212 straipsnis. Pasų sistemos taisyklių pažeidimas

Piktybinis pasų sistemos taisyklių pažeidimas, jeigu šis pažeidimas pasireiškė gyvenimu be paso arba neįsiregistravus ir jeigu

pirmiau asmeniui už tai jau buvo du kartus paskirta administracinié nuobauda, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Paso suklastojimas, taip pat gyvenimas su suklastotu ar svetimu pasu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki trejų metų.

#### 212<sup>1</sup> straipsnis. Teismo įpareigojimų nevykdymas

Teismo įpareigojimų ar įpareigojimų, Skiru pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, nevykdymas, jei už tai anksčiau buvo pritaikyta administracinié nuobauda, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.

#### 213 straipsnis. Ivažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą arba gyvenimo juose taisyklių pažeidimas

Ivažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą, gyvenimo ar įsiregistravimo juose taisyklių pažeidimas po to, kai buvo paskirta administracinié nuobauda už tokią pat pažaidą, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

#### 213<sup>1</sup> straipsnis. Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ja tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas

Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ja tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas, jeigu anksčiau šiemis asmenims už nurodytų taisyklių pažeidimą per vienerius metus buvo paskirta administracinié nuobauda ir netaikomas išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba bauda.

#### 214 straipsnis. Savavaldžiavimas

Savavališkas, nesilaikant įstatymų nustatytois tvarkos, savo ar kito asmens tikros ar tariamos teisés, kuri yra ginčijama arba pripažystama, bet nerealizuojama, vykdymas, padaręs didelę žala asmens, īmonės, įstaigos ar organizacijos teisėms ar teisetiems interesams, arba grasinant pavartoti fizinių smurtą prieš nukentėjusįjį ar jo artimuosius arba sunaikinti ar sugadinti jų turta (savavaldžiavimas), -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

Savavaldžiavimas, padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba asmens, turinčio teistumą už savavaldbavima, -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų ir bauda.

#### 214<sup>(1)</sup> straipsnis. Strateginių prekių ir technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos

Strateginių prekių ar technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint nustatyta tvarka išduotos licencijos, padaręs didelę žalą valstybei, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

## 215 straipsnis. Statybos taisyklių pažeidimas

Gyvenamojo namo (arba jo dalies), ūkinio ir būtinio pastato ar kitokio įrenginio savavališkas įstatymas, tai yra įstatymas arba perstatymas, neturint nustatyto leidimo ir reikiama patvirtinto projekto, taip pat esminis nukrypimas nuo projekto arba šiurkštus pagrindinių statybos normų ir taisyklių pažeidimas, jeigu šie veiksmai padaryti po to, kai kaltininkui buvo pritaikytos administracinių nuobaudos už šiuos pažeidimus –  
baudžiamai laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

## 216 straipsnis. Neteisėtas statybinių medžiagų įgijimas

Pagrindinių statybinių medžiagų įgijimo nustatytos tvarkos pažeidimas, jeigu jis padarytas po to, kai buvo paskirta administracinių nuobauda už tokį pat pažeidimą, –  
baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ar pataisos darbais tam pačiam laikui arba bauda.

## 217 straipsnis. Civilinės metrikacijos įstatymų pažeidimas

Nuslėpimas aplinkybių, kliudančių susituokti, arba melagingų žinių suteikimas civilinės metrikacijos organams –  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

## 217<sup>1</sup> straipsnis. Įvaikinimo paslapties pagarsinimas

Įvaikinimo paslapties pagarsinimas, padarytas prieš įtévių valią, –  
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.  
Ta pati veika, padaryta dėl žemų paskatų arba sukėlusi sunkias pasekmes, –  
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų, arba bauda.

## 218 straipsnis. Melagingas paliudijimas

Žinomai melagingas paliudijimas, jeigu dėl to neteisėtai paskirta valstybinė pensija, –  
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.  
Ta pati veika, padariusi valstybei žymią žala, –  
baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

## 219 straipsnis.(Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

## 220 straipsnis. Neteisėtas valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo

Neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo –  
baudžiamas laivės atėmimu iki vienerių metų.

## 221 straipsnis. Naudojimosi radio įrenginiai laivuose taisyklių pažeidimas

Pažeidimas taisykliu, reguliuojančiu naudojimąsi radijo įrenginiais Lietuvos Respublikos laivuose, taip pat užsienio laivuose, esančiuose Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenye, - baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba bauda.

222 straipsnis. Nesuteikimas pagalbos, susidūrus laivams

Laivo, susidūrusio vandens kelyje su kitu laivu, kapitono nesiėmimas reikiamu priemonių suteikti tam kitam laivui pagalba, kiek šių priemonių buvo galima imtis, nesudarant rimto pavojaus savo laivui, jo īgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, sukélusi sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

223 straipsnis. Laivo kapitono nepranešimas savo laivo pavadinimo ir kitų žinių

Laivo kapitono nepranešimas kitam laivui, susidūrusiam su jo laivu vandens kelyje, savo laivo pavadinimo ir uosto, kuriame jis įregistruotas, taip pat savo išvykimo ir paskirties vietos, nors buvo galima šias žinias pranešti, -  
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

224 straipsnis. Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo

Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo, jeigu dėl to nutrūko ar galėjo nutrūkti telegrafo susisiekimas, -  
baudžiamas pataisos darbais iki šešių mėnesių arba bauda.

224<sup>1</sup> straipsnis. Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas

Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu dėl to sužalota tarpmiestinio ryšio kabelinė linija, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

224<sup>2</sup> straipsnis. Neteisėtas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas

Įstatymo nustatyta tvarka nesankcionuotas ir slaptas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas informacijai rinkti -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų arba bauda.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu būdu surinktos informacijos apie asmenį, įmonę, įstaigą ar organizaciją viešas paskelbimas, panaudojimas savanaudiškais tikslais arba padarės jiems didelę žalą -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

Dešimtasis skirsnis  
NUSIKALTIMAI VI. SUOMENĖS SAUGUMUI IR VIEŠAJAI TVARKAI

225 straipsnis. Chuliganizmas

Chuliganizmas, tai yra tyčiniai veiksmai, šiurkščiai pažeidžiantys viešąją tvarką ir rodantys aiškų negerbimą visuomenės,

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Piktybinis chuliganizmas, tai yra tie patys veiksmai, pasižymintys nepaprastu cinizmu ar ypatingu ižūlumu, arba susiję su pasipriešinimu valdžios atstovui, ar visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos apsaugos pareigas, ar kitiems piliečiams, kurie užkerta kelią chuliganiškiems veiksmams, taip pat padaryti asmens, turinčio teistumą už chuliganizmą, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyse, jeigu jie padaryti, naudojant ar mėginant panaudoti šaunamajį ginklą arba peilius, kastetus ar kitokius nešaunamuosius ginklus, taip pat kitus daiktus, specialiai pritaikytus kūnui sužaloti, -

baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų.

## 226 straipsnis. Neteko galios.

226<sup>1</sup> straipsnis. Melagingas pranešimas apie visuomenei gresiantį ar ištikusį pavojų

Melagingas pranešimas telefonu, per radiją ar kitokiu būdu žinios apie gresiantį visuomenei pavojų ar didelę nelaimę, jei dėl to buvo bereikalingai iškvieatos atitinkamos tarnybos arba tai sukélé žmonių sumaištį, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauta arba be baudos arba bauda.

## 227 straipsnis. Grasinimas nužudyti

Grasinimas nužudyti ar padaryti sunkų kūno sužalojima, esant pakankamam pagrindui bijoti, kad grasinimas bus įvykdytas, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

227<sup>1</sup> straipsnis. Nusikalstamas susivienijimas

Susivienijimo iš trijų ar daugiau asmenų bendrai nusikalstamai veiklai - daryti sunkius nusikaltimus - kūrimas, taip pat dalyvavimas jo veikloje -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, kai nusikalstamas susivienijimas ginkluotas šaunamuoju ginklu ar sprogstamosiomis medžiagomis, -

baudžiami laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, kuris dalyvavo nusikalstamo susivienijimo, numatyto šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, daromuose nusikaltimuose arba priklausė tokiam susivienijimui, tačiau prisipažinęs teisėsaugos organams suteikė vertingos informacijos, kurios pagrindu buvo užkirstas keliais nusikalstamo susivienijimo veiklai arba jo nariai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Ši dalis netaikoma asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą.

227<sup>(2)</sup> straipsnis. Žmogaus terorizavimas

Žmogaus bauginimas grasinant jam sprogdinimu, padegimu ar kitokia pavojinga žmogaus gyvybei, sveikatai ar turtui veika, taip pat sistemingas žmogaus bauginimas naudojant kitokią psichinę prievartą -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauta arba be jos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

227<sup>(3)</sup> straipsnis. Teroro aktas

Sprogmenų padėjimas turint tikslą sukelti sprogimą, taip pat sprogdinimas ar padegimas, jeigu tai padaryta žmonių gyvenamojoje, darbo, susibūrimo ar viešoje vietoje, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, sukélusi nukentėjusiajam kūno sužalojimą, arba jei dėl to buvo sunaikinti ar sužaloti transporto priemonę arba statinys ar statinyje buvusi įranga, arba teroro aktas, padarytas organizuotos grupės, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

Teroro aktas, sukélęs apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą trims ar daugiau asmenų arba nukentėjusiojo mirtį, taip pat sprogdinimas ar padegimas, nukreiptas prieš valstybės valdžios ar valdymo institucija ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčią įmonę ar įrenginį, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

228 straipsnis. Neteko galios.

229 straipsnis. Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas

Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki penkerių arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

230 straipsnis. Saugumo taisyklių pažeidimas įmonėse arsenaluose, kur gresia sprogimo pavojus

Gamybinės-techninės drausmės ar užtikrinančių gamybos sauguma taisyklių pažeidimas įmonėse ar cechuose, kur gresia sprogimo pavojus, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes,-

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki penkerių metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

230<sup>1</sup> straipsnis. Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu padaryta po to, kai kaltininkui vienerių metų laikotarpiu buvo pritaikytos visuomeninio, drausminio poveikio priemonės ar administraciniės nuobaudos už šių taisyklių pažeidimą, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, sukėlęs gaisrą, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų,  
arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

231 straipsnis. Sprogmenų, sprogstamujų medžiagų laikymo,  
vartojimo, apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas

Sprogmenų ar sprogstamujų medžiagų laikymo, vartojimo,  
apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti  
sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos  
darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios  
sunkios pasekmės, -  
baudžiama laisvės atémimu nuo vienerių iki šešerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

231<sup>(1)</sup> straipsnis. Neteisėtas sprogmenų, sprogstamujų ir lengvai  
užsidegančių medžiagų pervežimas oro  
transportu

Keleivio pervežimas sprogmenų ar sprogstamujų arba lengvai  
užsidegančių medžiagų orlaiviu -  
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais  
iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukėlę sunkias pasekmes, -  
baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

231<sup>2</sup> straipsnis. Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų įsigijimas,  
laikymas, panaudojimas, perdavimas arba  
suardymas

Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų (jonizuoto spinduliavimo  
šaltinių, radioaktyviųjų ir branduolinių medžiagų bet kurioje  
fizinėje būsenoje ar kokiui kitu pavidalu esančių įrenginyje arba  
gaminyje) įgijimas, laikymas, panaudojimas, perdavimas arba suardymas

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė žmonių žuvimą ar kitokias  
sunkias pasekmes, -  
baudžiami laisvės atémimu iki dešimties metų.

231<sup>3</sup> straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, naudojimo,  
apskaitos, gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių  
pažeidimas

Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, panaudojimo, apskaitos  
gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių pažeidimas, jeigu šie  
veiksmai galėjo sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes,  
-

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais  
iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukélé žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes,-baudžiami laisvés atémimu iki dešimties metų.

232 straipsnis. Neteisėtas stipriai veikiančiu ar nuodinguju medžiagų gaminimas arba realizavimas

Neteisėtas stipriai veikiančiu ar nuoguių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas arba realizavimas, taip pat nustatyta joms gaminti, laikyti, išduoti, apskaityti ar gabenti taisykliu pažeidimas

- baudžiami laisvés atémimu iki treju metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti su nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis (ar jų pirmtakais), naudojamomis kaip cheminis ginklas, cheminio ginklo gamybai ar kitiems Cheminio ginklo uždraudimo įstatymo draudžiamiemis tikslams, -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-954, 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)

232<sup>(1)</sup> straipsnis. Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas arba siuntimas, neturint tikslą parduoti ar kitaip platinti, -

baudžiamas laisvés atémimu iki treju metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 1 dalyje, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatyta šio kodekso 232<sup>(1)</sup>, 232<sup>(2)</sup>, 232<sup>(3)</sup>, 232<sup>(4)</sup>, 232<sup>(5)</sup>, 232<sup>(8)</sup> straipsniuose, -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų, sukeliančių pavoju gyvybei, gaminimas, pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Neteisėtas ypač stiprių psichotropinių ar narkotinių medžiagų, sukeliančių pavoju gyvybei, gaminimas, pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo aštunorių iki penkiolikos metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 3 ar 4 dalyse, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatyta šio kodekso 232<sup>(1)</sup>, 232<sup>(2)</sup>, 232<sup>(3)</sup>, 232<sup>(4)</sup>, 232<sup>(5)</sup>, 232<sup>(8)</sup> straipsniuose, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, taip pat psichotropinių ar narkotinių medžiagų platinimas stambiu mastu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Asmuo, savanoriškai atidavęs psichotropines ar narkotines medžiagas, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už atiduotų psichotropinių ar narkotinių medžiagų įgijimą, taip pat už laikymą, gabenimą ir siuntimą.

Asmuo, savanoriškai kreipėsis į medicinos įstaiga dėl medicinos pagalbos suteikimo ryšium su psichotropinių ar narkotinių medžiagų vartojimu ne medicinos tikslais, atleidžiamas nuo baudžiamosios

atsakomybės už neteisėtą vartotų psichotropinių ar narkotinių medžiagų išgijimą, laikymą, gabėjimą ir siuntimą.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos - tai augalai, preparatai, priemonės arba medžiagos, kurios pagal Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą išrašytos į Sveikatos apsaugos ministerijos tvirtinamus narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232<sup>(2)</sup> straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas - baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba pavartojo smurta, nepavojinga gyvybei ir sveikatai, arba asmens, kuriam minėtos priemonės buvo patikėtos ryšium su jo tarnybine padėtimi arba patikėtos saugoti, taip pat asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232<sup>(1)</sup> straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojuje dalyse, 232<sup>(3)</sup>, 232<sup>(4)</sup>, 232<sup>(5)</sup> straipsniuose, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikra darba, arba užsiimti tam tikra veikla, arba be atėmimo šios teisės.

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas, jeigu tai padarė itin pavojingas recidyvistas arba tai padaryta užpuolant plėšimo tikslu, taip pat psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas stambiu mastu -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo septynerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232<sup>3</sup> straipsnis. Draudžiamu auginti opijaus aguonu ir kanapiu séjimas arba auginimas

Draudžiamu auginti opijaus aguonu, taip pat indišku, Pietų Mandžiūrijos, Pietų Čiujaus, Pietų Archonos ir Pietų Krasnodaro kanapiu séjimas arba auginimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai. padaryti pakartotinai arba asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232<sup>1</sup> straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojuje dalyse, 232<sup>2</sup>, 232<sup>4</sup>, 232<sup>5</sup> ir 232<sup>8</sup> straipsniuose, -

baudžiami laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

232<sup>(4)</sup> straipsnis. Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas

Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas arba patalpų tiems patiemems tikslams suteikimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232<sup>(5)</sup> straipsnis. Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines

## medžiagas

Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas - baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta dviejų ar daugiau asmenų atžvilgiu arba padaryta pakartotinai asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232<sup>(1)</sup>, 232<sup>(2)</sup>, 232<sup>(3)</sup>, 232<sup>(4)</sup>, 232<sup>(5)</sup> straipsniuose, -

baudžiama laisvés atémimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, padaryta nepilnamečio atžvilgiu, -

baudžiama laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232<sup>(6)</sup> straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, įgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabėjimo ar siuntimo nustatytu taisyklių pažeidimas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, įgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabėjimo ar siuntimo nustatytu taisyklių pažeidimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba be atémimo šios teisés.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232<sup>7</sup> straipsnis. Neteko galios.

232<sup>8</sup> straipsnis. Neteisėtas aliejinių aguonų ir kanapių sėjimas arba auginimas

Neteisėtas aliejinių aguonų, taip pat kanapių, išskyrus šio kodekso 232<sup>3</sup> straipsnio pirmojoje dalyje nurodytas rūšis, sėjimas arba auginimas, padarytas pakartotinai per vienerius metus po administracinių nuobaudos paskyrimo už tokius pat pažeidimus, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatytu šio straipsnio pirmojoje dalyje, šio kodekso 232<sup>1</sup> straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojuje dalyse, 232<sup>2</sup>, 232<sup>3</sup>, 232<sup>4</sup> ir 232<sup>5</sup> straipsniuose, -

baudžiami laisvés atémimu iki aštuonerių metų.

232<sup>9</sup> straipsnis. Neteisėta farmacinė veikla

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, kuriam buvo paskirta administracinių nuobaudų už tokia veikla, -

baudžiama laisvés atémimu iki dvejų metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisés atémimo.

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, turinčio teistumą už tokį pat nusikaltimą, arba padaryta stambiu mastu -

baudžiama laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų su atémimu teisés eiti tam tikras

pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atémimo.

Neteisėta farmacinė veikla, sukėlus i sunkias pasekmes, -  
baudžiamą laisvęs atémimu iki šešerių metų su atémimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atémimo.

233 straipsnis. Neteisėtas nuodinguju, sprogstamuju, gailiuju ar lengvai užsidegančių medžiagų siuntimas

Neteisėtas siuntimas paštu ar bagažu nuodinguju medžiagų, taip pat sprogstamuju, gailiuju arba lengvai užsidegančių medžiagų ar daiktų -

baudžiamas laisvęs atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

234 straipsnis. Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas ir realizavimas

Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas arba realizavimas -

baudžiamas laisvęs atémimu nuo ketverių iki penkerių metų.

Neteisėtas daugiau kaip dviejų vienetų šaunamujų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg sprogstamųjų medžiagų ar sprogmenų laikymas, įgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdavimas -

baudžiamas laisvęs atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

**Pastaba.** Asmenys, per du mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos per policija savanoriškai Ginklų fondui atidavę neteisėtai įgytus ir laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogmenis ar sprogstamasias medžiagas, nuo baudžiamosios atsakomybės atleidžiami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

234<sup>(1)</sup> straipsnis. Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas

Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas -

baudžiamas laisvęs atémimu nuo ketverių iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba padaryta asmens, kuriam šaunamasis ginklas, šaudmenys, sprogmenys ar sprogstamosios medžiagos išduoti tarnybinio naudojimosi reikalams arba patikėti saugoti, -

baudžiamas laisvęs atémimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Daugiau kaip dviejų vienetų šaunamujų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg sprogstamųjų medžiagų ar sprogmenų grobimas, taip pat šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas, padarytas plėšimo būdu arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvęs atémimu nuo šešerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

234<sup>2</sup> straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų grobimas

Radioaktyviųjų medžiagų grobimas -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

234<sup>3</sup> straipsnis. Grasinimas pagrobtii radioaktyviąsias medžiagas

Grisinimas pagrobtii radioaktyviąsias medžiagas turint tikslą piversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizinių arba juridinių asmenų atlikti koki nors veiksma arba atsisakyti nuo jo, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo įgyvendinimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Grisinimas panaudoti radioaktyviąsias medžiagas turint tikslą sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo įgyvendinimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

234<sup>(4)</sup> straipsnis. Nusikalstamų grupių ginklavimas

Ginklu, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamuju medžiagų grobimas, laikymas, įgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdaivimas nusikalstamoms grupėms ginkluoti -

baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

235 straipsnis. Neteisėtas nešaunamojo ginklo nešiojimas, gaminimas arba realizavimas

Neteisėtas nešaunamuju ginklu (kardu, durtuvu, durklu, medžiokliniu peiliu, arbaleetu) arba kitokių įtaisų bei daiktų, specialiai pagamintu ar pritaikytu gyvybei atimti, kūno sužalojimams padaryti, gaminimas turint tikslą juos realizuoti, jų realizavimas, taip pat nešiojimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauda.

236 straipsnis. Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamuju medžiagų laikymas

Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamuju medžiagų laikymas, sudaręs salygas kitam asmeniui juos neteisėtai panaudoti, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba bauda.

Ta pati veika, jeigu ji sukélé žmonių mirtį, turto sunaikinimą stambiu mastu ar kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

236<sup>1</sup> straipsnis. Neteisėtas karaté mokymas

Nustatyti karaté sporto sekciju steigimo arba piliečių į jas priėmimo taisyklių pažeidimas arba mokymas sekcijose sporto taisyklyse uždraustu veiksmu, taip pat karaté veiksmų savavališkas mokymas be atitinkamų organų leidimo, jeigu tai padaryta po to, kai buvo taikytos už tokius pažeidimus administracinių nuobaudos, -

baudžiami laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, anksčiau teisto už neteisėtą mokymą karatė, arba susiję su materialinės naudos žymiu mastu gavimu, -

baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

#### 237 straipsnis. Neteisėtas vertimasis gydymu

Vertimasis gydymu kaip profesija, neturint reikiamo medicininio išsilavinimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, sukėlus i ilgalaikį sveikatos sutrikimą arba mirtį, -

baudžiama laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

#### 238 straipsnis. Kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimas

Pažeidimas taisyklių, nustatytu užkirsti keliui epideminėms ar kitoms užkrečiamosioms ligoms arba kovoti su jomis, jeigu tai sukélé ar galéjo sukelti ligos išsplitima, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Pavojaus kitam asmeniui užsikrēsti pavojinga infekcine liga sukėlimas, padarytas asmens, kuri sveikatos apsaugos istaigos informavo apie jo liga ir išspėjo dėl apsaugos priemonių, kurių jis turi laikytis bendraudamas su kitais žmonėmis, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

#### 239 straipsnis. Lindynių laikymas ir savadavimas

Apkvaišinimo vaistais ir kitomis narkotinėms nepriklausančiomis priemonėmis lindynių organizavimas ar laikymas arba patalpu suteikimas šiems tikslams -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Azartiniai lošimai, ištvirkavimo arba alkoholinių gėrimų vartojimo lindynių laikymas, jeigu už lindynių laikymą kaltininkui per vienerius metus buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda.

Savadavimas prostitutucijai -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų arba bauda.

Nepilnamečio, materialiai, tarnybiškai ar kitaip priklausomo asmens iutraukimas į prostitutuciją, taip pat iutraukimas į prostitutuciją šantažo ar apgaulės būdu ar panaudojant psichinę ar fizinę prievara -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### 239<sup>1</sup> straipsnis. Azartiniai lošimai

Azartiniai lošimai iš pinigų, daiktų ir kitokių vertybii viešosiose, tam nenustatytose vietose, jeigu jie padaryti po to, kai už tokia pat veiką buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiami bauda.

#### 240 straipsnis. Neteko galios.

241 straipsnis. Itraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veikla arba girtavimą

Itraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veikla, užsiiminėjimą azartiniais lošimais ar elgetavimu -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Nugirdymas nepilnamečio, padarytas asmens, nuo kurio tarnybiškai priklausė nepilnametis, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Itraukimas nepilnamečio į girtavimą -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

241<sup>1</sup> straipsnis. Itraukimas nepilnamečių į ne medicininį vaistų ir kitų priemonių, sukeliančių apkvaišinimą, vartojimą

Itraukimas nepilnamečių į nemedicininį vaistų ir kitų nenarkotinių priemonių, sukeliančių apkvaišinimą, vartojimą, -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

242 straipsnis. Pornografinių daiktų gaminimas ir platinimas

Pornografinių raštų, spaudsintų leidinių, atvaizdų ar kitokių pornografinio pobūdžio daiktų gaminimas arba laikymas, turint tikslą juos platinti, taip pat ju platinimas -

baudžiami laisvés atémimu iki dvejų metų arba bauda.

Vaikų iki 18 metų panaudojimas pornografiniams spaudsintiemis leidiniams, atvaizdams, videofilmams, kino filmams ar kitiems pornografinio pobūdžio daiktams gaminti -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki ketverių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

242<sup>1</sup> straipsnis. Smurto ir žiaurumo kulta propaguojančių kūrinių gaminimas arba platinimas

Kino ir videofilmų ar kitokių kūrinių, propaguojančių smurto ir žiaurumo kultą, gaminimas, platinimas, demonstravimas arba laikymas, turint tikslą juos platinti arba demonstruoti, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui arba bauda.

243 straipsnis. Kapo išniekinimas

Kapo išniekinimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, susijusi su paminklų ar kitokių ant kapo arba kape esančių daiktų pagrobimu, taip pat lavono išniekinimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

244 straipsnis. Kultūros vertybų apsaugos taisyklių pažeidimas

Kultūros vertybų apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu tai padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinė nuobauda už tokią pat pažaida, arba jeigu tai sukélé žymia žala -  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

#### 245 straipsnis. Gamtos apsaugos įstatymų pažeidimas

Gamtos apsaugos įstatymų pažeidimas, jeigu tai padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinė nuobauda už tokią pat pažaida, arba jeigu tai sukélé žymia žala,-  
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

#### 245<sup>1</sup> straipsnis. Vandens, žemės ir oro teršimas

Vandens telkinių ir žemės teršimas nevalytais ir nenukenksmintais nutekamaisiais vandenimis arba kitomis kenksmingomis pramonės ar komunalinių įmonių atliekomis, arba kitoks vandens telkinių ar žemės teršimas, taip pat oro teršimas kenksmingomis pramoninės gamybos atliekomis, jeigu šie veiksmai sukélé arba žinomai galėjo sukelti kenksmingas pasekmes žmonių sveikatai, žemės ūkio gamybai arba gyvajai gamtai, -  
baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukélé sunkais pasekmes, -  
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

#### 245<sup>2</sup> straipsnis. Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų ir medžiagų neteisėtas išvertimas siekiant palaidoti jūroje

Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, neteisėtas išvertimas iš laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti jūroje Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandens ribose, taip pat nurodymų medžiagų bei atliekų neteisėtas išvertimas iš Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti atviroje jūroje, -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

#### 245<sup>3</sup> straipsnis. Jūros teršimas medžiagomis, kenksmingomis žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitomis atliekomis bei medžiagomis

Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandens teršimas neteisėtai išverčiant i tuos vandenis iš laivų bei kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų medžiagas, kenksmingas žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinius, kuriuose tokia medžiaga yra daugiau už nustatytas normas, arba kitas atliekas bei medžiagas, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms ar kliudyti kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, arba nesiiuant reikiama priemonių, neleidžiančiu jiems savaimė patekti i tuos vandenis, taip pat atvirosios jūros vandenų teršimas neteisėtai išverčiant iš Lietuvos

Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų minėtas medžiagą, mišinius bei atliekas arba nesiuimant reikiamą priemonių, neleidžiančią jiems savaimė patekti į tuos vandenis, kai tuo pažeidžiamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie padarė esminę žala žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, poilsio zonoms arba kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

**245<sup>4</sup> straipsnis.** Nepranešimas apie išvertimą į jūrą medžiagą, kenksmingą žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų bei medžiagą

Laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti, apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta, arba jie neišvengiamai praras Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandens ribose medžiagą, kenksmingą žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinių, kuriuose tokia medžiagą yra daugiau už nustatytas normas, ar kitų atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, taip pat Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių platformų ar kitokių dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta į atvirają jūrą minėtų medžiagą, mišinių bei atlieku, -

baudžiami pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

**246 straipsnis.** Transporto priemones vairuojančių asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto eksplotavimo taisyklių, jeigu tai sukėlė nukentėjusiajam lengvą kūno sužalojimą ar padarė didelę materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksplotavimo taisyklių, jeigu tai sukėlė nukentėjusiajam apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio antrojoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiamā laisvės atėmimu nuo dvejų iki septynerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisykliu, jeigu tai sukélė vieno ar daugiau asmenų mirtį, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio ketvirtijoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiama laisvės atémimu nuo penkerių iki dvylikos metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio kodekso 246, 248, 248<sup>1</sup>, 248<sup>2</sup> straipsniuose minimomis transporto priemonėmis reikia laikyti visų rūšių automobilius, traktorius ir kitokias savaeiges mašinas, troleibusus, taip pat motociklus ir kitas mechanines transporto priemones.

246<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios.

247 straipsnis. Darbo savaeigėmis mašinomis taisykliu pažeidimas

Traktoriaus ar kitokios savaeigės mašinos vairuotojo pažeidimas nustatytuju darbo saugumo taisykliu, jeigu tai sukélė nukentėjusiajam lengvą, apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą arba padaré žymia materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés vairuoti transporto priemones iki dvejų metų ar be atémimo šios teisés.

Ta pati veika, sukélusi nukentėjusiojo mirtį arba padariusi sunkų kūno sužalojimą dviem arba daugiau asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu iki dešimties metų su atémimu teisés vairuoti transporto, priemones iki penkerių metų ar be atémimo šios teisés.

248 straipsnis. Išleidimas eksploatuoti techniniu atžvilgiu netvarkingu transporto priemonių

Išleidimas eksploatuoti žinomai netvarkingu techniniu atžvilgiu transporto priemonių arba kitoks šiurkštus tų priemonių eksploatavimo taisykliu, užtikrinančiu eismo ar darbų saugumą, pažeidimas, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukélė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių

techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų arba be atémimo šios teisés.

248<sup>1</sup> straipsnis. Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems vairuotojams

Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems vairuotojams, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukélė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų.

248<sup>2</sup> straipsnis. Perdavimas vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui

Perdavimas vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui, padarytas pakartotinai per vienerius metus, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atémimu teisés vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta perduodant vairuoti transporto priemonę, priklausančią asmeninės nuosavybės teise, -

baudžiamama laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atémimu teisés vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

#### 249 straipsnis. Transporte galiojančių taisyklių pažeidimas

Pažeidimas transporte galiojančių taisyklių eismo tvarkai ir saugumui užtikrinti, jeigu dėl to buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

#### 249<sup>1</sup> straipsnis. Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas

Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas stabdymo kranu, atjungus stabdomąją oro magistralę arba kitokiu būdu, jeigu dėl to buvo pažeistas normalus traukinių eismas, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu ji sukélé nelaimingą atsitikimą žmonėms, katastrofa, riedmenų sugadinimą arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamama laisvės atémimu iki aštuonerių metų.

#### 249<sup>2</sup> straipsnis. Orlaivio nuvarymas

Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų. Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas, arba tokio orlaivio pagrobimas nuvarymo tikslu, naudojant smurta ar grasinant arba sukėlus tokiais veiksmais orlaivio avariją ar kitas sunkias pasekmes, baudžiami laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, jeigu dėl jų buvo sunkiai sužaloti žmonės, -

baudžiami laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

#### 250 straipsnis. Neteko galios.

#### 250<sup>1</sup> straipsnis. Žiaurus elgesys su gyvūnais

Žiaurus elgesys su gyvūnais, sukélęs jų žuvimą arba sužalojimą, taip pat gyvūnų kankinimas, padaryti asmens, kuriam per vienerius metus buvo taikoma administraciniu poveikiu priemonė už tokius pat veiksmus, -

baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba bauda.

Vienuo liktasis skirsnis

NUSIKALTIMAI  
KRAŠTO APSAUGOS TARNYBAI

## 251 straipsnis. Įsakymo nevykdymas

Įžūlus viršininko įsakymo nevykdymas ar netinkamas vykdymas - baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

Ta pati veika, sukėlusi sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Karys, neivykdes viršininko įsakymo, verčiančio sulaužyti priesaiką ar aiškiai neteisėto, pagal baudžiamuosius įstatymus neatsako.

## 252 straipsnis. Grasinimas viršininkui

Grafinimas viršininkui jį nužudyti, sužaloti ar kitaip smurtauti, ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad grasinimas bus įvykdytas, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

## 253 straipsnis. Pasipriešinimas viršininkui

Fizinis smurtas prieš viršininką ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginkla, -

baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

## 254 straipsnis. Smurto veiksmai prieš pavaldini

Fizinis smurtas prieš pavaldini, kuri padarė viršininkas, eidamas krašto apsaugos tarnybos pareigas, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginkla, -

baudžiami laisvės atémimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

## 255 straipsnis. Pavaldinio arba viršininko įžeidinėjimas

Sisteminges garbės arba orumo žeminimas žodžiu, raštu arba veiksmu. padarytas pavaldinio ar jaunesniojo vyresniajam, arba viršininko prieš pavaldinį ar vyresniojo prieš jaunesnijį, bent vienam iš ju einant krašto apsaugos tarnybos pareigas, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų.

## 256 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos statutu taisyklių pažeidimas

Krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytu vienas kitam nepavaldžių karių tarpusavio santykių taisyklių pažeidimas, pasireiškės mušimu ar kitokiu smurtu, nepavojingu nukentėjusiojo gyvybei ir sveikatai, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų.

Tie patys veiksmai, sukėlę lengvą arba apysunkią kūno sužalojima, -

baudžiami laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų. Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, padaryti panaudojant ginkla, taip pat sukėlę sunkų kūno sužalojima, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

## 257 straipsnis. Neteisėtas įsakymas

Aiškiai neteisėto įsakymo davimas ar vertimas tokį įsakymą vykdyti. taip pat jo vykdymas, sukélé sunkų kūno sužalojima, padare didelę materialinę žalą arba kitas sunkias pasekmes, - baudžiamai laisvés atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

258 straipsnis. Laikinas pasišalinimas

Savavališkas kario pasišalinimas iš dalinio arba tarnybos vienos. taip pat jo neatvykimas laiku be pateisinamų priežasčių i tarnyba, trukės ilgiau kaip penkias paras, - baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.

259 straipsnis. Dezertyravimas

Privalomosios tarnybos kario pasitraukimas iš karinio dalinio arba tarnybos vietas, turint tikslą išvengti krašto apsaugos tarnybos, taip pat turint tokį pat tikslą neatvykimas į šią tarnybą - baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

260 straipsnis. Savavališkas pasitraukimas iš dalinio kautynių aplinkybėmis

Savavališkas kario pasitraukimas iš dalinio arba tarnybos vietas, taip pat neatvykimas į tarnybą kautynių aplinkybėmis be pateisinamų priežasčių, nesvarbu, kokia jų trukmė, - baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

261 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

262 straipsnis. Krašto apsaugos turto pasisavinimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos, komandiruotės ar kitokio krašto apsaugos turto pasisavinimas - baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

263 straipsnis. Krašto apsaugos turto praradimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos arba kitokio krašto apsaugos turto. patikėto tarnybos reikalams, praradimas arba sugadinimas dėl jų laikymo pažeidimo ar aplaidumo - baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

264 straipsnis. Tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas

Tyčinis ginklų, šaudmenų, transporto priemonių, karinės technikos ar kitokio krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas, nesant itin pavojingo valstybinio nusikaltimo požymių, - baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

265 straipsnis. Sargybų statuto, konvojaus ir patrulio tarnybų taisyklių pažeidimas

Sargybų statuto taisyklių pažeidimas sargybos postuose, taip pat patrulio ir konvojaus tarnybų taisyklių pažeidimas, sukélé sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

266 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos tarnybos taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybą, pažeidimas šios tarnybos taisyklių, dėl ko buvo padarytas nusikaltimas arba didelė materialinė žala valstybei, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

267 straipsnis. Vidaus tarnybos statuto taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio pavestą tarnybą dalinyje (išskyrus sargyba), pažeidimas vidaus tarnybos statuto taisyklių, sukélęs sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

268 straipsnis. Žūvančio karo laivo palikimas

Vado, neįvykdžiusio iki galo savo tarnybos pareiga, palikimas žūvančio karo laivo -  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.  
Ta pati veika, jei dėl to žuvo žmonės arba atsirado kitos sunkios pasekmės, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

269 straipsnis. Kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas

Dalinio kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas -  
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

270 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šio skirsnio straipsnius atsako kariai, t.y. Lietuvos Respublikos piliečiai, atliekantys krašto apsaugos ar vidaus reikalų sistemoje privalomąją (pradinę ar aktyviajame rezerve), profesinę arba savanorių karo tarnybą (kariai savanoriai - karinių mokymų, pratybų ar specialiųjų užduočių vykdymo metu).  
Kiti asmenys, organizavę, kurstę ar padėję padaryti nusikaltimus krašto apsaugos tarnybai, atsako pagal atitinkamus šio skirsnio straipsnius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-725, 98.05.05, žin., 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)

Dvyliktasis skirsnis  
NUSIKALTIMAI NUOSAVYBEI

271 straipsnis. Vagystė

Slaptas ar atviras svetimo turto pagrobimas (vagystė) -  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais, arba bauda.

Vagystė, padaryta pakartotinai, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba išibraunant į negyvenamają patalpą, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta išibraunant į gyvenamają patalpą, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta stambiu mastu,-

baudžiama laisvės atémimu nuo šešerių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

#### 272 straipsnis. Plėšimas

Svetimo turto užvaldymas panaudojant fizinių smurtą arba grasinant tuo pat jį panaudoti, arba kitaip atimant galimybę nukentėjusiajam priešintis (plėšimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, padarytas pakartotinai, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba išsibraunant į negyvenamąja patalpą, arba panaudojant šaunamąjį ginklą, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, susijęs su sunkaus kūno sužalojimo padarymu arba padarytas išsibraunant į gyvenamąja patalpą, arba stambiu mastu, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo šešerių iki dvylikos metų su bauda ar be baudos.

#### 273 straipsnis. Turto prievartavimas

Atviras, užmaskuotas paslaugų siūlymu ar kitokia forma pridengtas reikalavimas perduoti turta, teisę į turta arba padaryti kitus turtinio pobūdžio veiksmus ar nuo jų susilaikyti, tiesiogiai arba užuominomis grasinant panaudoti fizinių smurtą prieš nukentėjusį ar jo artimuosisus sunaikinti ar sugadinti jų turta ar kitaip šantažuojant (turto prievartavimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ir bauta.

Turto prievartavimas panaudojant fizinių smurtą, sunaikinant ar sugadinant turta arba panaudojant kitokią prievartą, taip pat padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba pakartotinai. -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauta.

Turto prievartavimas, sukėlęs didelę materialinę žalą ar kitas sunkias pasekmes, arba esant stambaus masto turtiniam reikalavimui, taip pat padarytas organizuotos grupės arba panaudojant šaunamąjį ginklą ar sprogmenis. -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

#### 274 straipsnis. Sukčiavimas

Svetimo turto užvaldymas arba teisés į turta įgijimas apgaule (sukčiavimas) -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų su bauta ar be bautos.

Sukčiavimas, padarytas pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę programą, išrašant į kompiuterio atmintį klaudingus duomenis, taip pat kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojimą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų su bauta ar be bautos.

Sukčiavimas, padarytas stambiu mastu, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų su bauta ar be bautos.

#### 275 straipsnis. Turto pasisavinimas arba iššvaistymas

Kaltininkui patikéto ar esančio jo žinioje svetimo turto  
pasisavinimas arba iššvaistymas -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų su bauda ar be  
baudos, su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtí tam  
tikra darba arba užsiimti tam tikra veikla, ar be tokios teisés  
atémimo.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupés iš anksto  
susitarusią asmenų, -

baudžiamā laisvés atémimu iki penkerių metų arba bauda su  
atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtí tam tikra darba  
arba užsiimti tam tikra veikla, arba be tokios teisés atémimo.

Kaltininkui patikéto ar esančio jo žinioje svetimo turto  
pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų su  
atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtí tam tikra darba,  
arba užsiimti tam tikra veikla su bauda ar be baudos.

#### 276 straipsnis. Radinio pasisavinimas

Pasisavinimas rasto arba atsitiktinai patekusio svetimo didelés<sup>1</sup>  
vertės turto -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

#### 277 straipsnis. Turtinės žalos padarymas apgaule arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu

Turtinės žalos padarymas kitam asmeniui vengiant atsiskaitymū  
už atliktus darbus ar suteiktas paslaugas, taip pat vengiant kitų  
mokėjima, jeigu tai padaryta apgaule ar piktnaudžiaujant  
pasitikėjimu, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę  
programą, išrašant į kompiuterio atmintį klaidingus duomenis, taip pat  
kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojimą -

baudžiamā laisvés atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais  
tam pačiam laikui, arba bauda.

#### 278 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia

Svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta padegant ar kitokiu visuotinai  
pavojingu būdu, arba išardant ar sugadinant ryšiu, elektros, duju,  
šilumos ar vandens ūkių įrenginius, arba sunaikinant ar sužalojant  
turinčias istorinę-kultūrinę reikšmę vertybes, arba padariusi  
nukentėjusiajam didelę turtinę žala, -

baudžiamā laisvés atémimu iki septynerių metų su bauda ar be  
baudos.

#### 279 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas dėl neatsargumo

Neatsargus svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas, padaręs  
nukentėjusiajam didelę turtinę žala, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų su bauda ar be baudos  
arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

#### 280 straipsnis. Sąvokšaiškinimas

Šio skirsnio straipsniuose numatytais turto pagrobimas laikomas stambiu, jeigu pagrobtojo ar reikalaujamo perduoti turto vertę viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą arba pagrobtas automobilis.

271, 272, 273, 274 ir 275 straipsniuose pakartotiniu laikomas nusikaltimas, padarytas asmens, padariusio kurį nors iš nusikaltimų, numatytu šiuose straipsniuose arba šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232<sup>2</sup>, 234<sup>1</sup>, 234<sup>2</sup> straipsniuose.

281 straipsnis. Nusikalstamu būdu gauto turto īgijimas arba realizavimas

Turto, gauto šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232<sup>2</sup>. 234<sup>1</sup>, 271-277, 312 straipsniuose numatytu būdu, īgijimas arba realizavimas

- baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu, taip pat sistemingai arba asmens, turinčio teistumą už tokio pat nusikaltimo padaryma, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo vienerių iki penkerių metų su bauda ar be baudos.

#### Tryliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI VALSTYBĖS TARNYBAI

282 straipsnis. Kyšio priėmimas

Valstybės pareigūno priėmimas kyšio už atlikimą ar neatlikimą, duodančiojo ar kito asmens interesais veiksmu, kuriuos jis turėjo ar galėjo atlikti eidamas pareigas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Kyšio priėmimas stambiu mastu arba susijęs su prievertavimu duoti kyši -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų ir su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

283 straipsnis. Neteisėto atlyginimo priėmimas

Valstybės tarnautojo neteisėto atlyginimo priėmimas už atlikima ar neatlikima duodančiojo ar kito asmens interesais veiksmu, kuriuos jis turėjo ar galėjo atlikti eidamas tarnybą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda ar be jos arba bauda su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu arba susiję su prievertavimu duoti neteisėtą atlyginimą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauda ar be jos arba bauda su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

284 straipsnis. Papirkimas

Perdavimas valstybės pareigūnui ar valstybės tarnautojui pinigu ar turtinių vertybių arba sudarymas salygų turėti tokia turtinė nauda už atlikimą ar neatlikimą veiksmų, kuriuos pareigūnas ar tarnautojas turėjo ar galėjo atlikti eidamas pareigas, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu, -

baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų arba bauda.

Asmuo, kuris papirkо pareigūna ar tarnautoja, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis apie tai pareiškė savo noru iki bylos iškėlimo dėl šio papirkimo arba jeigu jo atžvilgiu buvo pavartotas prievertavimas.

#### 285 straipsnis. Piktinaudžiavimas tarnyba

Tyčinis valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, jeigu tai buvo padaryta savanaudiškais ar asmeniniai tikslais, arba padarės didelę žala valstybės interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų ir bauda arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikra darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Tyčinis valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukélęs didelę žala valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų metų iki penkerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

#### 286 straipsnis. Valstybės pareigūno neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje

Valstybės pareigūno neteisėtas dalyvavimas individualios įmonės, tikrosios ūkinės ar komanditinės bendrijos, akcinės bendrovės ar kredito įstaigos komercinėje, ūkinėje, finansinėje veikloje, padarės didelę žala valstybės interesams, -

baudžiamas bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be tokios teisés atémimo.

#### 287 straipsnis. Tarnybos įgaliojimų viršijimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktų jam tarnybos teisių savanaudiškais ar asmeniniai tikslais arba padarės didelę žala valstybės interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktų jam tarnybos teisių, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukélęs didelę žala valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki šešerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

## 288 straipsnis. Tarnybos pareigu neatlikimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo neatlikimas savo pareigu arba jų atlikimas netinkamai dėl nerūpestingumo, jeigu dėl to padaryta didelė žala valstybės interesams ar kitiems asmenims,

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikra darba arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

## 289 straipsnis. Tarnybinis suklastojimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingu žinių arba surašymas ar išdavimas suklastoto dokumento, arba žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir(ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas -

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikra darba arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjimą patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukėlusios didelę žalą valstybės interesams,

-  
baudžiamos laisvės atémimu nuo trejų iki šešerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikra darba arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

## 290 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šį kodeksą valstybės tarnautojas yra asmuo, kuris atlieka tam tikras pareigas (išskyrus ūkines-technines funkcijas) įtaigoje, įmonėje, organizacijoje ir kuriam atlyginimas mokamas iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, tačiau neturi valstybės pareigūno įgaliojimų.

Valstybės pareigūnas yra asmuo, kuris dirbdamas valstybės valdžios, valdymo, savivaldos, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintose institucijose vykdo valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgalinimus.

Šio skirsnio 282 straipsnio antrojoje dalyje numatytais kyšio priėmimas, 283 straipsnio antrojoje dalyje numatytais neteisėto atlyginimo priėmimas, 284 straipsnio antrojoje dalyje numatytais papirkimas laikomi padaryti stambiu mastu, kai pinigų suma, turtinės vertybės ar turtinė nauda viršija 150 minimalaus gyvenimo lygių (MGL) dydžio suma.

Kai šio skirsnio 285 straipsnio antrojoje dalyje numatytais piktnaudžiavimas tarnyba, 286 straipsnyje numatytais neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, 287 straipsnio antrojoje dalyje numatytais tarnybos įgaliojimų viršijimas, 288 straipsnyje numatytais tarnybos pareigu neatlikimas, 289 straipsnio antrojoje dalyje numatytais tarnybinis suklastojimas padaro

turtinę žala, didele žala laikoma, kai padaryta turtinė žala valstybei ar kitiems asmenims viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Keturioliktasis skirsnis  
NUSIKALTIMAI TEISINGUMUI

291 straipsnis. Melagingas pranešimas apie nusikaltimą

Pranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros išstaigoms arba teismui apie žinomai nebūtą nusikaltimą -  
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų arba dirbtinai sudarant įrodymus,-  
baudžiami laisvės atémimu nuo vienerių iki ketverių metų su bauda ar be jos.

292 straipsnis. Melagingas asmens iškundimas

Melagingas asmens iškundimas, kad jis padarė nusikaltimą ar administracinių teisės pažeidimą ištaigai arba pareigūnui, turintiems teisę pradėti baudžiamajį ar administracinių persekiojimą, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metai su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus arba kaltinant asmenį padarius sunkų nusikaltimą, taip pat kai tokie veiksmai sukélė sunkias pasekmes, -  
baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

293 straipsnis. Melagingi parodymai, išvados, paaiškinimai ir vertimai

Melagingas liudytojo ar nukentėjusiojo parodymas, eksperto ar revizoriaus melagingsos išvados davimas, specialisto melagingo paaiškinimo ar išvados davimas, taip pat žinomai neteisingas vertėjo vertimas, padaryti kvotos, parengtinio tardymo metu arba nagrinėjant byla teisme, -

baudžiamai laisvės atémimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus, taip pat kai dėl tokių veiksmų asmuo buvo neteisėtai suimtas, nuteistas ar išteisintas, turėjo didele turtinę žala, taip pat kai tokie veiksmai sukélė kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvės atémimu nuo vienerių iki ketverių metų su bauda ar be jos.

Nukentėjusysis ar liudytojas neatsako už melagingų parodymų davimą, jei tai padarė siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės pats, taip pat, kad jos išvengtų jo šeimos nariai arba artimieji giminaičiai, ir prieš apklausą nebuvo supažindintas su teise atsisakyti duoti tokius parodymus ar atsakyti iš tokius klausimus.

294 straipsnis. Nepranešimas apie nusikaltimą

Nepranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros išstaigoms arba teismui be svarbios priežasties per kiek galima trumpesnį laiką apie

žinomai rengiama, daroma ar padaryta nelegalu asmenu gabenima į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpima (82<sup>(1)</sup> straipsnis), tyčini nužudyma (104 ir 105 straipsniai), nusikalstamo susivienijimo kūrima ar dalyvavima jo veikloje (227<sup>(1)</sup> straipsnis), teroro akta (227<sup>(3)</sup> straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenu, sprogmenu ar sprogstamu medžiag grobima (234<sup>(1)</sup> straipsnis), radioaktyviuju medžiag grobima (234<sup>(2)</sup> straipsnis), nusikalstamu grupiu ginklavima (234<sup>(4)</sup> straipsnis) ir orlaivio nuvaryma (249<sup>(2)</sup> straipsnis) - baudžiamas laisvés atémimu iki dveju metu su bauta ar be jos arba bauta.

Asmuo neatsako už nepranešimą apie nusikaltimą, jeigu jam, jo šeimos nariams arba artimiesiems giminaičiams po pranešimo apie nusikaltimą būtu iškilusi grėsmė būti patraukiems baudžiamojon atsakomybén.

**Straipsnio pakeitimai:**

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

**295 straipsnis. Nusikaltimo slépimas**

Iš anksto nepažadėtas tyčinio nužudymo (104 ir 105 straipsniai), tyčinio sunkaus kūno sužalojimo sunkinančiomis aplinkybémis (111 straipsnio 2 dalis), išžaginimo sunkinančiomis aplinkybémis (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), nusikalstamo susivienijimo kūrimo ar dalyvavimo jo veikloje (227<sup>(1)</sup> straipsnis), teroro akto (227<sup>(3)</sup> straipsnis), neteiséto psichotropiniu ar narkotiniu medžiag gaminimo, igijimo, laikymo, gabenimo, siuntimo arba realizavimo sunkinančiomis aplinkybémis (232<sup>(1)</sup> straipsnio 3 ir 4 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenu, sprogmenu ar sprogstamu medžiag grobimo (234<sup>(1)</sup> straipsnis), radioaktyviuju medžiag grobimo (234<sup>(2)</sup> straipsnis), nusikalstamu grupiu ginklavimo (234<sup>(4)</sup> straipsnis), orlaivio nuvarymo (249<sup>(2)</sup> straipsnis) vagystés sunkinančiomis aplinkybémis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), pléšimo (272 straipsnis), turto prievartavimo (273 straipsnis), turto pasisavinimo sunkinančiomis aplinskybémis (275 straipsnio 3 dalis), kontrabandos sunkinančiomis aplinskybémis (312 straipsnio 2 ir 3 dalys), neteiséto prekiu ar produkcijos neišvežimo iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinskybémis (312<sup>(1)</sup> straipsnio 3 dalis), netikru pinigu ar vertybiniu popieri pagaminimo, laikymo arba paleidimo apyvarton (327 straipsnis), tarptautinés humanitarinés teisés saugomu asmenu žudymo (333 straipsnis), okupuotos valstybés civiliu trémimo (334 straipsnis), tarptautinés humanitarinés teisés saugomu asmenu žalojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais (335 straipsnis), tarptautinés humanitarinés teisés normu dél civiliu ir ju teisiu apsaugos pažeidimo (336 straipsnis) slépimas, padarymo įrankiu ir priemoniu, pėdsaku, nusikalstamu būdu įgytū daiktū, taip pat dokumentu, turinčiu įrodomaja reikšmę, paslépimas arba tyčinis jų sunaikinimas ar sužalojimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki ketveriu metu su bauta arba be jos arba bauta.

Asmuo neatsako už nusikaltimo slépima, jeigu jis tai padaré, siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybés pats, taip pat, kad jos išvengtū jo šeimos nariai arba artimieji giminaičiai.

**Straipsnio pakeitimai:**

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

**296 straipsnis. Nusikaltima padariusio asmens slépimas**

Iš anksto nepažadėtas asmens, padariusio sunkų nusikaltima, slėpimas norint padėti jam išvengti baudžiamomojo persekiojimo ar laisvės atémimo bausmės atlikimo -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų su bauda ar be jos.

Asmuo neatsako už šiame straipsnyje numatyta veika, jeigu jis slėpė savo šeimos narį arba artimą giminaitį.

297 straipsnis. Poveikis liudytojui, nukentėjusiajam, ekspertui, specialistui, revizoriui ar vertėjui

Siekimas paveikti liudytoja, nukentėjusijį, eksperta, specialistą, revizorių ar vertėją, kad jie kvotos, parengtinio tardymo metu ar teisme duotų melagingus parodymus, išvada, paaiškinimus, surašytų melaginga revizijos akta arba melagingai išverstų, taip pat kliudymas jiems pagal šaukimą atvykti pas kvotęja, tardytoja, prokurorą ar i teismą, jeigu tai padaryta paperkant ar panaudojant prieš šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius fizinių smurta, sunaikinant ar sužalojant jų turta, taip pat grasinant panaudoti fizinių smurta, sunaikinti ar sužaloti turta,

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

297<sup>1</sup> straipsnis. Siekimas paveikti nukentėjusijį, kad jis susitaikytų su kaltininku

Siekimas paveikti nukentėjusijį, valstybės institucijos ar juridinio asmens astovą, kad jie susitaikytų su kaltininku, jeigu tai padaryta paperkant ar panaudojant prieš šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimus giminaičius fizinių smurta, sunaikinant ar sužalojant jų turta, taip pat grasinant panaudoti fizinių smurta, sunaikinti ar sužaloti turta arba kitaip šantažuojant,

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

298 straipsnis. Kišimasis į kvotęjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veikla

Méginiimas bet. kokia forma paveikti kvotęja, tardytoja, prokurorą ar teisėją, norint sukliudyti išsamiai, visapusiskai ir objektyviai atlikti parengtinį tyrimą arba teisingai išnagrinėti byla teisme, taip pat mēginimas bet kokia forma paveikti teismo antstoli, susijęs su jo tarnybinių pareigų vykdymu,

-  
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti grasinant panaudoti fizinių smurta prieš kvotęja, tardytoja, prokurorą, teisėją ar teismo antstoli, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jų turta,

-  
baudžiami laisvės atémimu iki trejų metų su bauda ar be jos.

Kišimasis į kvotęjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veikla, padarytas panaudojant fizinių smurta prieš šiuos pareigūnus, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jų turta,

-  
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų su bauda ar be jos.

299 straipsnis. Kvotos ar parengtinio tardymo duomenų viešas pagarsinimas

Kvotos ar parengtinio tardymo neskelbtinu duomenu pagarsinimas iki bylos nagrinējimo teisiama jame posedyje be oficialaus leidimo - baudžiamas pataisos darbas iki dvejų metų arba bauda.

### 300 straipsnis. Kalinio pabėgimas

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvés atémimo bausmę asmens pabėgimas iš sulaikymo vietos -  
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant smurtą prieš sargyba ar kitus sulaikymo įstaigos administracijos atstovus arba padarant didelę turtinę žala sulaikymo vietos įs-taigai, -  
baudžiami laisvés atémimu nuo vienerių iki šešerių metų.

### 301 straipsnis. Kalinio išlaisvinimas

Išlaisvinimas sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvés atémimo bausmę asmens, padarytas panaudojus smurtą, apgaulę arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

### 302 straipsnis. Vengimas atlikti laisvés atémimo bausmę

Nuteistojo, kuriam leista trumpam laikui išvykti iš laisvés atémimo vietos, be pateisinamos priežasties laiku negrižimas i bausmés atlikimo vieta -  
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų arba bauda.

### 302<sup>1</sup> straipsnis. Piktybinis teismo sprendimo ar nutarties nevykdymas

Piktybinis vengimas ivykdyti teismo sprendimą ar nutartį, kai skolininkas tris ir daugiau kartų pažeidžia teismo nustatytaus sprendimo ar nutarties ivykymo terminus, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba bauda.

### 303 straipsnis. Laisvés atémimo įstaigų darbo dezorganizavimas

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvés atémimo bausmę asmens terorizavimas kitų asmenų, laikomu laisvés atémimo vietose, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki šešerių metų.

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvés atémimo bausmę asmens organizavimas kitų, laikomu laisvés atémimo vietose, asmenų riaušių, kurių metu buvo sužaloti ar žuvo žmonės arba buvo padaryta didelę turtinę žala, taip pat aktyvus dalyvavimas tokiose riaušėse -  
baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki penkiolikos metų.

### 304 straipsnis. Turto, kuriam taikomas laikinas nuosavybés teisés apribojimas, aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išeikvojimas, perleidimas ar paslėpimas

Patikéto turto, i kurį nuosavybés teisė laikinai apribota, taip pat aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išeikvojimas, perleidimas arba paslėpimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų su bauda arba be jos ar bauda.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu, -

baudžiama laisvés atémimu iki šešerių metų su bauda ar be jos.

### 305 straipsnis. Sąvokos išaiškinimas

Artimieji giminaičiai reiškia tévus, vaikus, tikruosius brolius bei seseris, senolius, vaikaičius, taip pat sutuoktinį. Šeimos nariais laikytini asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 329 straipsnyje.

Penkioliktasis skirsnis  
NUSIKALTIMAI ŪKININKAVIMO TVARKAI

306 straipsnis. Vertimasis neteiséta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla

Vertimasis stambiu mastu komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės ar kitokių neteisėtu būdu arba neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), -  
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Vertimasis uždrausta komercine ar ūkine veikla stambiu mastu -  
baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų ir bauda arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

306<sup>(1)</sup> straipsnis. Vertimasis neteiséta branduoline veikla

Veiklos branduolinéje energetikoje vykdymas be atitinkamos valstybés valdymo institucijos išduotos licencijos arba kitaip pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis -

baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais su bauda ar be baudos, arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

307 straipsnis. Neteiséta įmonės veikla

Steigimo dokumentuose nenumatytose veiklos vykdymas stambiu mastu -

baudžiamas pataisos darbais ir bauda arba tik bauda.

Įmonės, kuri naudojama kaip priedanga kitokiai negu įmonės steigimo dokumentuose numatyta, be to, neteisétai veiklai, įsteigimas ar veikla -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų ir bauda arba tik bauda.

308 straipsnis. Kitos įmonės prekés ženklo naudojimas

Be leidimo kitos įmonės prekés ženklo, įregistruoto patentu biure, naudojimas pagamintoms prekėms žyméti ir tokiu prekių pateikimas realizuoti -

baudžiamas bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba be tokios teisés atémimo.

Jei šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytu atveju kitos įmonės prekių ženklais buvo pažymėtas didelis prekių kiekis arba pagamintų prekių kokybę labai skyrési nuo prekių kokybés tos įmonės, kurios prekių ženklais buvo naudojamasi, arba nukentėjusiajai įmonei buvo padaryta didelė žala, -

baudžiama laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be tokios teisés atémimo.

309 straipsnis. Falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas

Prekių, neatitinkančių tų savybių, kurios yra nurodytos gaminio kortelėje, kitokiųose kokybės pažymėjimuose, ar kitaip falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas turint tikslą realizuoti – baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Bet kaip falsifikuotų prekių gaminimas, pardavimas ar laikymas turint tikslą parduoti stambiu mastu ar dideliais kiekiais – baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų.

310 straipsnis. Naminės degtinės, progos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu, neidentifikuoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir ju skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ir realizavimas

Naminės degtinės, progos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas. Taip pat ir aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas – baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo – baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių) gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo – baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), turinčių pavojingą žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingą medžiagą ar tokio pobūdžio priedų, gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas –

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki šešerių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojingas žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus, pardavimas ar kitoks realizavimas, sukéléš žmogaus mirti ar kitas sunkias pasekmes, –

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų ir bauda.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse, padaryta dideliais kiekiais, – baudžiama laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuneriu metų ir bauda.

Už veiką, numatyta šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama penki ir daugiau litrų

naminės degtinės, brogos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio ar techninio etilo alkoholio.

Už veika, numatyta šio straipsnio trečiojoje dalyje, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama vienas ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), o už veiką, numatyta šio straipsnio ketvirtuojoje ir penktojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda neatsižvelgiant į alkoholio skiedinių (mišinių) kiekį.

Šio straipsnio šeštojoje dalyje dideliu kiekiu laikoma penkiasdešimt ir daugiau litrų naminės degtinės, progos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio, taip pat ju skiedinių (mišinių) bei dešimt ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojingas žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus.

310<sup>(1)</sup> straipsnis. Apmokestinamu prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas

Akcizais apmokestinamų prekių laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatyta tvarka, padarytas stambiu mastu, - baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų ir bauda.

Kitų apmokestinamų prekių, nei nurodyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatyta tvarką, padarytas dideliu mastu arba sistemingai, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauda.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### 311 straipsnis. Vartotojų apgaulė

Vartotojų apgaulė parduodant ne to pavadinimo, ne tos kokybės, ne to svorio, ne to komplektavimo, ne tu matu prekes arba prekes, kurių realizavimo terminas yra pasibaigęs, ir tu faktų nepranešimas pirkėjui, taip pat vartotojų apgaulė atskaitant už parduotas prekes -

baudžiama laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla ar be tokios teisés atémimo arba tik bauda.

#### 312 straipsnis. Kontrabanda

Prekių, pinigu, meno vertybų ar kitų privalomų pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną per muitines, nepateikiant ju muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės, arba naudojant suklastotą muitinės deklaraciją ar kitus dokumentus, arba gabenant kitų pavadinimų prekes ar daiktus, nei nurodyta muitinės deklaracijoje ar kituose dokumentuose, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba bauda.

Prekių, pinigu, meno vertybų ar kitų privalomų pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną ne per muitines, taip pat šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamujų, radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių, nuodingujų

ir stipriai veikiančiu, psichotropinių ar narkotinių medžiagų, prekursorių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną, nepateikiant jų muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės arba neturint leidimo juos pervežti, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki šešerių metų ir baula ar be baudos.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, padaryta grupės iš anksto susitarusių asmenų arba pakartotinai, arba stambiu mastu, arba didelio kieko šaunamujų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamujų medžiagų kontrabanda -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų ir baula.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

312<sup>(1)</sup> straipsnis. Neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos

Neteisėtas nukrypimas nuo muitinės nustatyto maršruto gabenant prekes tranzitu ar jas eksportuojant iš Lietuvos Respublikos -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba baula.

Neteisėtas prekių ar produkcijos, kurios pagal tranzito arba eksporto dokumentus turėjo būti išvežtos per Lietuvos Respublikos sieną, neišvežimas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ir baula ar be baudos.

Tos pačios veikos, padarytos stambiu mastu, -

baudžiamos laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų ir baula.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

313 straipsnis. Apgaulingi pareiškimai apie įmonės veikla

Apgaulingu duomenų apie įmonės komercinę, ūkinę, finansinę veikla ar turta pateikimas ataskaitoje, viešuose pasisakymuose ar publikacijose veikiant įmonės vardu, taip pat apgaulingos nepriklausomo auditoriaus išvados apie įmonės finansinės atskaitomybės teisingumą pateikimas, jei toks kreditoriu, akcininku, valstybinių ar kitų įstaigų, įmonių ar asmenų suklaudinimas dėl įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės ar turto sukelė sunkias materialines pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir baula arba tik baula.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-540, 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)

314 straipsnis. Paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį

Paskolos iššvaistymas azartiniams lošimams, savo ar kitų asmenų asmeninėms išlaidoms padengti ar kitoks ne pagal paskirtį paskolos panaudojimas padarant kreditorui ar laiduotojui turtinės žalos -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik baula.

Tie patys vėiksmai, padarę kreditorui ar laiduotojui didelę turtinę žalą, -

baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų ir baula.

### 315 straipsnis. Privedimas prie bankroto

Nepranešimas apie įmonės nemokuma įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla arba be tokios teisés atémimo.

Privedimas įmonės prie bankroto tyčia blogai ją valdant, jei tuo padaroma turtinė žala kreditorui, akcininkui ar kitam asmeniui,

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla arba be tokios teisés atémimo.

Bankrotas, lydimas turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai gražinti, paslėpimo, iššvaistymo ar perleidimo tretiesiems asmenims,

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla.

### 316 straipsnis. Skolininko nesažiningumas ir apgaulė

Turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai gražinti, paslėpimas, iššvaistymas. perleidimas, pervedimas į užsienį ar pardavimas nepateisinamai pigiai patekus į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbus nemokiu, jei tuo padaryta turtinė žala kreditoriams, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba tik bauda.

Naujų sutarčių prekėms pirkti sudarymas ar paskolų paémimas žinant apie negalimumą už pirktas prekes sumokėti ar gražinti skola, taip pat melagingi pareiškimai ataskaitoje, viešuose pasisakymuose ar publikacijose apie neegzistuojančias skolas arba apie asmens žinioje esančio turto priklausomybę, padaryti asmens, patekusio į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbusio nemokiu, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauda.

### 317 straipsnis. Pramoninis šnipinėjimas

Pramonine paslaptimi įmonėje esančios informacijos apie joje vykdomus tyrimus, ruošiamus gamybai ar gaminamus pavyzdžius, naudojamą technologiją, ruošiamus susitarimus su kitais partneriais rinkimas neteisėtai patenkant prie informacijos šaltinių ar naudojant specialius prietaisus informacijai rinkti, jei minėti veiksmai daromi norint gautą informaciją perduoti kitiems asmenims ar įmonėms arba pasinaudoti ja pačiam savo ūkinėje veikloje, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

### 318 straipsnis. Pramoninės, komercinės ar banko paslapties paskelbimas

Informacijos apie įmonės veikla, laikomos pramonine, komercine ar banko paslaptimi, suteikimas kitam asmeniui norint gauti turtinę ar asmeninę naudu, jei informaciją asmuo sužinojo ryšium su tarnyba šioje įmonėje arba tokia veikla padarė didelę turtinę žala nukentėjusiajam, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

### 319 straipsnis. Komercinis papirkimas

Pinigais, vertybėmis, kitokiu turtu ar paslaugomis nepagrįsto atlyginimo davimas asmeniui, tarnaujančiam komercinéje, ūkinéje ar finansinéje įmonéje, už tai, kad šis priimtų palankius sprendimus ar atliktų duodančio tokį atlyginimą asmens naudai kitokius veiksmus, įeinančius j paperkamo asmens tarnybines funkcijas, ar susilaikytu nuo tokių veiksmų atlikimo, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybés asmuo, davęs nepagrįstą atlyginimą, jei pats savo noru pareišké apie tokio atlyginimo davimą.

### 320 straipsnis. Nepagrīsto atlyginimo priémimas

Asmens, tarnaujančio komercinéje, ūkinéje ar finansinéje įmonéje arba užsiimančio profesine veikla, priémimas nepagrīsto atlyginimo už palankią sprendimų priémimą ar atlikimą atlyginimą duodančio asmens naudai kitų veiksmų, įeinančių į jo tarnybines pareigas, ar susilaikymą nuo tokių veiksmų -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Nepagrīsto atlyginimo priémimas stambiu mastu -  
baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki šešerių metų.

### 321 straipsnis. Piktnaudžiavimas pasitikéjimu komercinéje, ūkinéje ar finansinéje veikloje

Tyčiné veika, prieštaraujanti komercinés, ūkinés ar finansinés įmonés interesams, padaryta asmens, paskirto ar įgalioto valdyti tokia įmonė ar atsakingo už atskiras jos veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojimą, jeigu šia veika valstybei, komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei ar asmeniui padaryta didelė žala, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikra darba ar užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

### 321<sup>1</sup> straipsnis. Aplaidumas komercinéje, ūkinéje, finansinéje ar profesinéje veikloje

Asmens, paskirto ar įgalioto valdyti komercinę. ūkinę ar finansinę įmonę ar atsakingo už atskiras jų veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojimą arba užsiimančio profesine veikla, netinkamas pavesto darbo atlikimas dėl nerūpestingumo, padareš komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei, valstybei ar asmeniui didelę žala, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikra darbą ar užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

### 321<sup>(2)</sup> straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Šio kodekso 312 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytas prekių, pinigų, meno vertybų ar kitų privalomų pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybés sieną užtraukia baudžiamą atsakomybę, kai neteisėtai gabenamų per Lietuvos Respublikos valstybés sieną daiktų, prekių, pinigų ar meno vertybų vertė viršija 100 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio suma.

Šio kodekso 312 straipsnio antrojoje dalyje numatyta radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių kontrabanda laikoma kontrabanda prekių (dvigubos paskirties - civilinės ir karinės - prekių ir technologijų, branduolinių medžiagų ir branduolinėje veikloje naudojamų irenginių, dvigubos paskirties prekių, kurios gali būti naudojamos branduolinėje veikloje), išrašytu į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus kontroliuojamuju strateginių prekių ir technologijų sarašus.

Šio kodekso 306 straipsnyje numatyta neteisėtas vertimas komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, 307 straipsnio pirmojoje dalyje numatyta steigimo dokumentuose nenumatytoveiklos vykdymas, 310<sup>(1)</sup> straipsnyje numatyta apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas, 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta kontrabanda ir 312<sup>(1)</sup> straipsnio trečiojoje dalyje numatyta neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos laikomas padarytas stambiu mastu, kai verčiamasi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka ar kitokiu neteisėtu būdu, ar uždrausta komercine ar ūkine veikla, ar neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta licencija (leidimas), arba vykdoma steigimo dokumentuose nenumatyta veikla ir gaunamos pajamos (iplaukos), paskutiniuji 12 mėnesių pajamos (iplaukos) ar nustatyta tvarka neapskaitytu prekių vertė, neteisėtai laikomu, gabenu ar realizuotu apmokestinamų prekių vertė, ar kitokios padarytos turtinės žalos, neteisėtai gabenu daiktų, prekių, pinigu ar meno vertybų vertė arba neišvežamų prekių ar produkcijos vertė viršija 500 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio suma. Nustatant iplaukas, gaunamas verčiantis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, gali būti naudojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti Mokesčio bazės netiesioginio nustatymo metodai.

Šio kodekso 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta šaunamujų ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamujų medžiagų kontrabanda laikoma padaryta dideliu kiekiu, kai neteisėtai gabėnama daugiau kaip du vienetai šaunamujų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų, daugiau kaip 0,1 kg sprogmenų ar sprogstamujų medžiagų.

#### Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

#### Šešioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI FINANSAMS

##### 322 straipsnis. Aplaidus apskaitos tvarkymas

Aplaidus įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų neišsaugojimas, jeigu dėl to nebuvo galima visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės veiklos, komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatų ar ivertinti turto, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais ir bauda ar be baudos arba tik bauda.

##### 323 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų suklastojimas, paslėpimas ar sunaikinimas, jeigu tuo buvo trukdoma visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatus ar ivertinti turta, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba tik bauda.

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas, padarytas sunaikinant ar suklastojant kasos aparato kontrolinę juosta, mokesčiu arba muitinės dokumentus, neįtraukiant iš apskaita produkcijos, žaliauvą ir prekių, laikant jas be īsigijimo dokumentu, išmokant darbo užmokestį pagal neoficialų žiniaraštį ar visai be žiniaraščio, arba kitaip be apskaitos panaudojant pinigines lėšas ir materialines vertybes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauda.

### 324 straipsnis. Žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelnų pateikimas

Žinomai neteisingų duomenų apie savo arba įmonės pajamas, pelna ar jų naudojima įrašymas į deklaraciją arba į nustatyta tvarka patvirtintas ataskaitas bei kitus dokumentus ir jā pateikimas valstybinei mokesčiu inspekcijai -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti pakartotinai, -  
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

### 325 straipsnis. Mokesčiu ir īmokų vengimas

Nepateikimas laiku valstybinei mokesčiu inspekcijai deklaracijos ar nustatyta tvarka patvirtintos ataskaitos ir kito dokumento apie savo turta ar pajamas arba įmonės pajamas, pelnų arba nesumokėjimas laiku mokesčiu po šiu dokumentų pateikimo dėl priežasčių, nesusijusių su nemokumu, po to, kai mokesčiu inspekcija raštu priminė apie pareiga pateikiti deklaracija ar kitokius nustatyta tvarka patvirtintus dokumentus bei ataskaitas ir sumokėti mokesčius,

-  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žala valstybei, -  
baudžiama laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų.

Valstybinio socialinio draudimo īmokų apskaičiavimo ir ju mokėjimo nustatytos tvarkos pažeidimas, vengimas registruotis draudėju valstybinio socialinio draudimo įstaigose, neįsileidimas valstybinio socialinio draudimo įstaigu pareigūnų tikrinti duomenų, susijusių su valstybinio socialinio draudimo īmokomis bei išmokomis, nepateikimas jiems dokumentu arba ju nuslėpimas, klaidingų žinių suteikimas, neteisingų duomenų apie gautas pajamas, reikalingu valstybinei socialinio draudimo pensijai skirti, įrašymas į išduodamas piliečiams pažymas ar kitus dokumentus, taip pat valstybinio socialinio draudimo įstaigu pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymas, jeigu už tai draudėjui per vienerius metus pakartotinai buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ar bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žala Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, -

baudžiama laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų.

### 326 straipsnis. Pinigu plovimas

Operacijų nusikalstamu būdu įgytais pinigais atlikimas arba nusikalstamu būdu įgytų pinigu naudojimas komercinei, ūkinei veiklai, jei taip naudojant siekiama nuslėpti arba įteisinti tokius pinigus (pinigu plovimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

Pinigu plovimas, padarytas pakartotinai arba grupés iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki aštuonerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

### 326<sup>1</sup> straipsnis. Neteisétas banko paskolos išdavimas

Banko paskolos išdavimas pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymą ar Lietuvos banko nutarimų nustatyta tvarka, jei paskola nebuvo sugražinta laiku, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba tik bauta ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukélusi banko nelikvidumą, nemokumą, bankrota ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

### 326<sup>2</sup> straipsnis. Nepateisinamai rizikinga banko operacija

Tyčinis nepateisinamai rizikingas banko paskolos išdavimas ar kitokia tyčiné nepateisinamai rizikinga banko operacija, dėl kurios bankui buvo padaryta didelé žala, -

baudžiamas laivés atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauta ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

### 327 straipsnis. Netikru pinigu ar vertybinių popieriu pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton

Netikru lito bilietu ir monetų ar kitos valstybés pinigu, esančių apyvartoje, ar vertybinių popieriu pagaminimas arba paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Netikru pinigu ar vertybinių popieriu, numatytu šio straipsnio pirmojoje dalyje, pagaminimas ar laikymas dideliais kiekiais arba jų paleidimas apyvarton dideliais kiekiais -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dylikos metų ir bauta ar be baudos.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytu pinigu ar vertybinių popieriu, kuriuos asmuo gavo kaip tikrus, žinotinas paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauta.

### 328 straipsnis. Netikru pašto ženklų, važiavimo bilietu pagaminimas

Netikru pašto ženklų ar važiavimo bilietu pagaminimas ar realizavimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų ir bauta ar be baudos.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu ar versliškai, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų ir bauta ar be baudos.

328<sup>1</sup> straipsnis. Netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų gaminimas, realizavimas, laikymas ar naudojimas

Netikrų banderolių ar kitų specialių ženklų prekėms, kuriomis draudžiama prekiauti be banderolių ar kitų specialių ženklų, gaminimas, laikymas, realizavimas ar naudojimas dideliais kiekiais arba jei dėl to padaryta didelė žala valstybei, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauta.

Dideliu kiekiu laikoma, kai banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

329 straipsnis. Operacijų su pinigais ar vertybinių popieriaus norminių aktų pažeidimas

Operacijų su vertybinių popieriaus ar užsienio valiuta norminių aktų pažeidimas, taip pat pinigu, pelno, kapitalo pervedimas į kitas valstybes pažeidžiant Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba tik bauta.

329<sup>1</sup> straipsnis. Banko paskolos gavimas apgaule

Banko paskolos gavimas pateikus apgaulingus duomenis, nesant sukčiavimo požymių, arba kitu žinotinai neteisėtu būdu -  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų.

329<sup>2</sup> straipsnis. Piktybinis vengimas sugražinti paskola

Piktybinis vengimas sugražinti paskola, esant teismo sprendimui, -  
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų ir bauda arba be jos.

Ta pati veika, sukėlusi banko nelikvidumą, nemokumą, bankrota ar kitas sunkias pasekmes, -  
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

329<sup>3</sup> straipsnis. Sąvokos išaiškinimas

Šio kodekso 15 ir 16 skirsniuose įmonė reiškia visų rūšių ūkines, komercines, kredito ir finansines įmones, bendroves, įstaigas, bendrijas, asociacijas, susivienijimus ir organizacijas.

#### Septynioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI GYVŪNIJAI IR AUGMENIJAI

330 straipsnis. Neteisėtas medžiojimas

Medžiojimas žvérių ar paukščių, kuriuos medžioti visiškai uždrausta, arba neteisėtas medžiojimas, padaręs stambią žala, arba neteisėtas medžiojimas naudojant transporto priemones -  
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauta.

331 straipsnis. Neteisėta žvejyba ar retu ir nykstančiu vandens gyvūnu  
gaudymas

Neteisėta vertingų veislių žuvų žvejyba ar retu arba nykstančia vandens gyvūnų gaudymas, įsigijimas arba laikymas, taip pat neteisėta žvejyba ar vandens gyvūnų gaudymas, padaręs stambią žalą, - baudžiami laisvés atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

332 straipsnis. Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymų pažeidimas

Įrenginių ar kitokių įtaisinių statymas Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, taip pat sudarymas aplink juos saugumo zoną neturint reikiamo leidimo: įrenginių ir kitokių įtaisinių Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe apsaugos, nuolatinių priemonių, įspėjančių apie jų buvimą palaikymo bei įrenginių ir įtaisinių, kurių eksplotavimas galutinai nutrauktas, likvidavimo neužtikrinimas, taip pat nesiémimas saugumo zonoje priemonių jūros gyvūnų ištakliams nuo žalingų atlieku apsaugoti, -

baudžiami laisvés atémimu iki vienerių metų ir bauta.

Užsienio piliečių tyrimas, žvalgymas ir eksplotavimas gamtos turų ir vykdymas kitokių darbų Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, jei tai tiesiogiai nenumatyta Lietuvos Respublikos ir suinteresuotos užsienio valstybės sutartimi arba kompetentingų Lietuvos Respublikos valdžios organų išduotu specialiu leidimu, - baudžiami laisvés atémimu iki vienerių metų ir bauta arba be jos, arba bauta.

Kodeksas papildytas skirsniu:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

#### A š t u o n i o l i k t a s i s s k i r s n i s KARO NUSIKALTIMAI

333 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto ar okupacijos metu įsakant žudyti ar žudant: asmenis, kurie kapituliavo sudėdami ginklus ar neturėdami kuo priešintis; sužeistuosius, ligonių ar žūvančio karo laivo jūreivius; karo belaisvius; okupuotoje, aneksuotoje, užgrobtoje ar karo veiksmų teritorijoje buvusius civilius ar kitus asmenis, kuriems karo metu suteikiama tarptautinė apsauga, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dylikos iki dvidešimties metų arba laisvés atémimu iki gyvos galvos.

334 straipsnis. Okupuotos valstybės civilių trėmimas

Karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos salygomis civilių trėmimas (deportavimas) iš okupuotos ar aneksuotos teritorijos į okupavusios ar aneksavusios arba trečiosios šalies teritorija -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dvidešimties metų arba laisvés atémimu iki gyvos galvos.

335 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais

Tarptautinių humanitarinės teisės normų pažeidimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu sunkiai sužalojant,

susargdinant arba kankinant sužeistuosius, ligonius, žūvančio karo laivo jūreivius, karo belaisvius, civilius ar kitus tarptautinės humanitarinės teisés saugomus asmenis ar atliekant su jais biologinius ar medicininius eksperimentus, neteisétai paimant persodinti jų organus ar audinius, neteisétai imant jų kraują ar kitaip nežmoniškai su jais elgiantis, taip pat nukautujų kūnų išniekinimas keršto arba teroro tikslu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

336 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisés normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas

Tarptautinės humanitarinės teisés normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis: išvarant iš gyvenamosios vietas ar perkeldinant; priverčiant pereiti į kita tikėjimą; žaginant moteris ar verčiant jas užsiimti prostitutacija; naudojant įbauginimo ir teroro priemones, imant įkaitus, taikant kolektyvinės bausmes, neteisétai uždarant į koncentracijos stovyklą, atskiriant vaikus nuo tévų ar globéjų, sukeliant bado mirties grėsmę gyventojams, nubaudžiant kriminaline bausme be neprilausomo teismo sprendimo arba be gynybos garantijų teisme, konfiskuojant jų turta ar dideliu mastu ji nusavinant arba sunaikinant, kai tai nepateisinama kariniu būtinumu; nustatant neteisétas ir nepagrįstai dideles kontribucijas bei rekvizicijas, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

337 straipsnis. Draudžiama karo ataka

Tarptautinės humanitarinės teisés normų draudžiama karo ataka prieš civilius, medicinos ar civilinės gynybos personalą, karo ar civilinę ligoninę, medicinos punktą, transporto priemonę, pervežančią sužeistuosius ar ligonius, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Komiteto ar nacionalinės Raudonojo Kryžiaus ar Raudonojo Pusménulio draugijos personalą, jeigu šis personalas, ši ligoninė, medicinos punktas ar transporto priemonė turi specialius tarptautinius skiriamuosius ženklus, arba karo ataka prieš neginamą gyvenvietę ar demilitarizuota zoną, arba karo ataka nepasirenkant konkretaus taikinio ir žinant, kad ji gali sukelti civilių žūtį arba civilinio objekto sunaikinimą, arba prieš kombatantus, aiškiai pasitraukusius iš mūšio ir nesipriešinusius, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Karo ataka prieš didelį pavoju aplinkai ir žmonėms kelianti objekta - atominę elektrinę, užtvanką, nuodingų medžiagų saugykla ar kita panašų objekta žinant, kad ji gali sukelti itin sunkiu pasekmiu,

-

baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvés atémimu iki gyvos galvos.

338 straipsnis. Civilių ar karo belaisvių prievertinis panaudojimas priešo ginkluotosiose pajégose

Tarptautinės humanitarinės teisés normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis verčiant civilius arba karo belaisvius tarnauti priešo ar okupanto ginkluotosiose pajégose, arba civilių ar karo belaisvių kaip gyvojo skydo panaudojimas karo operacijoje -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

339 straipsnis. Saugomų objektų naikinimas ar nacionaliniu vertybų grobstymas

Karo būtinumu nepateisinamas istorinių paminklų, kultūros ar religijos objektų, saugomų tarptautiniais ar valstybės vidaus teisés aktais, naikinimas arba nacionalinių vertybų išgrobstymas okupuotoje ar aneksuotoje teritorijoje, padarę didelę žala, -  
baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

**Pastaba.** Baudžiamojo kodekso 333-339 straipsniai turi grižtamąją galia.

340 straipsnis. Uždraustų karo priemonių naudojimas

Įsakymas karo veiksmuose panaudoti uždraustas karo priemones ar karo vedimo būdus, jų panaudojimas pažeidžiant tarptautinių sutarčių ar visuotinai pripažintu tarptautinių papročių dėl karo vedimo priemonių ar būdų nuostatas -  
baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

341 straipsnis. Marodieriaivimas

Įsakymas grobti arba pagrobimas kautynių lauke daiktų iš nukautujų ar sužeistujų -  
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

342 straipsnis. Vilkinimas repatrijuoti karo belaisvius

Nepateisinamas vilkinimas paleisti ar repatrijuoti karo belaisvius sudarius taikos sutartį ar nutraukus karo veiksmus -  
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

343 straipsnis. Vilkinimas paleisti internuotus civilius arba neleidimas repatrijuoti kitiems civiliams

Nepateisinamas vilkinimas paleisti internuotus užsieniečius civilius ar neleidimas kitiems civiliams ju pageidavimu repatrijuoti į tėvynę iš ginkluoto konflikto šalies teritorijos, kai karo veiksmai buvo nutraukti, -  
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

344 straipsnis. Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusménulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos panaudojimas

Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusménulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos ar kito visuotinai pripažinto tarptautinės organizacijos ženklo ar emblemos panaudojimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu -  
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

Teksto pabaiga